Regd. No, H 18 విడిప్రతి 0-30 పై. 21-2-69 శుక్రవారం

హైబ్రీడ్ సజ్జవిత్తనాలు
నేషనల్ సీడ్సు కార్పొరేషన్‌వారిచే సర్టిఫైచేయబడి, వారియొక్క సీలుతో వున్న హైబ్రీడు సజ్జ విత్తనములు అమ్మకమునకు సిద్ధముగ వున్నవి.
కిలో 1-కి రూ. 5/- లు.
జెట్టి వెంకటరమణారెడ్డి,
కోవూరు
సోమారెడ్డి సుందరరామిరెడ్డి,
సర్వాణి మెడికల్ స్టోర్సు,
శంకరాగ్రహారం—నెల్లూరు.

జమీన్ రైతు

స్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు

సంపుటి 41 ★ సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి ★ సంచిక 8

21.2.69 శుక్రవారంనుండి
నెల్లూరు శ్రీ లీలామహల్ లో
Casino Royale
జేమ్సుబాండు గూఢచారులు
కలర్ చిత్రం

మంత్రివర్గంలో మార్పులు— ఇది కేవలం తెలంగాణామంత్రులు చేయించుకుంటున్న ప్రచారమేనా?

మా హైదరాబాదు విలేఖరి

రాష్ట్రంలో అల్లరి అలజడి తగ్గిపోయిన మాట నిజమే. కాని ప్రజల్లో విశ్వాసం కలిగి అనుమానాల నివృత్తి జరిగిందని చెప్పడానికి ఆధారం కనిపించడంలేదు. మళ్ళీ ఎప్పుడైనా ప్రజలు ఆగ్రహావేశాలకు గురి కావచ్చునని తోస్తున్నది.

కోస్తాజిల్లాలో ఆందోళన తగ్గక పోవడం ఇక్కడ విస్మయాన్ని కలిగిస్తున్నది. ఇందుకు కారణం కొందరు రాజకీయవాదులు, పార్టీలుకూడా రంగంలోకి దూకడమేనని, ప్రజల్లో వున్న అసంతృప్తిని తమ బ్రహ్మానందరెడ్డి వ్యతిరేకతకు ఉపయోగించుకుంటున్నారని కూడా భావించబడుతున్నది.

తెలంగాణా ప్రత్యేక రాష్ట్రంగా కోరే విద్యార్థి నాయకులు సమ్మె విరమించి విద్యార్థులంతా తరగతులకు హాజరు కావాలని పిలుపు నిచ్చినప్పటికీ, ఈ నెలాఖరున జరిపించనున్న సదస్సులో తమ భావి కార్యక్రమాన్ని నిర్ణయించుకుంటామని ప్రకటించారు. వీరిలో పలువురికి ఇంకా ఉద్యమాన్ని కొనసాగించాలనే ఉందని తెలుస్తున్నది.

క్రితం వారం ఆంధ్ర, శ్రీ వెంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయ విద్యార్థులు దాదాపు 200 మంది ముఖ్యమంత్రిని కలిసివెళ్ళారు. వీరిలో కొందరిని కాకాని వెంకటరత్నం గారు స్వయంగా ప్రత్యేకబస్సులో కాంగ్రెస్ జెండా ఎగురవేసుకుంటూ తీసుకొచ్చారు. వీరంతా నేరుగా "ఆనంద నిలయా" నికే వెళ్ళారు. విద్యార్థుల్లో రెండు వర్గాలవారు చేరి ముఖ్యమంత్రితో దాదాపు మూడుగంటలు చర్చలు చేశారు. కాకానిగారు తీసుకొచ్చిన వర్గం ఉద్యమ విరమణకు సమ్మతించినా, రెండవ వర్గం మాత్రం అంగీకరించలేదు. వీరిలో చాలా మంది ముఖ్యమంత్రిని రాజీనామా పెట్టమని కోరారు. అదేపరిస్థితి, తెలంగాణా జిల్లాల్లో పర్యటించిన తెలంగాణామంత్రులు కూడా ఎదుర్కొనవలసి వచ్చింది. వీరు అంతెలగారడి ఎంత చేసి సమాధానం చెప్పబూనినా, వీరిమాటమీద నమ్మకం హెచ్చుమందికి విద్యార్థులకుగాని ఇతరులకుగాని కలిగిందని చెప్పడానికి వీల్లేదు.

ఈ తెలంగాణా మంత్రులలో ఏనాడు పరస్పర గౌరవం, విశ్వాసంలేవు. వీరి ఈర్ష్యలు ముఖ్యమంత్రికి తెలియనివికావు. ఈసారి మాత్రం అవి పరాకాష్ట నందుకున్నాయని చెప్పవచ్చును. ఏవిధంగానైనా సరే మంత్రివర్గాన్ని పునర్నిర్మాణం చేయించాలని, అప్పుడు తమకుగిట్టనివారిని తొలగించనూవచ్చును, తమలో ఒకరు ఉపముఖ్యమంత్రిపదవి నలంకరించనూ వచ్చునని, ఇందుకోసమే కొందరు విలేఖరుల సహాయంతో అదేపనిగా మంత్రివర్గ మార్పులకోసం ప్రచారం చేయించుకుంటున్నారని రాజకీయ వ్యవహారాలు బాగా తెలిసినవారి అభిప్రాయం. ఇది పత్రికా విలేఖరులకు కాని, రాజకీయ నాయకులకు కాని గౌరవప్రదమైనస్థితికాదు కాని దురదృష్టవశాత్తు ఆంధ్రరాజధానిలో పరిస్థితి ఈ మధ్య ఈ విధంగానేవుంది.

ఆంధ్ర మంత్రులు కొందరి ప్రవర్తన కూడా ముఖ్యమంత్రికి ఏమాత్రం ఉపయోగకరంగా కనిపించడంలేదు. రామలింగరాజు, టి. వి. రఘువులు మొదలైన వారు చేస్తున్న ప్రసంగాలు ప్రజలను మరింత రెచ్చగొట్టేటట్టుగా వున్నాయి కానీ ప్రజాభిప్రాయం సక్రమంగా ఏర్పడడానికి దోహదంగాలేదు. వీరిలో పలువురికి

— కొరవ 7 వ పేజీలో

రేపు జూన్లో శ్రీహరికోట రాకెట్ స్టేషన్

రోడ్డు పూర్తి చేయడానికి 4 లక్షలు మంజూరు

అన్ని 'అడ్డంకులూ' దాటుకుని నెల్లూరు జిల్లా శ్రీహరికోట దీవుల్లో రాకెట్ ప్రయోగ కేంద్రం (Rocket launching station) వచ్చే జూన్లోనే ఏర్పడుతుందనేవార్త నెల్లూరు మండలవాసుల్ని ఆనందపర్చింది. ఈ జూన్లో ఆ దీవుల్లో రాకెట్ ప్రయోగ కేంద్రం ప్రారంభం కావడం, ప్రారంభమైన సంవత్సరానికి అంటే 1970 జూన్ కల్లా శ్రీహరికోట దీవుల నుండి ఏకంగా రాకెట్ ప్రయోగించడం కూడా జరుగుతుందట.

ఈ రాకెట్ కేంద్రం కోసంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అణుశక్తిశాఖ వారికి 800 ఎకరాల భూమి స్వాధీనంచేయడం, ఎలక్ట్రిసిటీశాఖవారు వెంటనే 12 మైళ్ళనుండి

— కొరవ 7 వ పేజీలో

నెల్లూరుజిల్లా కావలితాలూకా కొండబిట్రగుంట బిలకూటక్షేత్రములో వేంచేసియున్న

శ్రీ ప్రసన్న వెంకటేశ్వరస్వామివారి

బ్రహ్మోత్సవములు

26-2-69 తేదినుండి 4-3-69 తేదివరకు జరుగును.

—: కార్యక్రమ వివరము :—

26-2-69 తేది అంకురారోపణము
27-2-69 తేది ధ్వజారోహణము
28-2-69 తేది రాత్రి హనుమంతుసేవ
1-3-69 తేది రాత్రి గరుడసేవ
2-3-69 తేది రాత్రి ఏనుగసేవ
ఉదయం మ్రొక్కుబడులు. సా. 4 గం. తెప్పవుత్సవం
ఫిబ్రవరి 26, 27, 28 తేదులలో ప్రముఖులచే హరికథలు

మార్చి 1, 2, తేదులలో నాదస్వరకచ్చేరి
నాదస్వరజ్యోతి, నాదస్వర విద్వాన్ తిరువళ్లూరు జగన్నాథం,
డోలు విద్యాసాగర సి. యమ్. మునిరామయ్య అండ్ పార్టీవారిచే

మార్చి 3 తేది భరతనాట్యం
ప్రఖ్యాత సినీనాట్యతార కుమారి యడవల్లి రమ (కూచిపూడి డ్యాన్సర్) చే.

3-3-69 తేది రాత్రి అలకలదోపు
,, ఉ. 8 గం. కళ్యాణం
,, మ. 2 గం. రథోత్సవము
4-3-69 తేది ఏకాంతసేవ

మార్చి 4 తేది
ప్రఖ్యాత సినీ నేపథ్యగాయకుడు శ్రీ ఎస్. పి. బాలసుబ్రహ్మణ్యంగారిచే
పాటకచ్చేరి జరుగును.

ప్రతిరోజు కార్యక్రమం రాత్రి 8 గంటలకు ప్రారంభించబడును. కావున భక్తులెల్లరు విచ్చేసి స్వామివారిని సేవించి, స్వామివారి కృపకు పాత్రులు కావలసినదిగా ప్రార్థించుచున్నాము.

కోర్సపాటి గోపాలరెడ్డి, ఛైర్మెన్ - ట్రస్టుబోర్డు.

జమీన్‌రైతు
సంవత్సరం చందా రు. 15-00.
6 మాసములకు రు. 8-00.
విడిప్రతి 0-30 పై.

నెంబరు 997
వగైరా రకాల
చెరుకు విత్తనము
అమ్మబడును
*
— వివరాలకు —
ఆల్తూరు కోటారెడ్డి
మినగల్లు—నెల్లూరుజిల్లా.
పోస్టు : బుచ్చిరెడ్డిపాలెం 25

నెల్లూరు సబ్ కోర్టులో
E. P. No. 6 of 1968.

Scs. No. 289 of 1961.
బి. అంకిరెడ్డి, ఠీవరు in O. S, 75/38 Sub-court, Nellore.
—వాది-డిక్రీహోల్డరు.

(1) షేకు ఖాదర్‌సాహెబు వగైరా
—ప్రతివాదులు-జె. డెట్టర్సు

ఈ నెంబరున వాది బకాయి వారంటు అమలులో 1-వ ప్రతివాదికి హేతువు నోటీసుకుగాను 10-3-69 తేదికి వాయిదా గాన సదరుతేది పగలు 11 గంటలకు పై కోర్టుకు హాజరై ఆక్షేపణలు తెలుపుకోవలెను. లేనియెడల సదరు విషయం మీ పరోక్షమున తీర్మానించబడును.

—టి. ఆర్. పరమశివం,
డిక్రీహోల్డరు అడ్వకేటు.

నెల్లూరు సబ్ కోర్టులో
E. P. No. 10 of 1968.

S. C No. 166 of 1965.
బి. అంకిరెడ్డి. ఠీవరు in O. S. 75/38 Sub-court, Nellore.
—వాది-డిక్రీహోల్డరు,

(1) బొజ్జా వెంకురెడ్డి వగైరాలు
—ప్రతివాదులు—జె. డెట్టర్సు.

ఈ నెంబరున వాది బకాయి వారంటు అమలులో 1-వ ప్రతివాదికి హేతువు నోటీసుకుగాను 21-3-69 తేదికి వాయిదా గాన సదరుతేది పగలు 11 గంటలకు పై కోర్టుకు హాజరై ఆక్షేపణలు తెలుపుకోవలెను. లేనియెడల సదరు విషయం మీపరోక్షమున తీర్మానించబడును.

—టి. ఆర్. పరమశివం,
డిక్రీహోల్డరు అడ్వకేటు.

జనగానిపల్లె డి॥ ము॥ కోర్టులో
E. P. 183 of 68. O. S. 76 of 68.
మేకము శేషవతి —డిక్రీహోల్డరు.
పుంగా వల్లయ్య —జెడ్జిమెంటుడెట్టరు.

పై నెంబరులో ప్రతివాది ఖాతాకు షెడ్యూలు దాఖలా ఆస్తులు 6-3-1969 తేదిన పై కోర్టులో పగలు 10 గం॥ మండి యాలం వేయబడును. గాన సవాలుదార్లు యెవరైనను కొనవచ్చును.

షెడ్యూలు:—

జనగానిపల్లె సబ్ తాలూకా, సంగవట్నం గ్రామంలోని ప్రతివాదిఖాతాకా భూముల వివరము:- (1) స॥ నెంబరు 478/3 పైకి య 0-23 సెంట్లు, (0.093 హెక్టార్సు) రూ. 1-50 పై వరి ఖూటి దానికి మడి:- [తూ] కాలవ & సర్వే నెం. 466/3 రు భూమి [ప] గాండ్ల సుబ్బారాయుని మడి [ఉ] గొల్ల అప్పలన్న మడి [ద] కాలవ (2) ఒబా నెం 466/3 రు పైకి య 0-02 సెంట్లు (0.008 హెక్టార్సు) దీనికి [తూ] కాలవ [ప] సర్వే నెం 478/3 రు [ఉ] గొల్ల అప్పలన్నపడి [ద] కాలవ.

—పి. నాగయ్య - డి హో. వకీలు.

జమీన్‌రైతు
శ్రీ కీలక ఫాల్గుణ శుద్ధ పంచమి శుక్రవారం 21-2-1969

ఆశ్చర్యాలు, ఆవేదనలు

నాలుగు ఉత్తరాది రాష్ట్రాల మధ్యంతర ఎన్నికల ఫలితాలు ఆశ్చర్యాన్ని, ఆవేదనను కల్గిస్తున్నాయి. ఒక్క కమ్యూనిస్టులకు తప్ప, మరెవ్వరికీ ఈ ఎన్నికలు ఆనందహేతువుకాదు.

ఈ ఎన్నికలలో కాంగ్రెస్ మరీ దెబ్బతిన్నది. మరీ పశ్చిమబెంగాల్‌లో అయితే దావుదెబ్బతిన్నది. ఒక్క ఉత్తరప్రదేశ్‌లో తప్ప, కాంగ్రెస్ ఈ రెండేళ్ళలోనే ఎంతో బలాన్ని కోల్పోయింది. 1967 లో ప. బెంగాల్‌లో 127, పంజాబులో 48, బీహారులో 128 కాంగ్రెస్ బలమైతే, ఇప్పుడు ఆ మూడురాష్ట్రాలలో కాంగ్రెస్‌కు లభించిన స్థానాలు వరుసగా 55, 38, 118 మాత్రమే. యు. పి. లో మాత్రం గతపర్యాయంకంటే, ఈ సారి పదిసీట్లు ఎక్కువ సంపాదించుకో గలిగింది; 1967 లో 198 అయితే, ఇప్పుడు 208. నానాటికి తీసికట్టుగా వున్నది కాంగ్రెస్ పరిస్థితి.

కాంగ్రెస్ ఈ దుస్థితిని ఆశించలేదు, కలలోకూడా వూహించలేదు. పశ్చిమ బెంగాల్ కమ్యూనిస్టులు సరే తమకింత అదృష్టంపడుతుందని మనసులో అనుకోలేదు, ప్రధానులకూడా చెప్పుకోలేదు. ఫలితాలు చూచినతర్వాత తమ విజయాలను తామే నమ్మలేకపోయారు. ఇక తమబలంపట్ల అతివిశ్వాసం కలిగివుండిన జనసంఘం, సంయుక్త సోషలిస్టుపార్టీలు హతాశులయ్యాయి. ప్రజా సోషలిస్టు పార్టీ నామావశిష్టమైంది. ఇతర చిల్లర మల్లర పార్టీలు అదృశ్యమైపోయాయి.

ఒక్క పంజాబ్‌లోతప్ప తక్కిన మూడు రాష్ట్రాలలో ఇంకా మంత్రివర్గాలు ఏర్పడలేదు. ప. బెంగాల్‌లో 13 పార్టీల యునైటెడ్‌ఫ్రంటే అధికారానికి వస్తుంది; కాని ముఖ్యమంత్రిత్వంవద్ద, శాఖలవద్ద పేచీలు చిక్కులు విప్పుకోవడంలో నిమగ్నులై వున్నారు. బీహారులో ఎవరో ఒకరితో చేరి మంత్రివర్గాన్ని నెలకొల్పాలనేది కాంగ్రెస్ ప్రయత్నం; కాని అది సఫలమవుతుందని కాని, సఫలమైనా కొనసాగుతుందనే ఆశకానీ ఎవ్వరిలోనూ లేదు; బీహారుకు మళ్ళీ రాష్ట్రపతిపాలనే శరణ్యంగా కనపిస్తుంది. యు. పి. లో మాత్రం తర్వాత సంగతి ఏమైనా, ఇప్పుడు కాంగ్రెస్ అధికారానికి వచ్చే స్థితిలోవుంది. పంజాబులో అకాలీ-జనసంఘం సంయుక్త మంత్రివర్గం ప్రమాణ స్వీకారం చేసింది.

కాంగ్రెస్‌సంస్థ బలాన్ని కోల్పోవడమే కాదు; ఈ ఫలితాలవల్ల, ఒక విధంగా కేంద్రకాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం పరువుకూడా పోయిందా అనిపిస్తుంది. బీహారులో, పంజాబులో, పశ్చిమ బెంగాలులో సైతం కాంగ్రెస్ పార్టీ విద్రోహాలను ప్రోత్సహించింది, అవకాశవాదాలను ఆశీర్వదించింది, అల్పసంఖ్యాక ప్రభుత్వాలకు అండగా నిల్చింది. ప్రోత్సహించిన కాంగ్రెస్‌కు, అందుకు పాల్పడిన పెద్ద మనుషులకు ప్రజలు గట్టిపాఠం చెప్పారు. అదే ఉత్తరప్రదేశ్‌లో సి. బి. గుప్తబలం లేదన్న తర్వాత మర్యాదగా దిగిపోయ్యాడు; అడ్డదిడ్డంగా వ్యవహరించలేదు; దాని సత్ఫలితం ఈ ఎన్నిక ఫలితాల్లో ప్రతిబింబించింది. అట్లనే పశ్చిమ బెంగాలులో రాష్ట్రపతి పరిపాలనను ప్రవేశ పెట్టింది కేంద్రప్రభుత్వం; అనాడు అరాష్ట్రం వుండిన పరిస్థితుల్లో అదర్శనమంజసమే నని పించింది; అయినా ప్రజలతీర్పు దానికి భిన్నంగా పరిణమించింది. అందువల్లనే ఇటు కాంగ్రెసుకు, అటు కేంద్రానికి ఈ ఫలితాలు అవమానాన్ని కల్గించాయని చెప్పవలసి వస్తుంది.

ఈ ఎన్నిక ఫలితాలకు ఖచ్చితమైన భాష్యం ఏమి చెప్పుకోవాల్నో అర్థంకాదు. ప్రజల దృక్పథాన్ని ఏ విధంగా తీసుకోవాల్నో తోచదు. ఈ ఎన్నికలలో ప్రజలిచ్చిన తీర్పు 'నెగటివా' 'పాజిటివా' అనేది కూడా ఆలోచనీయాంశమే. ఇతర రాష్ట్రాల విషయం అటుంచి, పశ్చిమ బెంగాల్ విషయంలో ప్రజలవైఖరి ఆశ్చర్యాన్నే కల్గిస్తుంది. నక్సల్‌బరీయుల దౌర్జన్యాలు, కార్మికుల ఘెరావులు, అశాంతికి దారితీసిన ఇతర విధాలైన కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వ విధానాలు ప్రజలలో ఏమాత్రం విముఖత కల్గించలేదని; విముఖతకు బదులుగా హర్షాన్ని కల్గించాయని అనుకోవలసి వస్తుంది. యునైటెడ్ ఫ్రంట్‌లో బంగ్లాకాంగ్రెస్ గిండ్లాకాంగ్రెస్ వంటివి వున్నాయి; అజయ్ ముఖర్జీ గిజయ్ ముఖర్జీ వంటి కమ్యూనిస్టేతర నాయకులున్నారు; కాని ప్రజలు వీరందరికంటే అతివాద కమ్యూనిస్టులమీద అత్యధికమైన అభిమానాన్ని చూపారనేది కూడా ఈ సందర్భంలో గమనార్హమైన విషయం. అంతేకాదు, పశ్చిమ బెంగాల్‌లో ఎన్నడూ కాంగ్రెస్‌ను బలపరచే రైతాంగంకూడా ఈసారి కమ్యూనిస్టులనే సమర్థించిందనేదికూడా గుర్తుంచుకోవలసిన విషయం.

ఇది భక్తితో జరిగిందా? భయంతో జరిగిందా? రెండూకాదు-కాంగ్రెస్ నాయకత్వం విఫలమైపోయింది, బలహీనమైపోయింది, వదవీ వ్యామోహామయమైపోయింది, ముఠాలవరమైపోయింది, కుట్రలు కుతంత్రాలమయమైపోయింది, ప్రజలకు దూరమైపోయింది, విశ్వాసాన్ని కోల్పోయింది. ఇక ఇతర పార్టీలు, వర్గాలు నిరుపయోగమైనవనే అభిప్రాయంకూడా ఏర్పడింది. మత, కుల పార్టీలపట్లకూడా మోజుపోయింది. ఇతర అన్నిపార్టీలకంటే మందికాని చెడుకాని గట్టిపరిపాలనను కమ్యూనిస్టులొక్కరే యివ్వగలరనే నమ్మకంకూడా ప్రజలలో ఏర్పడివుండినా ఏర్పడి వుండవచ్చు. వీటన్నిటి ఫలితంగా ప్రజలకు కమ్యూనిస్టులే శరణ్యమైనారు.

ఏదిఏమైనా దేశానికి రెండోనమస్య ఏర్పడింది. ఒక్క కేరళ ధిక్కారానికే జవాబు చెప్పలేకున్నారు; ఇప్పుడు కేరళకు పశ్చిమ బెంగాల్ తోడవుతుంది. ఇక నిత్యం వీరితో పోరాడడానికే ప్రొద్దు చాలకపోవచ్చు. ఇది కేంద్రం విషయం. ఇక ఈ రెండు రాష్ట్రాలలో అతివాద కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వాలు, ఇతర రాష్ట్రాలలో కమ్యూనిస్టులు బలపడుటకు అన్నివిధాల దోహదం కావచ్చు. ఆ రెండు రాష్ట్రాలు ప్రస్తుతానికి దేశ వ్యతిరేక కార్యకలాపాలకు కేంద్రాలైనా కావచ్చు. ఇది దేశంలోని ఇతర పక్షాల ఆవేదన. అంతేకాక, 1967 కు 1969 కి ఇంతభేదమైనప్పుడు, 1972 లో పరిస్థితి ఏ విధంగా వుండబోతుందోననే భయసందేహాలు కలుగకపోవడంలేదు. రేపు పార్లమెంటులో, రాజ్యసభలో పరిస్థితి ఏ విధంగా వుండబోతుందా అనేసమస్య ఆందోళన కల్గిస్తుంది. ఈ దుస్థితికంతటికీ కాంగ్రెసే బాధ్యత వహించవలసి వుంటుంది. ఈ పరిస్థితిలో-వాతావరణంలో మార్పు తీసుకొని వచ్చుటలో, ప్రజలలో పోయిన విశ్వాసాన్ని పునఃకల్గించుటలో కాంగ్రెసే బాధ్యత తీసుకోవలసి వుంది. కాంగ్రెస్ ఒక్కటిగా నిల్చి, గెల్చేపరిస్థితి పోయింది. ప్రజాస్వామ్య పార్టీల స్నేహ సహకారాలను పొందవలసిన సమయం ఆసన్నమైంది. ఈ అన్నివిషయాలను కాంగ్రెస్ నాయకత్వం దీర్ఘంగా చర్చించవలసి వుంది; ఇతరపార్టీనాయకులతో చర్చించవలసి వుంది; సమష్టి కార్యాచరణకు వుద్యుక్తం కావలసివుంది. ఇప్పటికే ఆలశ్యంఅయింది; ఇక జరిగే ఆలశ్యం ఒక్క కాంగ్రెస్‌కే కాదు, ప్రజాస్వామ్యాన్ని, స్వేచ్ఛా స్వాతంత్ర్యాలను కోరేవారందరికీ ఆశనిపాతమే అవుతుంది. పశ్చిమబెంగాల్‌లో కమ్యూనిస్టుల మన విజయాలు ఆంధ్రకు ప్రత్యేకమైన హెచ్చరికం మా అభిప్రాయం.

ఈ వారం విశేషాలు

కేంద్రమంత్రివర్గం: మార్పులు—చేర్పులు

ఎంతకాలంనుండో నానుతూవుండిన కేంద్రమంత్రివర్గ పునర్నిర్మాణపు 'పాముల బుట్ట'ను బయటపెట్టేసింది ప్రధాని ఇందిరమ్మగారు. ఎందువల్లనో మరి కామరాజ్ గారికి కేంద్ర మంత్రివర్గంలో స్థానం కల్పించబడలేదు, ఏమి రహస్యమోకానీ అటురుకు జరిగిందిదీ – కొత్తవారెవరికీ మంత్రయ్యేధాన్స యివ్వకుండానే ఇందిరమ్మ తెలివిగానే పాతవాళ్ళను అక్కడి వాళ్ళను యిక్కడికీ ఇక్కడివాళ్ళను అక్కడికీ మార్చి, తిప్పి సర్దుబాటు చేసేసింది. దోయాలాటలో అక్కడి పావికను యిక్కడకు, యిక్కడి పావికను అక్కడకు తిప్పినట్టుగా.

ప్రధానేమో ముఖ్యమైనశాఖ విదేశాంగ శాఖ వదిలేసి, అణుశక్తి- ప్లానింగుల నెత్తికెత్తుకుంది. మురార్జీ చవన్, స్వర్ణసింగ్ శాఖల్లో మార్పేమీలేదు, చేర్పులేమీలేవు. దినేశ్ సింగ్ విదేశాంగ మంత్రయ్యారు. బి. ఆర్. భగత్‌కు కేబినెట్‌హోదా లభించింది (విదేశవాణిజ్యం). డాక్టర్ వి. కె. ఆర్. వి. రావుకు విద్యాశాఖయిచ్చి త్రిగుణసేన్‌కు గనులు, పెట్రోలియంశాఖ మార్పు చేసింది. డాక్టర్ రామసుభాగ్ సింగ్‌ను రైల్వే మంత్రిగాచేసి, సి. ఎం. పూనాచాను ఉక్కు, భారీఇంజనీరింగుమంత్రిని చేసింది. రేడియో సమాచారశాఖ శ్రీ సత్యనారాయణ సిన్హాకిచ్చి, కె. కె. షాకు కుటుంబ నియంత్రణ, గృహనిర్మాణశాఖ లిచ్చింది. డాక్టర్ చంద్రశేఖర్‌ను స్టేట్ మంత్రిగా యీశాఖలోనే వుంచేసారు. అంతకుముందు డిప్యూటీమంత్రిగావుండిన మన బి. ఎస్. మూర్తిగారు యిప్పుడు యీశాఖకు మరో స్టేట్ మంత్రి అయ్యారు.

కె. వి. రఘునాథరెడ్డిగారు ఫక్రుద్దీన్ అలీఅహ్మద్ క్రింద పరిశ్రమలు, కంపెనీ వ్యవహారాల స్టేట్‌మంత్రిగా మామూలుగానే వుంటారు. డాక్టరు కె. ఎల్. రావుగారికి పూర్తి కేబినెట్ హోదా లభించలేదు, మామూలు ఇరిగేషన్ - పవర్ స్టేట్ మంత్రే. కొత్త రఘురామయ్యగారికి పార్లమెంటరీ వ్యవహారాలు, షిప్పింగ్ శాఖ స్టేట్‌మంత్రిత్వంవచ్చింది. ఎం. ఆర్. కృష్ణ స్వర్ణసింగ్ క్రింద రక్షణమంత్రిగా వుంటారు. ఇవి చెప్పుకోదగిన మార్పులు. వీరుగాక ఇంకా 40 మంది దాకా స్టేట్ మంత్రులు, డిప్యూటీ మంత్రుల బలగం వుంది. సామాన్యజనం వీళ్ళల్లో ఎవరు ఏ శాఖకు అధ్యక్షం వహిస్తున్నారో జ్ఞాపకం పెట్టుకోవడం కష్టమే. ఒక విధంగా అట్లా జ్ఞాపకం పెట్టుకోవవసరం కూడా అక్కర లేదేమో.

కొత్త ముఖ్యమంత్రులు

● పశ్చిమబెంగాల్‌లో యునైటెడ్ ఫ్రంటువారు ఎట్లనో కిందపడి మీదపడి

—కొరవ 7 వ పేజీలో

కూనిరాగాలు
లోకలిస్ట్

★ కుటుంబ నియంత్రణసారం తెల్సుకుంటున్న మన స్కూలుపిలకాయలు ★★ నెల్లూరులో కె.వి.ఆర్.రోడ్డు

ఇప్పుడు ఈదేశంలో ఎక్కడబట్టినా కుటుంబనియంత్రణ మోత మోగిపోతున్నది. ఈమధ్యన నెల్లూరువీధుల్లో గోడల మీద రంగుపూయించి కుటుంబనియంత్రణ అడ్వర్టయిజ్‌మెంటు బొమ్మలు, వ్రాతలు రాయించారు మన ప్రభుత్వంవారు.

నూటికి 70 మందిదాకా చదువు సంధ్యలులేని జనంవున్న యీ జిల్లాలో యీ బోర్డులుచూచి, చదివి; కుటుంబ నియంత్రణ పాఠం అర్థంచేసుకొని బాగు పడేవారెంతమందివుంటారో చెప్పలేము కానీ-యీ బొమ్మలు మన బడిపిలకాయల మీద మాత్రం అప్పుడే తమ ప్రభావం చూపుతున్నట్టున్నది.

ఎట్లంటారా? ఇది చదవండి మీకే తెలుస్తుంది. ఇటీవల నెల్లూరు చిత్రకళా నికేతన్‌వారు స్కూలుపిల్లకాయలకు 'చిత్రకళ'లో పోటీలుపెట్టారు. 5-8 సంవత్సరాల మధ్యపిల్లలకు, 9-12 సంవత్సరాలు, 13-16 సంవత్సరాల మధ్యవున్న పిల్లలకు యీ పోటీ పెట్టారు- వాళ్లిష్టంవచ్చిన బొమ్మలు గీయమన్నారు. ఇందులో మొత్తం 80 మంది పిల్లకాయలదాకా పాల్గొన్నట్లున్నారు. వీళ్లుగీచిన బొమ్మల్లో కాస్త కళాప్రతిభ ప్రదర్శించిన ముగ్గురేసి మందిని సెలక్టుచేసి మొత్తం తొమ్మిది ప్రయిజులిచ్చారు; ఇదిగాక మరో తొమ్మిది కన్సొలేషన్ బహుమతులకూడాయిచ్చారు.

ఇంతకూ చెప్పవచ్చిన అంశమేమంటే యీ 80 మంది పిల్లల్లో దాదాపు పది మంది పిలకాయలు గీసినబొమ్మలకు సబ్జక్టు-కుటుంబ నియంత్రణేనంటే నమ్మండి. ఆ ఎర్ర త్రికోణం, ఆ ఇద్దరుపిల్లలు, అప్పు గుర్తినట్టు ఆ బొమ్మలే-దరకు 'పరిమిత కుటుంబమే ఆరోగ్యం - సౌభాగ్యం' అనే సూక్తితోసహా ఆ కుటుంబనియంత్రణ

—కొరవ 7 వ పేజీలో

ఇప్పటి పార్టీలవల్ల కలుగబోయే ఫలితం కల్లోలమే!

నీతి నిగ్రహం, శక్తి సేవాభావంగల రాజకీయాలు పునరుద్ధరించాలె!

ఇటీవలి ఎన్నికల పర్యవసానం గమనించారు కదా! పొరబాటునకూడా భారతీయ శక్తులకు అధికబలం చేకూరలేదు. అల్పంగా ఆధిక్యం చేకూరిన కావున, ఎన్ని కడగండ్లు రానున్నవో?

పరిపూర్ణమైన భారతీయ శక్తులేవో చదువరు లెరుగుదురుగదా! — కాంగ్రెస్ పార్టీ, భారతీయ క్రాంతిదళ్, సంయుక్త సోషలిస్టుపార్టీ, స్వతంత్రపార్టీ, ప్రజాసోషలిస్టుపార్టీ. మిగిలినది హైందవ-భారతీయ, సిఖ్-భారతీయ, ముస్లిం-భారతీయ, కార్మిక-భారతీయ, వెనుకబడిన-భారతీయ, రష్యా-భారతీయ, చైనా-భారతీయ ఐక్యోదయం!

ఉత్తర ప్రదేశ్‌లో కాంగ్రెస్‌పార్టీ + భారతీయ క్రాంతిదళ్ పాలించవచ్చును. కొంతనయం. సంయుక్త సోషలిస్టులు, జనసంఘీయులు ఒకరినొకరు దీనిని ఆ పాలనకు తోడ్పడతారు!

బీహార్‌లో, ఎన్నికల ప్రచారంలో తాము ప్రజలకు చెప్పిందంతా దిగమింగడానికి సిద్ధపడితే కాంగ్రెస్‌వాదులు ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పరచగలరు. అట్లా చేస్తారా? అని అడిగితే, 'చూదాం, కానీయండి' అని కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులన్నారు. అనగా అధికారంకోసం 'గడ్డితినడానికి' కాంగ్రెస్ పార్టీ సిద్ధమవుతున్నది.

ఈ 'గడ్డితినడం'వల్లనే దేశంలో పార్టీలన్నీ నాశనమైనవి. అవసరంవస్తే అపని చేయడానికి అన్నిపార్టీలు సిద్ధమేగదా!

ఉదా:- జనసంఘాన్ని ఓడించడం జీవన్మరణ సమస్యగా చేసుకుని భారతప్రధాని సాహసించి ప్రచారంచేసింది. అటువంటి జనసంఘ్‌తో కలయికకు బీహార్‌లో కాంగ్రెస్ సిద్ధపడుతున్నది! ఉత్తరప్రదేశ్‌లో సంయుక్త సోషలిస్టుపార్టీ, జనసంఘ్ రెండూ పరస్పరం ధ్వంసం చేసుకునే ప్రయత్నం చేసినవి, కావున భారతీయ క్రాంతిదళ్, కాంగ్రెస్‌పార్టీలు బలపడినవి. బీహార్‌లో కూడా సం. సో. పార్టీ, జనసంఘాలు

వారం వారం

అట్లే ప్రవర్తింది, రెండూ బలహీనమైనవి. కాంగ్రెస్‌పార్టీ ప్రభుత్వానికి రాకపోతే, సం. సో. పార్టీ పిలిస్తే జనసంఘ్ వస్తుంది ప్రభుత్వంలోకి! నీకు సిగ్గులేదు, నాకు ఎగ్గులేదు!

అటువంటి పార్టీలవలన ప్రజలకేం ప్రయోజనం? అసలివి రాజకీయపార్టీలేనా?

పశ్చిమ బంగాళానికి పదండి. ఇప్పుడు అధికబలంతో నెగ్గినవారి కలయికతో మునుపు ఒక ప్రభుత్వం ఏర్పడింది. అప్పుడు నానా బీభత్సు జరిగితే, ఒక కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం మళ్ళీవచ్చింది. దానిని కాంగ్రెస్‌వారే పడగొట్టినారు. అంతట గవర్నర్‌పాలన-ఇప్పుడు మళ్లీమార్క్సిస్టు ఆధిక్యం రానేవచ్చింది. అనగా దేశానికి రెండవ సమస్య తయారైనది-మొదటిది-కేరళ.

పంజాబ్‌లో కాంగ్రెసు నామరూపాలు నామమాత్రంగానే వున్నవి. అక్కడ ఇక ముస్లిములెవరున్నారు? వేళ్ల మీద లెక్క పెట్టగలవారు చెదురుగా అక్కడక్కడా కన్పిస్తారేమో? అనా, ఆ రాష్ట్రంలో హిందూపార్టీ, సిఖ్‌పార్టీ కలిసి బలం సంపాదించినవి! ఈ కలయిక వలన ఏర్పడే ప్రభుత్వానికి పెద్ద గాబోవు పెద్దమనిషిమాత్రం మహాయోగ్యుడైనవాడు కావడం మన సౌభాగ్యం!

హర్యానాలోవున్న కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం పూడేదాకా నిద్రపట్టని కాంగ్రెస్ నాయకులున్నారు. వారిపై 'దర్య' గైకొనబడినదట.

మహారాష్ట్రలోని కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం, మైసూరులోని కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం సరిహద్దు పట్టణాల తగాదా తీర్చుకోలేకపోగా, శివసేన రంగంలోకివచ్చింది. 'I am the Law' (నేనే శాసనం) అన్నాడంతట శివసేనాధిపతి బాల్‌థాకరే. నీవు కాదు నేనే శాసనం అని శాసనమే జవాబు చెప్పింది. ఏది కావలెనో అదే జనట! ఈ లోగా జరిగిన పోరకలి? ఆస్తిపై విధ్వంసక చర్యలు, ప్రాణాలపోకడ?

కాంగ్రెస్‌పార్టీని విశ్వసించినందుకు అది దేశాన్ని ఎక్కడకు తెచ్చిందో చూడండి. ఎక్కడికక్కడ అంతా ముక్కలైపోతున్నది. దేశానికి అపాయకరమైన శక్తులవశమై దేశం వుండిపోవడానికి ఆస్కారం కలిగింది.

ఇక ఇప్పటి పార్టీలను నమ్ముకుని దేశం ముందుకుపోయేది కల్ల. కేవలం కల్లోలమే ఇవి మనకు ప్రసాదించబోయేది! విజ్ఞులైన చదువరులకు దీని మేము వివరించ నవసరంలేదు.

అతే ఇక దారి? బుద్ధిమంతులైనవారు ఆలోచించండి. నీతి, శక్తి, నిగ్రహం, సేవాభావంగల రాజకీయాలను దేశంలో పునరుద్ధరించే మార్గం కనిపెట్టండి. ఇప్పటి పార్టీల హడావిడికి చెవిని పారిపోకూడదు. ఈ దేశం ప్రజలది. వారే సర్వాధికారులు. వారియందు సరియైన జాగృతి కలిగించవలసిన అత్యవసర పరిస్థితి వచ్చింది. ఈ సమయంలో ఈ ధర్మాన్ని నెరవేర్చడానికి ముందుకెవరువస్తారోచూడండి!

* * *

మనదేశంలో కల్లోలం రాకుండా వుండవలెనంటే, పైన చెప్పినట్లు, మన ధర్మాన్ని రాజకీయంగా నెరవేర్చవలెనంటే సామాజికంగా మనం నెరవేర్చవలసిన స్వధర్మం మరొకటున్నది. ఇటీవల కలకత్తా నగరంలో జరిగిన సంఘటనవలన గుణపాఠం నేర్చుకొని మనం ఆ ధర్మాన్ని నెరవేర్చవలెను.

గుంపు, గుంపుగా మనం ఏదైనా అవలంబిస్తే, మనం అవలంబించిన మార్గానికి అపకారం జరుగుతున్నదనే పుకారువస్తే సరికే, మనం ఉగ్రులమై పోతున్నాము. కలకత్తాలో కాల్పులకు గురియైనదొక రకమైన గుంపు బొంబాయిలోని గుంపు మరొకరకమైనది. అసల కన్నడ ప్రాంతంలో మరాఠీపై, మరాఠీభాషపై జరిగే దండయాత్ర చూస్తేనే నమ్ముతారు; వర్ణించడానికి వీలుగాదు.

ఈ గందరగోళాలు మతానికి, భాషకు సంబంధించినవి. మతంగాని మతకాలంగాని వ్యక్తిగతమైన విషయంగా వుండిపోవడం ఉత్తమం. అప్పుడు, తప్పు జరిగిందని తోస్తే, సవరించడానికి తగిన ప్రయత్నం సౌమ్యంగాచేస్తారు. పైత్యం ప్రకోపించదు.

భాష ఒకరికొకరు తెల్పుకోడానికి

—కొర 8వ పేజీలో

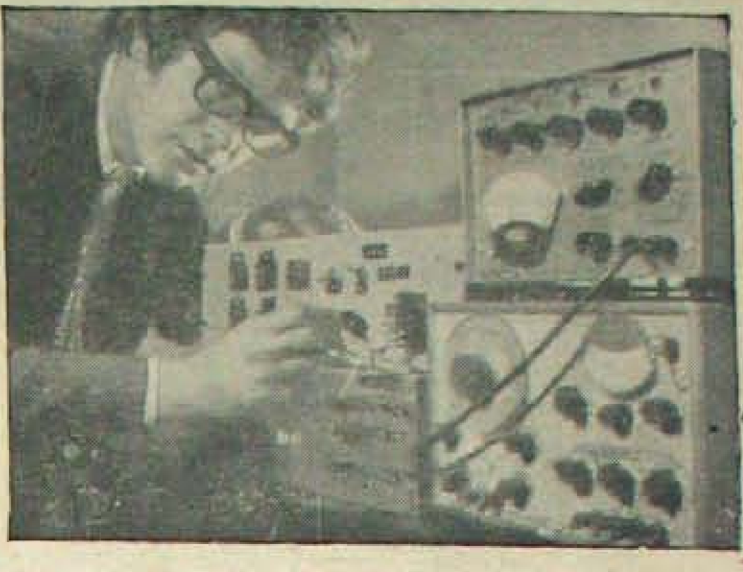

లండన్‌లో మాంచెస్టర్ విశ్వవిద్యాలయం మనస్తత్వ శాస్త్రాచార్యుడు ఇయాన్ చెస్టర్‌సన్ అనే ఆయన వొక కొత్త విషయాన్ని కనుగొన్నారు. కొంత చెవిటివారైన వ్యక్తి కొద్ది కాంతిప్రసారంవల్ల బాగా వినగలుగుతాడనీ, అట్లనే కొంత గుడ్డివాడైన వ్యక్తి కొన్ని శబ్దాలమధ్య బాగా చూడగలుగుతాడనీ కనిపెట్టాడు. అంటే చెవిటివాడు ఎలక్ట్రిక్ కాంతిలో కూర్చొని రేడియో వినగలడు. గుడ్డివాడు టెలివిజన్ ముందు కూర్చొని వాల్యూమ్ తగ్గస్థాయిలో పెట్టినందువల్ల దృశ్యాలు చూడగలుగుతాడని అతని సిద్ధాంతం.

పాకిస్థాన్ ప్రతిపక్ష నాయకుల ఆలోచనలు, అభిప్రాయాలు

ఈ పంక్తులందే సరికి, అత్యవసర పరిస్థితి ప్రకటన, భుట్టో నిరశనవ్రతం సమాప్తం రావచ్చును. ఆ తర్వాత అయూబ్ ఖాన్‌తో ప్రతిపక్ష (ఎదిరించే) నాయకులు వచ్చి సంప్రదిస్తారా? అ. ఖాన్‌తో సంప్రదించే ముందుగా, వీరు తమలో తాము సంప్రదించుకోవద్దా? అప్పుడు వారి ఉమ్మడి కార్యక్రమం ఏవిధంగా నిర్ణయమవుతుందో?

ముజీబుర్ రహమాన్ రాకుంటే, చర్చలలో పాల్గొనడానికి ఆయనపార్టీ అవామీలీగ్ రానన్నది. భారతదేశంలో (మనదేశంలో) ప్రజాస్వామికాన్ని, సోషలిజాన్ని వాంఛించే పార్టీలున్నవే - వాటి కార్యక్రమానికి ముజీబుర్ రహమాన్ విధానానికీసరిపోవచ్చును. కాని, నజరుల్లా ఖాన్ వంటివారు, పూర్వం జిన్నాతో సంచరించినవారు, ఇప్పుడు ఉలేమాలతో వున్నారు. ఉలేమాల భావాలను ప్రచారం చేయడానికై జమాత్-ఎ-ఇస్లామి ఏర్పడి వున్నది. దానికి పెద్ద మౌలానా మౌదూది.

లోకవృత్తం

ఈయన ఇస్లాం ప్రకారం రాజ్యం నడవవలెనంటాడు. వామపక్షాలవారు సోషలిజం కావాలంటారు. పాక్ యువజన మండలి సోషలిజానికి అనుకూలం. భుట్టో ఇస్లాంతో సోషలిజమును కల్పుతాడు. మిగిలిన పార్టీలవారు, అయూబ్ వలెనే,

అయూబ్ మెడలువంచి విడుదలైన భుట్టో

ఇస్లాం అని పల్కి తాము చెప్పదలచుకున్నదంతా చెప్తారు.

భుట్టో పూర్వచరిత్ర మనమెరుగుదుము. ప్రస్తుతం ఆయన భావాలనేదేమిటి? ఆయన ముఖతః విందాం: 'పాకిస్తాన్ ప్రజాస్వామికంగావలెను. ఐతే, పౌర స్వత్వాలు, రహస్యంగా వోటిచ్చే సౌకర్యం, స్వేచ్ఛగల పత్రికలు, స్వేచ్ఛగల సంఘాలు-సమితులు-పక్షాలు, న్యాయస్థానాలకు స్వాతంత్ర్యం, శాసన సభల సర్వాధికారం, కార్యవర్గంపై కంట్రోల్ వంటి హక్కులు, ఏర్పాట్లు నిర్మాణం కాగలవు.' —లాహోర్ హైకోర్టులో భుట్టో గావించిన ప్రకటనలోని ఒక భాగం.

అక్కడ ఒక ప్రశ్న వస్తుది. ఇస్లాం పద్ధతికి ప్రజాస్వామిక పద్ధతికి కలుస్తుందా? అది కేవలం పాశ్చాత్య విధానం. సోషలిజం ఇస్లాం పద్ధతికి సరిపోయేదిగాదని ఉలేమాలు ఇదివరకే అన్నారు.

వీరంతా గాక మౌలానాభాషాని వున్నాడు. నేషనల్ అవామీపార్టీలోని ఆయన విభాగం చైనాపై అభిమానం గలదని అందరికీ తెలుసును. భాషాని ఆదరణీయుడైన నాయకుడు - తూర్పు పాకిస్తాన్‌లో.

ఏర్‌మార్షల్ అస్ఘర్ ఖాన్ అభిప్రాయాలు పైన చెప్పిన ప్రత్యేక మార్గాలకు వేటికి చెందినవికావని అంటున్నారు. అమెరికా విధానాలు ఆయనకు అర్థం కాగలవనికూడా అన్నారు.

బ్రిటన్ తాలూకు పాకిస్తాన్‌లో అప్పు

—కొరవ 11వ పేజీలో

సుఫల
రైతులకు క్రొత్త కానుకలు
ఫర్టిలైజర్ కార్పొరేషన్‌వారు రైతాంగానికి మరోరెండు క్రొత్తకానుకలను యిస్తున్నది.

సుఫల	15:15:15	రూ. 39-50
సుఫల	18:18: 9	41-00

— ఇక అద్భుతంగా పనిచేసే పాత —

సుఫల	20:20	41-00

సుఫల వాడండి : సత్ఫలితాలు పొందండి
పై అన్నిరకాలు మా సబ్ డీలర్ల అందరివద్ద దొరకును.
ఓరియంటల్ ఫెర్టిలైజర్ కంపెనీ
(జిల్లా డీలర్లు: ఫెర్టిలైజర్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా లిమిటెడ్)
స్టోన్‌హౌస్‌పేట - నెల్లూరు.

రైతు లోకం

పచ్చిమిరప సాగుకు కొత్త వంగడం

ఎకరాకు 8 వేల కిలోలనిచ్చే జి. 4 విత్తనం

మనరాష్ట్రములో పచ్చిమిరప వాడని గృహములేదు. అది మనకు నిత్యావసర మైన సంబారము. వ్యవసాయకులు తమ పెరడులోగాని, పొలములోగాని సంవత్స రము పొడుగునా వేయు అలవాటుకలదు.

గుంటూరు, కృష్ణా, నెల్లూరు, చిత్తూరు మొదలగు ప్రాంతములలో పచ్చిమిరప సాగును హెచ్చు విస్తీర్ణములో సాగుచేసి పెద్ద పట్టణములకు ఎగుమతి చేయు చున్నారు. ఈ విస్తీర్ణము యొక్క అంచనా 10,000 ఎకరములు.

జి. 4- రకాలు

గుంటూరు దిరుధాన్య పరిశోధన స్థానమునందు ప్రత్యేకముగా పచ్చిమిరప సాగుకై వెలువడిన జి. 4 వంగడమును ఆంధ్రప్రదేశ్ వ్యవసాయ విశ్వవిద్యా లయమువారు 1968 జూలై మాసములో రైతులకు అందజేసినారు.

జి. 4 వంగడము హెచ్చు దిగుబడి నిచ్చుటయేగాక కొంతమటుకు ముడత తెగులు, బూజు తెగుళ్లను తట్టుకొనే శక్తి కలది. కాయలు సన్నగా పొడవుగానుండి ముదురు ఆకుపచ్చరంగు కలిగివుండును.

పచ్చిమిరపవేసవికాలమందు లాభసాటి పంట. క్రిందకనపరచినమేర సాగు పద్ధతు లను అవలంబించిన ఎక్కువ దిగుబడి, అధిక ఆదాయము రైతులకు చేకూరును.

నారుమళ్లు

ఎకరమునకు 10 టన్నుల పశువుల ఎరువునువేసి రెండు పర్యాయములు నాగ లితోదున్ని తరువాత రెండుమారులు గొర్రు త్రోలవలెను.

మడి 15 సెంటిమీటర్ల ఎత్తు, 120 సెంటిమీటర్ల వెడల్పు తప్పనిసరిగా నుండ వలెను. మడిచుట్టూ మురుగునీరు పోవు టకు 30 సెంటిమీటర్ల వెడల్పుగల కాలువ ఏర్పాటు చాల ముఖ్యము. మడిపొడవు అవసరమును బట్టి నిర్ణయించవలయును.

ఒక కిలో జి. 4 విత్తులను రెండు గ్రాముల అగ్రసాన్‌లో శుద్ధిచేసి 1½ సెంట్ల నారుమడిలో చల్లవలెను. ఈ నారుమడి నుండి వృద్ధియైన నారు ఒక యకరము నాటుటకు సరిపోవును.

విత్తులు చల్లిన 13వ రోజున ఒకశాతము బోర్డో మిశ్రమము చల్లిన కుళ్లుతెగులు రాదు. విత్తిన 40 రోజులకు నారు నాటు టకు సిద్ధముగా నుండును.

పంటభూమి

మెత్తటి దుక్కి వచ్చువరకు ఐదు, ఆరు మారులు దున్ని గొర్రుతో చదును చేయ వలయును. ఆఖరి దుక్కిలో ఐదు టన్నుల పశువుల పెంట బాగా భూమిలో కలియు నట్లు చల్లవలెను. ఎక్కువ దిగుబడికి రసా యనికపు ఎరువులు వాడుట ముఖ్యము.

నాటుటకు ముందే 23 కిలో గ్రాముల పొటాషు, 28 కిలో గ్రాముల నత్రజని,

—కొరవ 10 వ పేజీలో

ఐ. ఆర్. 8–

14 మాసాలలో 3 పంటలు– ఎకరాలో 10 పుట్ల ధాన్యం!

ఐ. ఆర్. 8 లోని కేడి గింజలనుండి సిద్దీపురం రైతు పరిశోధన

సిద్దీపురంనుండి శ్రీ సూరా వెంకు రెడ్డిగారు తన అనుభవాలను ఇలా వ్రాస్తున్నారు–

నేను గత జనవరిలో నారుపోసి వేసిన ఐ. ఆర్. 8 వరి 4 నెలలా 15 రోజులకు కోతకు వచ్చింది. ఈ అదునులో రసా యనిక ఎరువులు కొంత తగ్గించినందున ఎకరాకు 3 పుట్ల ఫలితంమాత్రమే వచ్చింది.

మరలా మే నెలలో నారుపోసి అదే భూమిలో నాటిన ఐ. ఆర్. 8 4 నెలలా 5 రోజులకే కోతకువచ్చింది. కాని నాటిన మూడవరోజునే మోటారు కాలిపోయి తొమ్మిదిరోజులు నీరులేనందువల్ల, పడమటి గాలికి పైరు దెబ్బతిన్నందువల్ల 4 పుట్లు కావలసినవరి 3½ పుట్లు మాత్రమే పండింది.

మరలా అదేభూమిలో సెప్టెంబరులో నారుపోసి అక్టోబరులో నాటివున్నాను. ఈ పైరు పై రెండుఅదున్లకన్నా ఎక్కువగా గంటకట్టి చాలబాగున్నది. ఐ. ఆర్. 8 మా గ్రామంలో అన్ని నెలలలోను వేసి వున్నారు. నవంబరు 19 తేదిదాకా నాటిన వారున్నారు.

మొలగొలుకుకన్నా ఐ. ఆర్. 8 కు అయ్యే అదనపు ఖర్చులు క్రింద వివరిస్తాను–

నాటుకు	రూ 20-00
ఎరువులు	115-00
మందులు	17-00
మొత్తం–	152-00

అంటే మొలగొలుకుకంటే ఐ. ఆర్. 8 కు ఎకరాకు రూ 152-00 అదనంగా ఖర్చవుతుందన్నమాట.

ఇక ఆదాయం విషయంలో రెంటితేడా చూడండి: మొలగొలుకు బాగపండితే ఎక రాకు సరాసరి 1½ పుట్లు పండుతుంది. నవంబరులో 'ఆమీనా రైతు' ధర ప్రకారం ఈ 1½ పుట్ల ఖరీదు రూ 945-00 లు. ఐ. ఆర్. 8 3½ పుట్ల ఖరీదు 1750-00 రూపాయలు. మొలగొలుకు కంటే అద నంగా అయిన రూ 152-00 లు ఖర్చులు తీసివేసినా, ఐ. ఆర్. 8 వల్ల 653-00

—కొరవ 8 వ పేజీలో

★★★★ కావలెను ★★★★
బాల్ బేరింగు
5 H. P. పెట్టరు — 6 H. P. లిస్టరుటైపు
బిన్ కార్
డీజల్ ఆయిల్ యింజన్లు
(ఆంధ్రాగవర్నమెంటు అప్రూవుడు)
అమ్ముటకు ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో తాలూకావారి
★★★ సబ్ డీలర్లు ★★★
రూ. 500/- డిపాజిట్టుచేసి, స్టాకు చేయగలిగి యుండవలెను.
Phone: 459 Ex. వివరములకు:- Grams : BINCOR.
భవానీ ఏజెన్సీస్ కార్పొరేషన్,
(నెం. 1, మున్సిపల్ బిల్డింగ్సు)
సుభాష్‌చంద్రబోసురోడ్డు — నెల్లూరు.

తెలంగాణా బీభత్సం

కవుల కన్నీరు

చిత్రకవి ఆత్రేయ

ఆవపోయి అగడాలు
ఆర్పపోయి రాగడాలు
ఆవేశం ఇంక దాలు
అనుమానం పారద్రోలు

ఎవరగొప్ప? ఎవరికొంప
ఎవరిబాగు? ఎవరిసాగు?
కన్నతల్లి కన్నులలో
పిదిమిన్న – చెర్పుమన్న?

కూల్చేస్తాం, కాల్చేస్తాం
అంటారే – ఎవరిసొత్తు?
తన్నేస్తాం, తరిమేస్తాం
అంటారే – ఎంతమత్తు?

శేవటి మన నాగరికత
రూపు మాపి వేస్తారా?
తెలుగుజాతి ఘన సంస్కృతి
కలుషితమే చేస్తారా?

కళ్లుమూసి పళ్లునూరి
వెర్రులెత్తి గెంతకండి
నోటి కొచ్చినట్లు వాగి
ఏటికి ఎదురీదకండి!

'వేరు' అనెడు వేరుపురుగు
చేరకుండ చూచుకొండి
బుద్ధి చెప్పుకొండి – ఇంక
ఒద్దికతో మెలగరండి!

తెలుగుతల్లి సంతానం
మనమంతా ఒకటేనని
ఈ నాడే, ఈ క్షణమే
ప్రతిన బూనుదాము రండి!
–తల్లిదండ్రుల కొక్కమాట–
చదువుకునే మీ బిడ్డల
వదుపాట్లలలో నుంచుకు
గూండాలకు దూరంగా
ఉండాలని శాసించుడు!

★★★

కె. ఐ. రమణారెడ్డి

కుడిచేతిని ఎడమచేయి
వడగొట్టగ జూచినపుడు
కంటిని పెరకన్ను ద్వేష
కంటకాల గ్రుచ్చినపుడు
రాక్షసీయ రాజకీయ
తక్షక కర్కోటకులై
వీథులబడి బడులకుచెడి వీడుకాడుగా జేసిన
విధ్వంసోన్మాదంలో
విలయభయావరణంలో
వలువలూడ్చుకొని పశువుల
పిలువునందుకొని అసురులు
నడిరేనిద్దురలు కలచి నట్టింటను దివమార్పి
దడిపించే యమదూతల దర్పందౌర్జన్యంతో
మనుషుల దహియించినపుడు
మానినులను చెరచినపుడు
జాతికిసర్వకార్యం జాంతవ తత్వమ్మయితే
జ్ఞాతివైర దుష్టత్వాల క్షాత్రత్వంమసిజేస్తే
హృదయ వధజేసినకధ
రౌద్ర భీష్మ రసమైతే
తీరనికోర్కెలు కేళ్లై మారినమనసులు తేళ్లై
తీయని సహజీవనాన తిక్తద్రవమే విషమై
క్రూరశివం మితులుమీర
కాకతితోడేకవీర
యావదాంధ్ర రాజ్యస్మృతి
అనంతయు మిగలనిగతి
దావానలకీలంకొక ప్రతిమలగాత సమిధైతే
మేధావులు మూగవోయి
మర్యాదస్తులు మ్రాన్పడి
ఏమయ్యా రెటువోయారయ్యా ఓ కవులారా
ఏమైనా మీధర్మం ఏమరడం ఏంన్యాయం
గణపతి సత్య నిమిత్తం
కవిబ్రహ్మ వరదాత్యం
రావోతి దాశరథీ అళ్వారస్వామి సినారె
కాహటులై దీపకలై కవిగట్టి కథల్లి
ఎవడో సైకాన్ పాడిక
కెందరి కాధావీదిక
వేలేలిగచీలి చేతిప్రేళ్ళలాగ ఒద్దికవది
తెల్లేళ్ళకు పల్లేర్లకు తిల్లాయిలుకొట్టి మరల
ఆటవికం ఈ ప్రవృత్తి
అధునికం నాగరికం
వుట్టేపణ పెట్టినట్టి వుందాకొర్రైవరు వారి
పాతక దుర్మంత్రాంగం
మాతృలోదనాత్మవారి
వీర తెలంగాణాకి
వైరులు వీకోదరలా
తగునా కార్యము పగతుర
నగవులార్పగావలిన
శివశౌర్యమిసోదర తీరాంధ్రాంప్రైజాంగ?
నైజాం బూజన్న మోజు
నేటికిగూడా పోదా?
ఈ అత్యాచారాలకు ఈ పాశ్యాకృత్యాలకు
ఈడిగిలబడింది జాతి ఈకలూడి పిట్టకీ
అంధ్రం పార్థకనామం
అంధక సీమా దేశం?

★★★

ఎం. ఎస్. సూర్యప్రకాశరావు

గుండె సముద్రం లోతుల్ని
కలం జలాంతర్గాలతో శోధించి
ఎన్నోఎన్నో సత్యాలు ప్రవచించిన
కవితను, ఒకే 'నాలుక' పలికిన కవితను
మనలో మనం పేనవేసుకొందామా!
తీయని గొంతుకలో
రకరకాల బాణీల సొగసుల
కురిపిస్తున్న మాధుర్య కంఠం–
ఎవరి బాణీలను వారు
పాడుకోవలసిందేనా!

అందంగా మనమధ్య విరిసిన
రంగుల ఆత్మీయత హరివిల్లును
చెరిసగం పంచుకుందామా!
వెళ్లిరాక;
అందులో ఏం అందముంటుందని?
తీయని కాంతులు ఏం వుంటవని?
సరేగాని తమ్ముడూ–
మనకు తెలుసు; మనిద్దరిది ఒకే'నాలుక'!
అర్థంపర్థం లేకుండా ఎందుకీ అలుక!
నీ (నా) భూమే నా (నీ) భూమి!
నీ (నా) అభివృద్ధే నా (నీ) అభివృద్ధి!
కలసి కూలదోద్దాం దీనబిగోడల్ని–
కలసి నిర్మిద్దాం వెలుగువంతెనల్ని!
నిజం గ్రహించు–
చైతన్యాకాగడా వెలిగించు!!

నెరజాణల నడుంకులుకుల రాజకీయాలలో
మనం పడకూడదు తమ్ముడూ!
దబ్బుకో, దర్పంకో, మరి స్వార్థంకో అవి!
అల్లిబిల్లిగ దోబూచులాడే నాయకులకు
దారి చూపిద్దాం!
నిషాతో స్వార్థంకన్న కుదాలమీద నిద్రించే
అధికార వ్యామోహితుల్ని ఆర్పేద్దాం!
అవకాశం అందున కుక్కల్లా కాచుకొనుండి
కొడె.కాచుల్లా పైబడే రౌడీమూకల
కోరల్ని పీకేద్దాం!
ఇంకా ఇంకా ఇంకా.........
ఎన్నో ఎన్నో చేద్దాం!

ప్రజలం తమ్ముడూ
మనం ఒకే ప్రజలం!
మనలో 'చీకటేమీ' లేవు–
అన్నీ 'వెలుగులే'!!
ఎవరో కొందరు–
మనలో కొందర్ని భ్రమింపజేస్తున్నారు;
మోసపోతున్నారు–
మాయలో పడుతున్నారు–
ఉద్రేకంలో తన్నుకులాడుతున్నారు
వ్యర్థంగా!
'ప్రపంచ రాజ్యం' స్థాపించాల్సిన
ఈ క్లిష్ట శతాబ్దంలో
ఎందుకు తమ్ముడూ ఇటువంటి అలజడులు!
వికారంనుండి సౌందర్యాన్ని సృష్టించాలని
ఆశించే నాగరికతకన్నను వికారం
చేయడం నేరం!
ఈ వాస్తవ 'ఎవరూ' గుర్తించరు–
గుర్తించాల్సింది మనమే– 'ప్రజలమే'!!

అదిగో తమ్ముడూ అటుచూడు–
ధారలు ధారలుగా కురిసే అశ్రువులతో–

—కొరవ 10 వ పేజీలో

- కోడూరుపాడు హరిజనుల ఉమ్మడి సాగుకు ఫిల్టర్‌పాయింటు
- ఎలుకలమీద వ్యవసాయశాఖవారి యుద్ధం: గుండవోలులో సభ
- సూళ్లూరుపేట పంచాయతీ పునరుద్ధరణ: అభినందన సభ
- కల్లూరు పంచాయతీభవనం- అందల వూల కుటుంబ నియంత్రణ కేంద్రం
- స్కూళ్లు: పూలజల్లులు, రాళ్లదెబ్బలు

కోడూరుపాడు ప్రయోగం

హరిజనులకు సంబంధించి కలెక్టరు శంకరన్‌గారు అఖండమైన సేవచేస్తున్నారు. దాతలకు సంబంధించి ఎముకలేని చేయి అని అభివర్ణిస్తుంటారే, హరిజనులకు సంబంధించి శంకరన్‌గారు కూడా వెనుక ముందు ఆలోచించకుండా సహాయపడుతున్నారు. ఎన్ని పనులున్నా అన్నీ అవతలకు నెట్టి భూదానాలు, ఇండ్లస్థలాల కేటాయింపు విషయంతో పట్టుదలతో పూర్తిచేయిస్తున్నారు. పట్టా భూములకు హరిజనులు అర్జీ పెట్టుకున్నా, మంజూరు చేసేస్తున్నారు శంకరన్ అని- వ్యంగంగా చెప్పుకోవడంకూడా జరుగుతున్నది. అంతగుడ్డిగా చేస్తారం కాదు కాని, హరిజనులపట్ల అంత అభిమానం కలిగివున్నారని భావం.

నెల్లూరుతాలూకా కోడూరుపాడులో కలెక్టరుగారు ఒక క్రొత్త ప్రయోగం చేశారు. వృద్ధపినాకిని అనే చోట 28 మంది హరిజనులు చాలాకాలంగా భూమి సాగు చేసుకుంటున్నారు. ఒక్కొక్కరికి 20 సెంట్లు మొదలు ఎకరా వరకు వున్నట్లుంది. అరటి, వంగ వగైరా వాణిజ్య పంటలు పెట్టుకొని సుఖంగా జీవనం సాగిస్తున్నారు వారు. ఆ భూములకు ఇంతవరకు పట్టాలులేదు. నీటివసతికూడా లేదు. అందువల్ల ఇందుకూరు పేట సమితి ద్వారా ఒక ఫిల్టర్‌పాయింటు వేయించి, మోటారు అమర్చి, విద్యుచ్ఛక్తి తెప్పించి, దానికి మొన్న 14 తేది ప్రారంభోత్సవం కూడా జరిపారు. ఇది వుమ్మడి నీటివసతి. ఈ ఫిల్టర్‌పాయింటునుండి ఆ 28 మంది హరిజన రైతులూ నీరు పారించుకుని, పంటలు పండించుకొంటారు; ఎవరి దామాషా విద్యుచ్ఛక్తి ఛార్జీలు వారు చెల్లించుకుంటారు. ఉమ్మడిగా ఒక ఫిల్టర్ పాయింటు వేయించడము, అందులో హరిజనులకు వుమ్మడి నీటివసతి కల్గించడమనేది నెల్లూరుజిల్లాలోనే ఇది ప్రథమం. ఈ ప్రయోగం విజయవంతమైతే, ఇతర చోట్లకూడా ప్రయత్నించవచ్చు. నీటిపారుదల విషయంలోనే కాక, సమష్టి వ్యవసాయం విషయంలో కూడా ఒక ప్రయోగం జరిగితే బాగుంటుందని కలెక్టరుగారికి మా సూచన. —కొరవ 11 వ పేజీలో

నెల్లూరు సబ్ కోర్టులో

E. P. No. 83 of 1968. Scs. No. 129 of 1966.

వాకాటి చెంగారెడ్డి .... —వాది.

మాల్యాక రామకిష్టయ్య .... —ప్రతివాది.

యిందుక్రింద వివరించిన షెడ్యూలు దాఖలా ప్రతివాది తాలూకు ఆస్తి 10-3-69 తేదిన పై కోర్టువారి యెదుట బహిరంగమైన యాలము వేయబడును. గనుక యావన్మందికి తెలుపడమయినది.

షెడ్యూలు:-

నెల్లూరు రిజి డిస్ట్రిక్టు ఇలాకా, వెంకటగిరి సబ్ రిజి లో చేరిన చిలమన్నూరు గ్రామములో ప్రతివాదికి హక్కు భుక్తములుగల నెం. 92 రు పట్టా దాఖలా

సర్వేనెం.	చేనుపేరు	విస్తీర్ణం		హక్కు	హెక్టార్సు	క్రయం
(1) 97/2	తాళ్ళపల్లిదిబ్బ	9-01	లో సమిష్టిన	1-00	0.405	100/-
(2) 98/2	డిటో	28-21	డిటో	2-50	1.013	250/-
(3) 98/1	తాళ్ళపల్లిదిబ్బచెర్వు ధారం మాగాణి	3-00	డిటో	1-50	0.608	150/-
(4) 71	తోట మాగాణి	5-03	డిటో	0-1½	0.006	50/-

ఇందులోని బావిలో సమిష్టిన సగంహక్కు, నానాజాతి వృక్షములు బాలపలు, కారిపుడ్డులు వగైరాలు.

(1) అమాన శ్రీరాములుకుగల కొవులు (2) మాల్యాక పద్మావతమ్మ సెటిల్ మెంటు (3) కారకాల వెంకటసుబ్బయ్య, కూనాటి జయరామయ్య విక్రయ మునకు లోబడి:- అయిటం (1) రూ. 300/- అయిటం (2) రూ. 700/- అయిటం (3) రూ. 750/- లు, అయిటం (4) రూ. 4100/- లు.

—కె. వి. సుబ్బారావు - వాదిఅడ్వకేటు - నెల్లూరు.

తాపీ ధర్మారావు – తుమ్మల – జానకిరామశర్మగారలకు సన్మానం

కవిత్రయ జయంతులు

తిక్కనలో 'డయలిక్టల్ థీరి' లాగాడు శ్రీశ్రీ–తెలుగు ప్రయోగాలలో తిక్కన దక్షత అనన్యమన్నారు అభినవ తిక్కన తుమ్మల–నన్నయ్య, ఎర్రనలపై ఉండేల–బండ్ల ప్రసంగించారు

ఈ సంవత్సరపు కవిత్రయ జయంతులు మొన్న 13-16 తేదీల్లో మొత్తంమీద జయప్రదంగానే జరిగాయి. ఈ తూరి సన్మానితులు- తాపీ ధర్మారావు, పోలూరు హనుమజ్జానకిరామశర్మ, తుమ్మల సీతారామమూర్తి చౌదరిగారలు. అధ్యక్షులుగా నన్నయ జయంతికి ఇంజనీరు- కవి ఉండేల మాలకొండారెడ్డి, ఎర్రనజయంతికి ప్రొద్దుటూరు వేదసంస్కృత కళాశాల అధ్యాపకులు బండ్ల వెంకటరమణయ్య, తిక్కన జయంతికి శ్రీశ్రీగారలూ వచ్చారు. ఇందులో వొక్క తాపీ ధర్మారావుగారు తప్ప (అనారోగ్య కారణంవల్ల) తక్కిన వారందరూ వచ్చారు.

ఈ సంవత్సరంనుండీ, ముగ్గురుకూ నూటపదహార్లు చొప్పున (116×3=348 రూపాయలు) గాకుండా, వొక్కొక్కరికీ రెండు నూటపదహార్లు చొప్పున (అంటే 232×3=696 రూపాయలు) చొప్పున సన్మానాలవిలువను పెంచారు తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారు. శ్రీ తాపీ ధర్మారావుగారికి మాత్రం సన్మాన మొత్తం ఉండేలగారి ద్వారా పంపబడింది.

ఎందువల్లనో యీసంవత్సరంకూడా కొన్ని విద్ధూరాలు కావచ్చాయి. 'భారత పద్యపఠనం' అనే పేర మూడు సభల్లోనూ ప్రత్యేకంగా ముగ్గురుచేత భారతంలోనుండి పద్యాలు చదివించడం అనేది మొత్తంకార్యక్రమాల్లో రానురాను

శ్రీశ్రీ ఉవాచ

'పశాలి పన్‌దాంగం' మాదిరిగా గతంలో శ్రీశ్రీ గారు గమ్మత్తుగా చెప్పిన 'ఉవాచలు' బోలెడున్నాయి.

ఉదా: 'పాలు నిత్యబహువచనం, కొందరు అదృష్టవంతులకు అలు నిత్య బహువచనం'.

'లంగీకి స్త్రీలింగం లంగా'

ఈ బాపతు వువాచే మొన్న శ్రీశ్రీ నెల్లూరొచ్చినపుడు చెప్పాడు. ఒక కాలేజి విద్యార్థి వచ్చి- సార్, భావకవిత్వానికీ, అభ్యుదయకవిత్వానికీ వున్న తేడాయేమిటో చెప్తారా- అనడిగాడు.

శ్రీశ్రీ తడుముకోకుండా- ''ఏముంది? భావకవిత్వం కాంగ్రెస్‌కవిత్వమూ, అభ్యుదయకవిత్వం కమ్యూనిస్టు కవిత్వమూ''- అని అనేశాడు.

అభాగ్యకన్నాల్లా తయారవుతున్నది. అందువల్ల దీన్ని తీసివేయడం కార్యక్రమాన్ని ఆధునికీకరణం చేయడమవుతుంది.

ఇక మరొక ముఖ్యమైన విషయం- అసలు సన్మానాలు తీసుకునేవార్నే మో కేవలం 'స్వీయ కవితాపఠనం' తో కుదించేసి మూడుసభల్లోనూ అధ్యక్షులుగా వచ్చే వారుమాత్రం కవిత్రయం వారిపై వచ్చి దగ్గరపెట్టుకుని వుపన్యసించవల్సి రావడంతో సన్మానితులకన్నా యీ అధ్యక్షులే కాస్త ఎక్కువ బరువుబాధ్యతలు తీసుకోవల్సి రావడం, వారికే కాస్త అదనపు ప్రాధాన్యత చేకూరడం జరుగుతున్నది. తీర్మానం- అంతే యీ అధ్యక్షులుగా వచ్చే వారికి కనీసం రానుపోను ఛార్జీలమటుకైనా యిచ్చేందుకు తకలితైపోవడం ప్రతి సంవత్సరం జరుగుతున్నదే.

కవిత్రయజయంతులకుగాను శ్రీ రామరెడ్డిగారు కేటాయించివున్న ట్రస్టు మొత్తం 14 వేల రూపాయలపైన 6½ శాతం బ్యాంకు వడ్డీ రూపేణా ప్రతిసంవత్సరం వచ్చే రాబడి 910 వస్తుంది. ఇందులో ముగ్గురికి వ్యాప్తిన సన్మాన మొత్తమే 700 అవుతున్నది. ఇదిగాక మూడుసభల కయ్యే సాధారణ ఖర్చులు–మైకులు, పూలమాలలు, ఫోటోలు, నోటీసులు, పోస్టేజీలకు ఎట్లాలేదన్నా 150 రూపాయలవుతుంది.

ఇకపోతే ముగ్గురు అధ్యక్షులకయ్యే ఖర్చులు–రానుపోను ఛార్జీలు, బస ఛార్జీలకు మిగిలేది 50–60 రూపాయలే. ఇది చాలా స్వల్పమొత్తం. ఈ రోజుల్లో మంచి తొక్కతిర్గిన ముగ్గురు అధ్యక్షుల్ని తీసుకురావాలంటే–వారి ప్రయాణ, బస ఖర్చుల క్రింద ఎట్లాలేదన్నా కనీసం 150-200 రూపాయలైనా భరించుకోవల్సి వుంటుంది. మొత్తం 3 సభలకూ కల్పి 8-9 పూలమాలలకూ 40-50 రూపాయలవుతున్నది. ఈ దండగమారిన ఖర్చు తీసేసి, దాన్ని అధ్యక్షులకిచ్చే మొత్తంలో కలపడం వుపయోగంగా వుంటుంది. లేదా యీ కవిత్రయజయంతి నిధి మొత్తాన్ని రామరెడ్డిగారు 14 వేల నుండి 15 వేలకు పెంచితే మరింత ఘనంగా, నిండుగా —కొరవ 12 వ పేజీలో

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము, రహదార్లు భవనముల శాఖ - నెల్లూరు డివిజను

చిట్ టెండరు నోటీసు

No. 19/69. H D dated 4-2-69.

సీలువేసిన లమ్సమ్ కాంట్రాక్టు పద్ధతి టెండరు 'సి' క్లాసు కాంట్రాక్టర్లు (క్రొత్త జి. ఓ. ప్రకారముగా రిజిస్టరు) అయిన వారివద్దనుండి యీ దిగువ కనపరచిన పనులకుగాను నెల్లూరు ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు రహదార్లు భవనములశాఖగారిచే 14-3-69 తేదిన సా॥ 4 గంటల వరకు తీసుకొనబడును. టెండర్లు అదేరోజు సా॥ 4-15 గంటలకు తెరువబడును.

(2) టెండరు ఫారములు వగైరా ఆఫీసు పనిచేయు కాలములో 2-3-69 తేది నుండి, 10-3-69 తేది సాయంకాలము 5 గంటల వరకు అమ్మకమువున్నుతోనహా టెండరు ఫారము యొక్క దిగువ సదహరించిన ఖరీదు మొత్తమును నెల్లూరు డివిజను (R & B) ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు గారి వద్దకు III అదర్ రెమిటెన్సెస్ (III Other Remittances) క్రింద చలానుకట్టి, సదరు చలాను జతపరచి దరఖాస్తు ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరుగారి ఆఫీసుకు పంపిన టెండరు పొందవచ్చును.

(3) దరావతు సొమ్ము దిగువ కనపరచిన పనులకుగాను ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు రహదార్లు, భవనములశాఖ, నెల్లూరుగారి వద్దకు రెవెన్యూ డిపాజిట్టు (Revenue Deposit) క్రింద కట్టవలయును.

వ. నె.	పని వివరము	టెండరు ఫారము ఖరీదు	ధరమ దరావతు ఖరీదు	కాంట్రాక్టు కాలపరిమితి
(1)	స్పెషల్‌రిపేర్సు అద్దంకి-నర్సారావుపేట-దిబ్బపాడు రోడ్డు కి.మీ. 22.53 నుండి 30.57 వరకు (మైలు 14 నుండి 19 వరకు)	25–75	2845/-	12 నె.లు
(2)	అర్జంటురిపేర్సు మద్రాస్-కలకత్తారోడ్డు కి. మీ. 241.40 నుండి 271.97 వరకు(మై. 150/0నుండి 169/2 వ)	25–75	2920/-	డిటో
(3)	స్పెషల్‌రిపేర్సు ఒంగోలు - నంద్యాల రోడ్డు కి. మీ. 210.82 నుండి 238.18 వరకు (మైలు 131 నుండి 148 వరకు.)	25–75	2935/-	డిటో
(4)	పూతలపేట – నాయుడుపేట రోడ్డు కి. మీ. 112.65 నుండి 115.86 వరకు (మైలు 7½ నుండి 71/6 వ.) కాజేవేను వైడెనింగు చేయుట.	25–75	3930/-	డిటో
(5)	స్పెషల్‌రిపేర్సు నాయుడుపేట-దుగరాజపట్నం రోడ్డు కి. మీ. 12.87 నుండి 20.92 వరకు (మైలు 8/0 నుండి 13/0 వరకు.)	25–75	2680/-	డిటో
(6)	స్పెషల్‌రిపేర్సు మద్రాసు-కలకత్తా రోడ్డు కి. మీటర్లు 185.15 నుండి 188.37 వరకు (మైలు 115/0 నుండి 117/0 వరకు.)	25–75	4225/-	డిటో
(7)	స్పెషల్‌రిపేర్సు మద్రాసు-కలకత్తా రోడ్డు కి. మీటర్లు 196.42 నుండి 209.30 వరకు (మైలు 122/0 నుండి 130/0 వరకు.)	25–75	3750/-	డిటో

—పి. సీతారామయ్య,

ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు, రహదార్లు, భవనములశాఖ, నెల్లూరు.

ప్రకటన

యావన్మందికి తెలియజేయునదేమనగా కోవూరు తాలూకా, రేబాల గ్రామంలోని స 399 రు పట్టాదారులా మాగాణి సర్వే స 468-బి రు యె 1-99 ట్లు భూమిన్ని; ఇదే గ్రామంలో పంచాయతీ అసెస్‌మెంటు స 128 రుగల మిద్దెయిల్లు పంచలున్ను, ఖాళీస్థలమున్ను, నాతాలూకవై నాకే హక్కు అనుభవములు కలిగియున్నవి. నా సోదరి కొల్లారు యానాదమ్మ ఈ ఆస్తికి సంబంధించి తనకు హక్కువున్నదంటూ చేసే ఏ అన్యాకాంతములున్ను చెల్లనేరవు.

—జొన్నవాడ తిరిపాలయ్య,
రేబాల, 20-2-69.

కొట్టు అమ్మబడును

★ ★ ★

నెల్లూరు చిన్నబజారు పెనారసుహాలు ప్రక్కనవుండు కొట్లలో పొకపైన డోరు నెం. 228, వార్డు నెం. 12. పాత లక్కీ స్టోర్సు ప్రక్కనవుండు కొట్టుఅమ్మబడును. వలయువారు యీ దిగువ తెలియపరచిన వారిని కనగొనవలయును.

స్వయంపాకుల శ్రీరామమూర్తి,
అడ్వకేటు.
(ఆంజనేయస్వామివారి
దేవాలయం ప్రక్కన)
సంతపేట - నెల్లూరు.

బాపట్ల డి॥ ము॥ కోర్టులో

O S 214/64 E. P. 372/68

తేళ్ళ అనంతలక్ష్మి మైII గాII తాత మానం వెంకయ్య —పిటీషనరు.

(2) నాయుడు దానరయ్య (3) యీ. వెంకటసుబ్బయ్య (4) యీ. భూషయ్య (5) యీ. కోటయ్యగార్లకు: ఈ వెంబరు డిక్రీ అమలులో 2 నుంచి 5 రెస్పాండెంట్లకు వేలంనోటీసులకు మిత్తం 17-3-69 తేదికి వాయిదావేసినారు. గనుక సదరు రహీలు వాయిదారోజు 11 గంటలకు కోర్టు వారిఎదుట హాజరయి ఆక్షేపణలు తెలుపుకొనని ఎడల సదరహీల పరోక్షములో తీర్మానించబడునని తెలపవలసినది.

—గంగవరపు జగత్పతిరావు,
వాది అడ్వకేటు.

ఏలూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

E. P. No. 160 of 1968

O. S. No. 204 of 1967

దేను సుబ్బారావు —వాది.
లక్కోజు సత్యనారాయణ —ప్రతివాది.

ప్రతివాది తాలూకు దిగువ షెడ్యూలు ఆస్తి కోర్టువారివలన 3-3-69 తేదీన వేలం వేయబడును. కావలసినవారు పాడుకొనవచ్చును.

షెడ్యూలు: పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా ఏలూరు బస్తీ ముస్సవల్ రామచంద్రపేటలోని పాత ఇ/23 కొత్త 26 వార్డు టి ఎస్. నె 168/3 రు యిల్లు స్థలముకు హద్దులు: [తూ] రోడ్డు 48 అ. [ప] సి. కృష్ణాజి గోడ 40 అ. [వు] ఎల్. నరసింహారావు గోడ 92 అ. లు. [ద] తమిసి వెంకటాచార్యుల స్థలం. 92 అ. ఈ హద్దుల మధ్య 400 చ. గ. 3 చ. గె. మీ. 33 చ. మీ. ల స్థలమున్ను యిందులోని దాబా యిల్లున్ను తల్పులు, ద్వారబంధములు యావత్తు కల్పసామానులసహా. ప్రతివాది బొమ్మకంటి వెంకటరమణమ్మగారి పేర 15-6-67 తేదిన రూ. 16 000 లకు నెల 1కిరూ. 1-00 చొ॥ వడ్డితో వ్రాయించియిచ్చిన అస్వాధీన తనఖాకులోబడి.

వాది కిమ్మతు రూ. 1000 అమీనాకిమ్మతు రూ. 4000 లు.

—కల్లిపాలెపు వెంకటసుబ్బారావు,
వాదితరపు అడ్వకేటు.

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

విమర్శకుడు

శ్రీ తిమ్మారెడ్డి

వ్యవసాయమంత్రి శ్రీ తిమ్మారెడ్డిగారు రాత్రి నెల్లూరువచ్చారు. మధ్యాహ్నంనుండి టి. ప. హాలులో టి. ప., శాసన సభ్యులు తదితరులతో జిల్లాలో వర్షాభావం వలన ఏర్పడిన పరిస్థితులు, సహాయ కార్యక్రమాలను గూర్చి చర్చిస్తున్నారు. సాయంకాలం తలమంచి పంచాయతీ కార్యక్రమంలో పాల్గొంటారు. రాత్రి కావలిలో భోజనం; గుంటూరు ప్రయాణం.

విద్యార్థులు : సమ్మెలు

17 తేది రీఓపెనింగ్ అన్నారు. కొన్ని కాలేజీలు, స్కూళ్ళు తెరచినట్లున్నారుకాని; విద్యార్థులు మేము పోము పొమ్మన్నారు. జిల్లాలో కావలి, వెంకటగిరి కళాశాలలు బాగ పనిచేస్తున్నాయి. నెల్లూరులోని ఉమెన్స్ కాలేజి మొన్న తెరువబడి, మూడోవంతు విద్యార్థినులతో క్లాసులు నడుస్తున్నది. వి. ఆర్. కాలేజి ఈరోజు తీయబడి రెండుగంటలపాటు పనిచేసింది కాని, హైస్కూలు పిలకాయలు ప్రవేశించడంతో సమ్మెకు అనుకూలురు- ప్రతికూలురైన విద్యార్థులమధ్య ఘర్షణజరుగబోగా మూసివేయబడింది; మళ్లీ సోమవారం (24 తేది) తెరుస్తారట. శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయం, వి. ఆర్. హైస్కూలు, సి. ఏ. ఎం. హైస్కూలు వగైరాలు మూడురోజులనుండి తెరువబడడం, మూసివేయబడడం జరుగుతున్నది.

జిల్లాలో ఎక్కడో మారుమూల పల్లెల్లోని హైస్కూళ్లు తప్ప, రైళ్ళు, బస్సులు–రోడ్లకుదగ్గరున్న హైస్కూళ్ళన్నీ సమ్మెలో వున్నవి. కందుకూరు, బిడవలూరు, గూడూరు, వాకాడు కాలేజిలు మూతలోనే వున్నాయి.

నెల్లూరు టవునులో మూడురోజులనుండి చిన్నపిల్లలది నాయకత్వం. స్కూళ్ళు మూయిస్తున్నది వీళ్ళే; బస్సులు, కార్లను ఆపి పోస్టర్లు అతికించిందివీళ్ళే; రూపాయ డబ్బులు వసూలుచేసింది వీళ్ళే. విజయవాడ సమ్మె నిర్ణయం తర్వాత, కాలేజి విద్యార్థులే నాయకత్వం వహించబోతారేమో! ఏమైనా ఇంతకాలం మూశారు, మరికొన్నిరోజులు విద్యాలయాలన్నీ మూసివేయడమే మంచిదేమో ననిపిస్తుంది. పోయిన చదువులు ఎటూ పొయ్యాయి; గొడవలైనా లేకుండావుంటాయి.

విద్యాసంస్థల నిర్వాహకులందరూ కలసి తల్లిదండ్రుల సమావేశాన్నొకదాన్ని పిలిచి, మార్గాలు ఆలోచించకుంటే ఎట్లా? ఏదో ఒక కారణంతో, ప్రతిసంవత్సరం ఈ విధంగా జరుగుతుండవలసిందేనా?

ఆరోగ్య కేంద్రం దొరవారి సత్రంలోనే- సుప్రీంకోర్టు తీర్పు

పంచాయతీ రాజకీయాలలో పడి నలిగిన దొరవారి సత్రం ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్ర సమస్య- ఎనిమిదేళ్ల తర్వాత- సుప్రీంకోర్టు ద్వారా ఇప్పుడు శాపవిముక్తమైంది. నాయుడుపేట సమితి వున్నప్పటి సమస్య ఇది; ఆ సమితి కాస్త రద్దయిపోయి; వివాదంలోని రెండు ప్రదేశాలు- మల్లాం, దొరవారిసత్రం- రెండు భిన్న సమితులకు జరీ అయిపోయిన నేడు, ఇది పరిష్కారమైంది.

మల్లాంలో మామూలు ఆస్పత్రిని నిర్వహించి, దొరవారి సత్రంలో ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాన్ని నెలకొల్పవలసిందిగా 17-12-61 తేది ఆంధ్రప్రభుత్వం జారీచేసిన వుత్తరువు చెల్లనేరదని హైకోర్టుతీర్పు యివ్వగా; ఆ వుత్తరువు న్యాయమైనదేనని అప్పీలులో సుప్రీంకోర్టు తీర్పు యిచ్చింది. అంటే ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాన్ని దొరవారి సత్రంలో నే నెలకొల్పాలనేది అంత్య తీర్పన్నమాట. హైకోర్టు తీర్పుపై శ్రీ కె. రాజగోపాలరెడ్డి వగైరాలు అప్పీలు చేసుకోగా, సుప్రీంకోర్టు ఈ నిర్ణయాన్ని ప్రకటించింది.

ఇక ఈ ఆరోగ్యకేంద్రం సమస్య ఎన్నిపాట్లు పడిందో ఒకసారి చూడండి:

నాయుడుపేట పంచాయతీ సమితి 30-1-60 తేది ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాన్ని దొరవారి సత్రంలో నెలకొల్పాలని తీర్మానించింది. ఈ తీర్మానానికి అనుకూలంగా 23, వ్యతిరేకంగా 9 ఓట్లు వచ్చాయి కాని కలెక్టరు మల్లాంలో నెలకొల్పవలసిందిగా 21-4-60 తేది సిఫారసుచేశారు. దానిపైమళ్ళీ నాయుడుపేట సమితి 2-6-60 తేది మొదటి తీర్మానానికే కట్టుబడుతూ తీర్మానించింది. అప్పుడు తీర్మానానికి అనుకూలంగా 26, వ్యతిరేకంగా 7 ఓట్లు వచ్చాయి. మెజారిటీ సమితి తీర్మానంతో ఏకీభవించకుండా ప్రా. ఆ. కేంద్రాన్ని మల్లాంలో నెలకొల్పవలసిందిగా ప్రభుత్వం 11-6-60 తేది వుత్తర్వుచేసింది. 4-7-60 తేది మల్లాంలో ఆరోగ్యకేంద్రం ప్రారంభించబడింది; అయితే సమితి మాత్రం దాని నిర్వహణకు నిధులు మంజూరు చేయడానికి నిరాకరించింది.

ప్రభుత్వానికి పునఃపరిశీలించవలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేయబడినా నిరాకరించింది. కుమారస్వామిరెడ్డిగారు హైకోర్టులో ఒక రిట్ పిటిషన్ వేసివుపసంహరించుకున్నారు. ఇంతలో తన పాతవుత్తరువును పునఃపరిశీలించదలచామని, ఏదైనా చెప్పుకోదలిస్తే చెప్పుకోవలసిందని ప్రభుత్వం 23-2-61 తేది మల్లాం పంచాయతీ అధ్యక్షుడికి వ్రాసింది. డి. పి. హెచ్. మల్లాంలో మమూలు ఆస్పత్రి, దొరవారిసత్రంలో ఆరోగ్యకేంద్రం ప్రతిపాదనను సమర్థించాడు; డి. ఎం. ఎస్. కూడా బలపరచాడు; కాని కలెక్టరుమాత్రం ఆరోగ్యకేంద్రాన్ని మల్లాంలోనేవుంచవలసిందిగా అభిప్రాయపడ్డాడు. దానిపై ప్రభుత్వం పంచాయతీరాజ్ కమీషనర్ అభిప్రాయం అడిగింది. ఆయన దొరవారిసత్రం ప్రతిపాదనను సమర్థించాడు. దొరవారిసత్రంలో ఆరోగ్యకేంద్రం వుంటే 26 గ్రామాలకుచెందిన 15185 మంది ప్రజలు ప్రయోజనం పొందుతారని; మల్లాంలో అయితే 18 గ్రామాలకుచెందిన 7191 మందికిమాత్రమే వుపయోగమని పంచాయతీరాజ్ కమీషనర్ తెలియజేశాడు. దానిపై ప్రభుత్వం 17-12-61 తేది తన పూర్వ వుత్తరువును రద్దుచేస్తూ, ఆరోగ్యకేంద్రాన్ని దొరవారిసత్రంలో నెలకొల్పవలసిందని, మల్లాంలో మామూలుడిస్పెన్సరీని నడపవలసిందని వుత్తరువుచేసింది.

ఈ కొత్త వుత్తరువుపై శ్రీ ఈపూరు కుమారస్వామిరెడ్డి వగైరాలు హైకోర్టుకు పోయారు. సింగిల్‌జడ్జి ప్రభుత్వ వుత్తరువులను కొట్టివేస్తు తీర్పుచెప్పారు. దీంపై డివిజన్ బెంచికి అప్పీలు చేయబడింది. డివిజన్ బెంచి సింగిల్ జడ్జి తీర్పునే ధృవపరచింది. దీనిపై శ్రీ కె. రాజగోపాలరెడ్డి వగైరాలు సుప్రీంకోర్టుకు అప్పీలు చేసుకోవడం, సుప్రీంకోర్టు హైకోర్టు తీర్పును కొట్టివేస్తు; దొరవారి సత్రంలో ఆరోగ్య కేంద్రాన్ని నెలకొల్పాలనే ప్రభుత్వ వుత్తరువు సరియైనదని, తన పూర్వపు వుత్తరువులు మార్చి కొత్తగా వుత్తరువు చేయుటకు ప్రభుత్వానికిఅధికారమున్నదని తీర్పునెవ్వడం సంభవించింది.

చూడారా! ప్రజాసౌకర్యానికి వర్తించబడిన ఒక చిన్న విషయం, పంచాయతీ రాజకీయాలలోపడి ఎంత భ్రష్టుపట్టిందో, ఎంతకాలం వ్యర్థమైందో! అన్ని కోర్టుకు పోవు, అందరూ కోర్టుకు పోలేరుకాని; కోర్టుకు పోవగిన విషయాలు పంచాయతీ రాజ్యంలో అసంఖ్యాకంగా వుంటాయి.

. . .

ఇప్పుడు నాయుడుపేట సమితిలేదు. మల్లాం గూడూరు సమితిలో, దొరవారి సత్రం సూళ్లూరుపేట సమితిలో వుండిపోయాయి. గూడూరు సమితిలో మల్లాం ఒక్కటే ప్రాథమిక ఆరోగ్యకేంద్రం. సూళ్లూరుపేట సమితిలో తాగరమూడిలో కాబోలు ఆరోగ్యకేంద్రంవుంది. ఇప్పుడు సుప్రీంకోర్టుతీర్పు ఫలితంగా మల్లాం కేంద్రాన్ని రద్దుచేసి, దాన్ని దొరవారి సత్రానికి తరలిస్తారా? లేక మల్లాంను అట్టేవుంచి, సూళ్లూరుపేటలో రెండవ ఆరోగ్యకేంద్రంగా దొరవారిసత్రంలో నెలకొల్పుతారా? – ప్రభుత్వం సుప్రీంకోర్టు తీర్పుపై ఏ నిర్ణయానికొస్తుందో చూడవలసివుంది. రెండు ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలున్న సమితులు జిల్లాలోనే చాలా వున్నాయి. కోట, ఉందుకూరుపేట, అళ్ళూరు, పొదిలి వగైరాలలో రెండేసి వున్నాయి. గూడూరు సమితిలో మల్లాం ఒక్కటే ఆరోగ్యకేంద్రం కాబట్టి, దాన్ని తీసివేయడంకంటే, దొరవారి సత్రంలో క్రొత్తగా ఒకటి నెలకొల్పడం బాగుంటుంది.

సోమశిల-- సూళ్ళూరుపేట

తాలూకాలోని ప్రతి గ్రామంలోనూ సభలు జరిపి, సోమశిలను సూళ్ళూరుపేటకు విస్తరింప వలసిన అవసరాన్నిగూర్చి ప్రభుత్వదృష్టికి, 3 తేదినుండి జరిగే శాసనసభ దృష్టికి తేవలసిందని; తేదులు తెల్పితే తామూ సభల్లోవచ్చి పాల్గొనగలమని శ్రీ బద్దెపూడి పేరారెడ్డిగారు ప్రకటిస్తున్నారు.

నెల్లూరు బజారు

మొలగొలుకులు (పాతవి)		700-00
,,	(కొత్తవి)	610-00
జి. బి. 24		580-00
బి. ఆర్. 8.	,,	460-00

1-3-69 తేది శనివారం రాత్రి 10 గంటలకు
గొప్ప ఛాలెంజి నాటకము
నెల్లూరు టవునుహాలు ఆవరణమున

శ్రీ రామాంజనేయయుద్ధం

1-వ రామ - శ్రీమతి ఆబ్బూరి కమలాదేవి.
2-వ రామ - శ్రీ ఎ. వి. సుబ్బారావు,
కలియుగ ఆంజనేయ - శ్రీ పి. లక్ష్మణరావుగార్ల
కాంబినేషనే యిందు ప్రత్యేకత.

రేట్లు : రూ. 5; 3; 1-50 మాత్రమే.

27 2-69 తేది నుండి ట్రంకురోడ్డులో
"రమణవిలాస్" వద్ద టిక్కెట్లు అమ్మబడును.

నమ్మకమైన విత్తనములు - పురుగుల మందులు - ఎరువులు
కావలెనంటే మాతో సంప్రతించండి

అరిగెల సుబ్బరామయ్య,

(మార్కెట్టు ఎదురుగా) — ఫోను : 808

స్టోనుహవుస్‌పేట—నెల్లూరు

మా వద్ద నమ్మకమైన కూరగాయల విత్తనములు – హైబ్రిడ్ జొన్న – హైబ్రిడ్ సజ్జ – హైబ్రిడ్ మొక్కజొన్న
ప్యారీకంపెనీవారి సూపరు ఫాస్ఫేటు
పురుగుల మందులు.
కోరమండల్ ఫెర్టిలైజర్సువారి
గ్రోమోర్ అమ్మోనియం ఫాస్ఫేటు
28 : 28 : 0 లభ్యమగును

27-2-69 గురువారంనుండి
నెల్లూరు
శ్రీ లీలామహలులో

ఖాన్-ఎ-ఖుదా

(మక్కా యాత్ర) కలరు
రోజూ ఉదయం 9-30 నుండి ఆటలు కలవు.

'పద్మశ్రీ'కి సన్మానం

'పద్మశ్రీ' గౌరవాన్ని పొందిన శ్రీ నేదురుమల్లి బాలకృష్ణారెడ్డిగారిని, శ్రీ రేబాల లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారి అధ్యక్షతన విద్యానగర్ రోటరీక్లబ్బు సన్మానించింది. నెల్లూరు, గూడూరు, తిరుపతి రొటేరియన్లు పెక్కుమందివచ్చి అభినందన వచనంగాలు చేశారు. శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డిని శాలువతో సత్కరిస్తున్నారు రొటేరియన్ శ్రీ దువ్వూరు సుబ్బరామరెడ్డి.

ఈవారం విశేషాలు

(2 వ పేజీ తరువాయి)

నాయకత్వాన్ని ఉన్నారు. మళ్ళీ పాత అజయ్‌ముఖర్జీగారే(బంగ్లాకాంగ్రెసీయుడు) ముఖ్యమంత్రిగానూ, లెఫ్టు కమ్యూనిస్టు నాయకుడు శ్రీ జ్యోతిబాసు డిప్యూటీ ముఖ్యమంత్రిగానూ ఎన్నుకోబడ్డారు. జ్యోతిబాసుకు హోం, పోలీసుశాఖలు అప్పగించాలనే షరతుతో యీ సర్దుబాటు జరిగింది. లెఫ్టు కమ్యూనిస్టులకు పోలీస్, హోమ్ మంత్రిత్వశాఖలు కావాలనే పట్టుదల కనబడడం గమనార్హమైన విషయం.

ఏమైనా మళ్ళీ పాతటీమే. పాతచరిత్ర మళ్ళీ పునరావృత్తం గాకుండుగాక!

● పంజాబ్‌లో మళ్లీ పాతవాడే ముఖ్యమంత్రి అయ్యాడు. అకాలీదళీయుడు శ్రీ గుర్నామ్‌సింగ్‌గారే (మాజీ పంజాబ్ హైకోర్టు న్యాయమూర్తి - వయస్సు 70 ఏళ్లు) ముఖ్యమంత్రి అయ్యాడు. అకాలీలు-జనసంఘంవారు జతగూడిన మిశ్రమ మంత్రివర్గం. మొత్తం 104 మంది సభ్యులున్న యీ అసెంబ్లీలో యీ మిశ్రమబలం 52 మాత్రమే.

ఇద్దరు స్వతంత్రులు ప్రభుత్వానికి అండగా వుంటారట. ఏమైనా గుర్నామ్‌సింగ్‌కు కత్తిమీదసామే. ముఖ్యమంత్రిగాక ప్రస్తుతానికి ఇద్దరు అకాలీదళీయులు, ఇద్దరు జనసంఘీయులు మంత్రులుగా ప్రమాణ స్వీకారం చేశారు. ఇందులో సోహన్‌సింగ్ బాసీ అనే అకాలీమంత్రి యిప్పటి పార్లమెంటుసభ్యుడు, మొన్న మధ్యంతర ఎన్నికల్లో మాజీ ముఖ్యమంత్రి లఛ్మణసింగ్ గిల్‌తో పోటీచేసి ఓడిపోయినవాడుగా వుండడం గమనార్హం.

కొత్త రైల్వే బడ్జెటు

కొత్తరైల్వే మంత్రి రామసుభాగ్‌సింగ్ గారు- చార్జీలు, రవాణా రేట్లు పెంచి ప్రజల్ని దుంపదెంచకుండా దాదాపు 2 కోట్ల రూపాయల మిగులు రైల్వే బడ్జెటును లోకసభలో ప్రతిపాదించారు. లోటో, మిగులో రైల్వే చార్జీలు పెంచనందుకు శతధా అభినందిద్దాం.

అట్లనే మొరార్జీగారు పుణ్యం కట్టుకుంటాడో, లేక ధనికుల్ని వదిలేసి మధ్య-పేద తరగతులవాళ్ళపై విరుచుకపడ్తాడో చూడాలి.

—

టెండరు నోటీసు

★★★★★★

ఇందుమూలముగా యావన్మందికి ఈ దిగువ సంతకము చేసినవారు తెలియజేయునది ఏమనగా:- 4-3-69 తేది సాయంత్రం 3 గం॥ వరకు ఈ దిగువ సరఫరాలకు సీలువేసిన టెండర్లు కోవూరు గ్రామ పంచాయతీ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరువారిచేగాని లేక వారిచే అధికారము పొందినవారిచేగాని స్వీకరించబడును. అదేరోజు సా॥ 4 గంటలకు హాజరైన టెండరుదార్ల సమక్షములో టెండర్లు తెరువబడును. మిగత వివరములు ఆఫీసు పనిచేయు వేళలందు అడిగి తెలుసుకొనవచ్చును.

వ. నె.	పని వివరము	కట్టవలసిన ధరావతు
(1)	1969-70 సంవత్సరమునకు కోవూరు పంచాయతీకి యెండుగడ్డి సరఫరా చేయుట.	రూ. 40/- లు.
(2)	1969-70 సంవత్సరమునకు పంచాయతీకి పులవలు సరఫరా చేయుట.	రూ. 50/- లు.
(3)	1969-70 సంవత్సరమునకు యెద్దులకు ప్రతినెల నున్న సరఫరా చేయుట.	రూ. 5/- లు.
(4)	1969-70 సంవత్సరమునకు పంచాయతీకి స్టేషనరీ సామానులు సరఫరా చేయుట.	రూ. 30/- లు.
(5)	1969-70 సంవత్సరమునకు 40 వాట్సు, స్ట్రాప్పైపు బల్బులు మరియు 4 అడుగుల ట్యూబు లైట్లు సప్లయి చేయుట.	రూ. 40/- లు.

—కె. రామిరెడ్డి,
కార్యనిర్వహణాధికారి - కోవూరు గ్రామపంచాయతి.

కూనిరాగాలు

(2 వ పేజీ తరువాయి)

బొమ్మలే గీదారు. 14 ఏళ్ల పిల్లవాడొకడు గీచిన కుటుంబ నియంత్రణ బొమ్మకు కన్సొలేషన్ బహుమతికూడా వచ్చింది. అందులో ఒక అస్పత్రిదృశ్యం చిత్రీకరించాడు ఆ అబ్బాయి. అస్పత్రిగోడకు కుటుంబనియంత్రణ బొమ్మ- అంటే ఎర్ర త్రికోణం, దాంట్లో నల్గురు బడుగపిల్లలు వుండే ఒక బొమ్మ ఆ అస్పత్రిగోడకు వ్రేలాడదీసివుంటుంది. అస్పత్రి అపరేషన్ థియేటరు తలుపులనుకుని ఒకనర్సు ఆడపిల్లపుట్టిందంటే అక్కడే కుర్చీలో కూర్చొన్న తండ్రి నెత్తి నోరూ బాదుకుంటున్నట్లుగా చిత్రీకరించాడు. ఇదీ ఆ అబ్బాయి గీచినబొమ్మ.

అద్భుతంగానే వూహించాడు, బొమ్మ గీదాడు. అవూహ వెనుక 'కుటుంబనియంత్రణ' బోర్డుల ప్రభావం ఆ పసివాని బుర్ర మీద ఎంత తీవ్రంగా పడ్డేసిందా అనేదే మనకిక్కడ చర్చనీయాంశం. మొత్తానికి పెళ్లయిన దంపతుల జనంలో కదలిక కల్గించినా కల్గించకపోయినా - పసిపిల్లల హృదయాల్లో వాటి ప్రభావం ఎంతగా పడ్డేస్తున్నదో 'లోకలిస్టు' దీన్నొక బెరామీటర్‌గా తీసుకుంటున్నాడు.

* *

ఇన్నేళ్లు నెల్లూరు నగరం నడిబొడ్డున నికృష్టమైన దుర్గంధం వెదజల్లే వైతరణిగా, దోమల వుత్పత్తి కేంద్రంగా, పరిసరప్రాంత పౌరులకు నిరంతర నిద్రాభంగకారిగా వుంటుండిన మల్లప్పకాల్వను (రంగ వీధి నుండి - అంబికాహోటల్ కూడలిదాకా వుండిన మురుగునీటికాల్వను) శ్రమదాన కార్యక్రమంగా తమ సొంత లారీలతో, బండ్లతో ఇసుకా, గులకా తోలించి, మనుషుల్ని పెట్టి పూడ్పించి ఒక రోడ్డుగా చేశారు శ్రీ కె. వి. ఆర్. మొత్తం 10-15 వేల దాకా ఖర్చుపెట్టినట్లున్నారు.

ఇప్పుడు యీ రోడ్డుకు-యిటీవలే అకాల మరణం పొందిన కె. వి. ఆర్. సోదరుడు నంబిరెడ్డిపేరు పెట్టడానికి, యీ రోడ్డుకు పైపుకాల్వలు కట్టేదానికి మున్సిపాల్టీ అంగీకరించింది. ఈమాత్రం పుణ్యం గట్టుకున్నందుకు, ఈవార్డులో దోమలబాధ పోవ, మురికిగబ్బును పారద్రోలినందుకు కె. వి. ఆర్. ను అభినందిస్తున్నాము.

—

హైదరాబాదు లేఖ

(మొదటిపేజీ తరువాయి)

తెలంగాణా హామీలంటే, వాటికి ఏ పరిస్థితిలో ఆంధ్ర-తెలంగాణా నాయకులకు ఇబ్బంది తెలియదు.

ఈ పరిస్థితిలో సుప్రీమ్‌కోర్టువారు నాన్ ముల్కీల ట్రాన్సుఫర్ ఉత్తర్వులు అమలుకాకుండా తాత్కాలిక ఆంక్షను విధించడంతో పరిస్థితి మరింత పేచీలో పడింది.

ఏమైనా తెలంగాణా హామీలను అమలుచేసి తీరాలనే పట్టుదల ప్రభుత్వానికుంది కాని అది అనుకున్నంత సులభ సాధ్యంగా కనిపించడంలేదు. దేనికైనా నిధులు పెద్ద ప్రతిబంధకంగా వుంది.

—

శ్రీహరికోట

(మొదటిపేజీ తరువాయి)

విద్యుత్ సరఫరా చేసేందుకు చకచకా పనులు జరుగుతుండడమేగాక, యిక రోడ్డు గిడ్డు నిర్మించేందుకుకూడా నిధుల కేటాయింపుసైతం చేసినట్లున్నది. ఇక ఈ పనులన్నీ చకచకా జరిగిపోతాయి.

వచ్చే మే-జూన్‌నుంచి శ్రీహరికోట దీవుల్లో అణుశాస్త్రజ్ఞులు, ఇంజనీర్లు వందలాది, వేలాదిమంది తిరుగాడుతుంటారు. ముఖ్యమంత్ర్యాదులు, రాష్ట్ర ఉన్నతాధికారులు, అణుశక్తి శాఖోద్యోగులమధ్య మొన్న హైదరాబాదులో మంతనాలుకూడా పూర్తయినాయి.

ఇన్నేళ్ళ స్వాతంత్ర్యానంతర పాలనలో నెల్లూరు మండలంలో ఏర్పడనున్న బృహత్ప్రాజెక్టు యిదే అవుతుంది. ఆదిమవాసుల కేంద్రంగా చరిత్రహీనంగా పడివుండిన శ్రీహరికోట దీవులు పంటపండబోతున్నది. ప్రపంచ అణుశక్తి పటంలో ఒక కీలక స్థావరంగా వుండబోతుంది.

బహుకాలం క్రిందటే కేంద్రప్రభుత్వ ప్రత్యేకనిధులతో నెల్లూరు జి. ప. అధ్యక్ష్యంలో శ్రీహరికోటకు ప్రత్యేక రోడ్డు నిర్మాణంజరిగి నగరం బడా పూర్తయి మధ్యలో 3-4 మైళ్లరోడ్డు కాలోలు గల్చిపోయివుండింది. ఈ దెబ్బతో అదీ పూర్తవుతుంది.

నిన్ననే జి. ప. ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరుకు టెలిఫోనువర్తమానం వచ్చిందట- నాలుగు లక్షలు శాంక్షను చేశాము, ఆ మిగిలివున్న మూడు-నాలుగు మైళ్ళరోడ్డు వెంటనే పూర్తిచేయాల్సిందంటూ అర్జంటు వర్తమానం వచ్చిందట. వాళ్ల హామీలు ఫారిచెయ్య సవసరంలేకుండా మనవాళ్లు త్వరత్వరగా పన్లు జరిపించగలరనే ఆశిస్తాము.

—మా ప్ర. వి.

—

కవిత్రయ జయంతులు

(12 వ పేజీ తరువాయి)

అమెరిపుకుని రక్షించే రక్షకుడు; ఇక శివదేవా- "సమస్త విశ్వ గర్భోక భుజంగ పతి..." -అంటే పాము భువనం పడిన నట్టుగా సమస్త లోకాల్ని పడిన పేసిన సన్యాసిరాజా శివుడు-అనే విరుద్ధభావం వుంది- ఈ రెంటినీ "Double exposure" లాగా కల్పి 'అభిన్నరూపునకు' అన్నాడు తిక్కన.

ఇక పై కందపద్యం నడకలో మరో దీటైన అందం కూడా వుందన్నారు శ్రీశ్రీ. నాలుగింట జగణం వాడినందువల్ల 'భుజంగపతి కభింబగ పభిన్నరూపునకు' అనే భుజంగ ప్రయాతాన్ని నడకలో సాధించగలిగాడని, పాము నడక లాగ పద్యాన్ని నడిపించాడని అన్నారు. అంతే కాదు, అక్కడికో పద్యభావం జపోయినా పాదపూరణంలో 'భావనాతీతునకున్'అనే ప్రయోగంచేసి ఎంతో భావిక్యాన్ని, సాంద్ర్యాన్ని తిక్కనగారు సాధించారని, తిక్కన కందాల్లో ఎన్నో అందాలు ప్రదర్శించారని- యీ తిక్కనగారి కందపద్యాలే తన 'సిరిసిరిమువ్వ' కందపద్యాల శతకరచనకు ప్రేరణ అనికూడా చెప్పారు.

ఇట్లా తిక్కనలో తనకునచ్చిన ఏన్నో అంశాలనుగూర్చి పుత్సాహకంగా చెప్పుక పోయారు శ్రీశ్రీ. అతర్వాత తిక్కన జీవితంగూర్చి స్పష్టమైన చారిత్రక సమాచారమేమీలేదని-అందువల్ల ఆయనజీవితం గూర్చి తన స్వకపోల కల్పితగాథలతో ఒక స్కీముపై పూహించానని కొన్ని వివాదాంశాలను ప్రస్తావించారు. ఇప్పటికే 8 కాలాలు దాటిపోయింది కవిత్రయజయంతుల రిపోర్టు. ఆ మిగతా విషయాలు వచ్చే వారం చర్చించుకుందాం.—మా ప్ర. వి.

—

సీటిమట్టం

కనిగిరి రిజర్వాయరు	20.00 అ.
సర్వేపల్లి	10.55 అ.
నెల్లూరు చెరువు	15.30 అ.

—

బందెలదొడ్డిలో పశువు

కోవూరు తాలూకా ఊచగుంటపాలెం బందెలదొడ్డిలో 12-2-69 తేదినుండి ఒక ఆవు, దానిదూడ యెవరివో వున్నవి. వాటి స్వంతదారువచ్చి తోలకొనిపోవలెను లేకున్న 26-2-69 తేది ఉదయం 10 గంటలకు యేలములో అమ్మి వేయబడును.

—గురిజాల వరసయ్యనాయుడు.
సర్పంచ్.

కో 997, కో 419

చెరకు విత్తనం

అమ్మకానికి
సిద్ధముగా వున్నది.

అల్లారెడ్డి శ్యామసుందరరెడ్డి,

కోట — ఫోను : 21, గూడూరు — ఫోను : 1.

మన వీరేశలింగంపంతులుగారినిగూర్చి తమిళ జాతీయ మహాకవి సుబ్రహ్మణ్యభారతి వ్రాసిన తమిళనవల

చంద్రిక కథ

(గత సంచిక తరువాయి)

[జరిగిన కథాభాగాలు:- కుర్తాళం నదివంలోవున్న వేలాంగడి గ్రామంలోని బ్రాహ్మణ అగ్రహారంలో 1901 ప్రాంతంలో భూకంపం రావడం- చంద్రిక జననం - బాల్యంలోనే భర్త చనిపోయి విధవరాలైన యువతి విశాలాక్షి, యీ చంద్రికా తప్ప ఆ అగ్రహారమంతా సమూలంగా నాశనం కావడం- ఆ భూకంప భయ వాతావరణంలో చంద్రికను ప్రసవించిన తల్లి, విశాలాక్షి వొదినా అయిన గోమతి మరణించబోయే ముందు యీ నూతన శిశువు చంద్రిక రక్షణభారాన్ని విశాలాక్షి చేతుల్లోపెట్టి, పునర్వివాహం చేసుకోవల్సిందిగా విశాలాక్షికి హితోపదేశంచేసి కన్నుమూయడం - విశాలాక్షి ఎన్నైట్లనో వుపాదన మెత్తుతూ తనపొట్ట పోషించుకుంటూ బిడ్డను సాకుతూ చంద్రికను మూడేళ్లబిడ్డను చేయడం- ఒకనాడు విశాలాక్షి, చంద్రికను చంకబెట్టుకుని 'స్వదేశమిత్ర' పత్రిక సంపాదకుడైన జి. సుబ్రహ్మణ్యయ్యర్‌గారి వద్దకు వచ్చి తన పునర్వివాహ కోర్కెను ఎరిగించడం- అయ్యర్‌గారు మన వీరేశలింగం పంతులుగారికి జాబు యివ్వగా, ఆజాబు తీసుకుని మద్రాసులో వుండిన వీరేశలింగంగార్ని కలియడం, వీరేశలింగం దంపతులు విశాలాక్షి- చంద్రికలకు సాదరంగా తమ యింట ఆతిథ్యమివ్వడం- డిప్యూటీ కలెక్టరుగా వుంటుండిన స్నేహితుడు గోపాలయ్యంగార్ పంతులుగారింటికి రావడం- యిందులో గోపాలయ్యంగారితో వివాహ ప్రస్తావన చేయడం - గోపాలయ్యంగార్ వీరేశలింగం యింట్లోచూడిన పనిమనిషినే విశాలాక్షిగా భ్రమపడి ఆ పనిమనిషిని ప్రేమించడం - వీరేశలింగంగారు ఎంత వాదించినా తుదకు విశాలాక్షిని కాదని అయ్యంగార్ ఆ పనిమనిషినే వివాహమాడ నిశ్చయించడం-పంతులుగారుకడకు అంగీకరించి ఆ పనిమనిషి తొలుత పనిచేస్తుండిన యింటియజమాని వెంకటాచల నాయుడుగార్ని పిలిపించడం - వారితో గోపాలయ్యంగార్ తన వివాహకోర్కెను వెల్లడించడం – గతవారందాకా జరిగిన కథాభాగం యిదీ; యిక చదవండి....]

ఐదో ప్రకరణం: రెండోభాగం

గోపాలయ్యంగారు: ఇంతకూ ఆ అమ్మాయితండ్రి పేరేమిటన్నారు? ఆయన యిప్పుడింట్లో వుంటాడంటారా?

నాయుడుగారు: సుబ్బుసామి కోనార్ ఇప్పుడు వెళ్ళితే బహుశా యింట్లోనే వుండవచ్చు. (కోనార్ అంటే యాదవ పౌరుషనామం. ద్రావిడంలో శ్రీకృష్ణుణ్ణి పెంచిన నందుణ్ణి పెరియకోనార్ అంటారు-అంటే పెద్ద యాదవుడు.)

గోపాలయ్యంగారి ప్రార్థన నంగీకరించి వీరేశలింగంగారు, నాయుడుగారు కూడా బయలుదేరారు. పక్కవీధిలోవున్న సుబ్బుస్వామి కోనార్ ఇల్లుచేరారు. కోనార్ అప్పుడే చద్దన్నం తిని తాంబూలం వేసుకుని పొగాకు నములుతున్నాడు.

నాయుడుగార్ని, వారి మిత్రుల్ని చూడగానే లేచి నిలబడి నమస్కారంచేసి లోపలనుండి వాక బెంచి తెచ్చివేశాడు. ముగ్గురూ కూర్చున్నారు. నాయుడుగారు తాము వచ్చిన విషయంగూర్చి వివరాలన్నీ చెప్పాడు.

మంచి ఎర్రనైన సుందరమైన ముఖం, నల్లనైన వుంగరాలు తిరిగిన జుట్టు, విశాలమైన స్ఫురద్రూపమైన చూపులు, అందమైన మీసపుకట్టు, బలిసినభుజాలు, రవ్వల బొత్తాములున్న చొక్కా, బంగారు గడియారం ధరించివున్న డిప్యూటీ కలెక్టరు గోపాలయ్యంగారు తన అల్లుడు కాదలచడం విని కోనార్ చకితుడై పరవశమైనాడు. హృదయంలో ఆనందం వుప్పొంగింది. అయినా బ్రాహ్మణునికి తన కూతుర్నిస్తే పాపం వస్తుందనే భయం కొంచెం ఆవరించింది.

కోనార్: నేనేం చెయ్యగల్ను? ముసలివాణ్ణి ఈ వయసులో యీ లోకంలో నాకు కావలసిందేముంది? నాకిప్పుడు మిగిలివుండేది పరలోకచింత వొకటే. అందుచేత శ్రీమన్నారాయణమూర్తిని, యింబెరుమానార్ని, ఆళ్వారుల్నీ, శ్రీవైష్ణవ భాగవతోత్తములనూ శరణాగతి చేసివున్నాను. వీరి నామస్మరణ చేస్తూ నా చేతనైనంత సేవచేస్తూ నా జీవితశేషాన్ని గడుపుతున్నా. శాస్త్రాలకైన నాకు విశ్వాసంవుంది. శూద్రుడనైన నేను బ్రాహ్మణునకు పిల్లనిస్తే నాకు పాపం రాదా? కాబట్టి నేనీ సంబంధానికి అయిష్టం చూపక తప్పింది కాదు.

గోపాల: కోనార్‌గారూ నేను బ్రాహ్మణుణ్ణికాను. బ్రాహ్మణులకు విహితమైన ఆచార అనుష్ఠానాదులను ఎప్పుడో పరిత్యజించి శూద్రుణ్ణయ్యాను. అందుచేత మీరు నన్ను మీవాడిగానే భావించి మీఅమ్మాయి నిచ్చి పెండ్లిచెయ్యమని కోరుకుంటున్నాను. పైగా సదాచారవరుడైన బ్రాహ్మణుడు సైతం తన కులంలోవార్ని మాత్రమే గాక ఇతరవర్గాల కన్యలను పెండ్లాడవచ్చునని కూడా శాస్త్రంచెప్తున్నది. ఈ విషయంలో మీకేదైనా సందేహంవుంటే అరవంలో అర్థంవ్రాసున్న మనుస్మృతివుంది తీసుకుని మీరేచదవండి. మీకు అరవం చదవను వస్తుందోరాదో, చదవడం తెలిస్తే నేనుచెప్పింది నిజమని ప్రత్యక్షంగా మీరే కనగొనగలరు. ఇందులో పాపవున్ననేదే లేదు.

నాయుడు: అవును శాస్త్రం అట్లాగే వుంది.

పంతులు: అవునవును. మనుస్మృతి సిద్ధాంతం అంతే.

కోనార్: అయితే మరి లోకంలో యీ పద్ధతి ఆచారంలో లేదెందువల్ల?

గోపాల: మనదేశంలో ప్రాచీనశాస్త్రాలకు సంప్రదాయాలకు విరుద్ధమైన ఆచార వ్యవహారాలు సంఘంలో నిల్చివున్నాయి. అందులో ఇట్లాంటి పెండ్లి వొకటి. కాబట్టి, నేటి ఆచార వ్యవహారాలు ప్రమాణాలు కావు. అతి ప్రాచీన ఆచారాలే ప్రమాణాలూ, ఆదరణయోగ్యాలు.

నాయుడు: కోనార్, విను. ఈ పావం, గీవం అనేవి వట్టిమాటకాలు- ఈవివాహం శాస్త్రోక్తమైందే. ఇందులో పాపమనేమాటే లేదు. అధవా వున్నదనుకుంటే అది, వధూవరులకు చెందుతుంది, తండ్రిదిగాబట్టి నీకేమిఅంటదు. అట్లాగాక మీకూ పావం వస్తుందనేవుంటే, దాన్ని పోగొట్టే ప్రాయశ్చిత్తాలు చాలావున్నాయి. పెరుమాళ్ కోవిలలో వాక వుళయంచేస్తే అంతా పోతుంది. ఆ వుళయంలో పెరుమాళ్ళు ఆరగించిన చక్కెరపొంగల్‌తో పాపాలు పటాపంచలై పోతాయి. దీనికి ఎంతధనం కావాలన్నా నేనిస్తాను.

ధనం అనగానే పీనుగైనా లేచొస్తుందని సామెత- కోనార్ ఆసలించినంతగా నోరు తెరిచాడు.

కోనార్: నాకు కొంత ఋణబాధ లున్నాయి. అది తీరిస్తేనుంచిది.

గోపాల: ఆ ఋణంఎంత?

కోనార్: ఒక వెయ్యి రూపాయలు అవ్పుంది.

గోపాల: మూడువేల రూపాయలిస్తాను. చాలా?

కోనార్: ఓ. చాలా, చాలు. ఈవారంలోనే పెండ్లి చేసేస్తాం.

గోపాల: మీనాక్షినికూడా పిలిపించి ఆమె అభిప్రాయం కనుక్కోండి.

కోనార్: అమ్మాయి యిప్పుడు ఇంట్లో లేదు, నేను చెప్తానులెండి. అమె చిన్నది, దానికేంతెలుసు? చిన్ననాటనుండి నేటిదాక నామాటను కాదన్న అలవాటులేదు. ఇప్పుడు యింత ఘనమైన సంబంధం వచ్చినప్పుడు నామాటను కాదననే కాదనదు

గోపాల: దేనికైనా మంచిది, అమెను పిలిపించి కనుక్కోండేగానీ నా మనసు కుదటపడదు. మేమిక్కడే వేచివుంటాము. మనిషిని పంపండి.

అట్లనే మనిషినిపంపి కోనార్‌కూతుర్ని పిలిపించాడు. మీనాక్షి వచ్చింది. అమెను కానదూరంగా పిలుచుకోపోయి వివరాలు చెప్పాడు. వరుడివిద్యను, సిరిసంపదల్ని, పదవుల్ని చాలాగొప్పగా పొగిడాడు అతని సౌందర్యాన్ని చూచేందుకు, అమెకు అయ్యంగార్ని చూపాడు. ఆమె పెండ్లికి వొప్పుకుంది.

కొంత సేపటికి కూతుర్ని పిల్చుకుని కోనార్ వాకిలి అరుగుదగ్గరకు వచ్చాడు.

అమెనూవుల్ని అయ్యంగారు చూచాడు, ఆమె చూచింది కన్నుతో కన్ను కలిస్తే నోటిమాటల్తో పనిలేదన్నారు. అమెను చూడగానే తన్ను పెండ్లాడేందుకు ఇష్టపడిందనేది అయ్యంగారికి స్పష్టంగా తెల్సింది. అయినా వాచా తెలుసుకోవాలనే కోర్కెకల్గి కోనార్‌తో – మీనాక్షి ఏమి చెప్పిందన్నాడు.

కోనార్: అమ్మాయిని మీరే అడిగి తెల్సుకోండి.

గోపాల: ఏమి మీనాక్షి ఏం చెప్తావ్, నన్ను పెండ్లి చేసుకోవడం యిష్టమేనా?

మీనాక్షి ముంచుకొచ్చే సిగ్గుతో తల వంచుకునే 'ఊఁ' అని మెల్లగా అంది.

అయ్యంగారికి ప్రాణం వచ్చినట్లైంది. ఆయన వదనంలో ఆనందం తాండవించలాడింది.

ఆ వారంలోనే వారిద్దరూ బ్రహ్మసమాజంలో చేరారు. చెన్నపట్నంలోని బ్రహ్మసమాజమందిరంలో బ్రహ్మసమాజ శాస్త్రోక్తంగా వాళ్ళిద్దరికీ పెండ్లి జరిగిపోయింది. గోపాలయ్యంగారు తనభార్యను పిల్చుకుని తంజావూరు వెళ్ళి తన వుద్యోగంలో చేరాడు.

కొరవ 11 వ పేజీలో

గ్రామ పంచాయతి ఆఫీసు - కరేడు - కందుకూరు తాలూకా.

టెండరు నోటీసు

★ ★ ★ ★ ★ ★

1969-వ సంవత్సరము ఫిబ్రవరి నెల 28 తేది శుక్రవారము సాయంకాలము 3 గంటల వరకు కరేడు గ్రామ పంచాయతి ఆఫీసునందు కరేడు గ్రామ పంచాయతీ కార్యనిర్వాహకోద్యోగిగారిచేగాని, వారి లిఖితపూర్వకమైన ఉత్తరువు పొందినవారిచేగాని ఈ దిగువ చూపబడిన పనులకు టెండర్లు - సరుకులు - సామానులు సప్లయిచేయుటకు పనిచేయుటకు సీల్డు కొటేషనులు అందుకొనబడి 28-2-69 తేది సాయంకాలం 3-15 గంటకు హాజరైనవారియెదుట తెరువబడును. తదితర వివరములు ఆఫీసు పనిచేయు కాలమందు తెలుసుకొనవచ్చును.

వ. నె.	పనిపేరు	ఎస్టిమేటు	ధరావతు
(1)	సుంకరవారివీధిలో కాల్వలు కట్టుట	రు. 3000/-	రు. 150/-
(2)	పంచాయతీ ఆఫీసుబిల్డింగు రిపేరు	రు. 500/-	రు. 25/-
(3)	కరేడుసావడినుండి Z P. రోడ్డువరకు రిపేరు	రు. 500/-	రు. 25/-
(4)	1-వ వార్డులో కక్కసు రిపేరు	రు. 400/-	రు. 20/-
(5)	బండి దొడ్డి సమీపమున కక్కసు రిపేరు	రు. 300/-	రు. 15/-

కొటేషనులు:-

(1) అలగాయపాలెం నుండి కరేడు రోడ్డులో 156/1 To 158/1 గ్రావెలు రోడ్డు వేయుటకు. — పూర్తిచేయవలసిన కాలము.

(a) గ్రావెలునప్లయి	రు. 11600/-	రు. 500/-	15-3-69
(b) మట్టిపని	రు. 1480/-	రు. 30/-	డిటో
(c) వరవకము	రు. 1250/-	రు. 65/-	25-3-69

(2) మంచి మడిశెం టేకికొయ్యతో తయారుచేయబడిన
(a) 5'X3'X2½' యెత్తు టేబులు 1.
(b) 3'X2'X2½' యెత్తు టేబులు 1. } రు. 30/-
(c) చెక్కపెట్టె 30"X18"X18" 1.

(3) గవర్నమెంటు అప్రూవుడు ఫరంనుండి R.C.C. దస్తువిళ్ళలు 3'X2' సైజు 12. రు. 25/-

(4) పంచాయతి ఆఫీసులో చెడిపోయివున్న వీధి లాంతరులు రిపేరు - రంగువేయుట రు. 5/-

—పి. రామారావు - కార్యనిర్వాహకోద్యోగి.
కరేడు గ్రామ పంచాయతీ - కందుకూరు తా॥ - నెల్లూరుజిల్లా.

ఐ. ఆర్. 8

(4 వ పేజీ కొరవ)

రూపాయలు అధిక లాభంవస్తుంది. రోజా పొలానికిపోయి శ్రద్ధగా చూచుకునే అవకాశముండే మధ్యతరగతి రైతు అనుకూలమైనభూమి వున్నప్పుడు ఐ. ఆర్. 8 సాగుచేయడమే లాభదాయకమని నా అభిప్రాయం. అందురాటుకాని దూరంలో భూములున్నవారికి, ఎక్కువగా భూములు కలవారికి మొలగొలుకే శరణ్యం. అధిక లాభంకోసం కొంచెం ఎక్కువ శ్రమ తీసుకోగలిగినవారు ఐ. ఆర్. 8 వేసుకోవడం లాభదాయకం.

మేలో నారుపోసివేసిన ఐ. ఆర్. 8 లో 3 నెలలా 20 రోజులకు పండిన కర్రలు అక్కడక్కడా కనపడినవి. ఈ పైరుకూడా ఐ. ఆర్. 8 అంత ఎత్తే వుండినది; గంటకూడాదానివలెనే కట్టింది; పంటకూడా ఐ. ఆర్. 8 వలెనేవచ్చేట్లు కనపడింది. అందువల్ల ఈ కర్రలను జాగ్రత్తగాఏరించి, ఆ విత్తనాలను కూడా నారు పోసి వేసి వున్నాను. అది ఎంతపంటేది తెలుస్తుంది. ఇదేపైరును అభివృద్ధి పరచుకుంటే సంవత్సరంలో మూడు పంటలు పండించి, కొంతకాలం భూమిని ఖాళీగావదిలేసి, ఐ. ఆర్. 8 తో సమానంగా లాభం పొందవచ్చునని భావిస్తున్నాను.

* * *

శ్రీ సూరా వెంకురెడ్డిగారి అనుభవాలను చదివారు. వెంకురెడ్డిగారు మొన్న నవంబరులో వ్రాశారు. కాని ఆ కాగితం పొరపాటున తప్పిపోయివుండి, ఇప్పుడు బయటపడింది. ఈ పొరపాటుకు చింతిస్తున్నాము.

వెంకురెడ్డిగారు ఒకేభూమిలో వరుసగా మూడుసార్లు ఐ. ఆర్. 8 సాగుచేశారు. మొదటి రెండుకారల్లోకలసి ఎకరాకు 6½ పుట్లువండాయి; ఆ రెంటికన్నా అక్టోబరులో వేసింది ఇంకాబాగున్నదంటున్నారు. దాని ఫలితమూ త్వరలోనే తెలుస్తుంది. ఏమైనా వెంకురెడ్డిగారి అంచనాప్రకారం ఇదికూడా 3-3½ పుట్లకు తక్కువలేకుండా పండవచ్చు. అంటే 14 మాసాలలో ఎకరాలో షుమారు 10పుట్లధాన్యం పండించవచ్చునని వెంకురెడ్డిగారిఅనుభవంతెల్పుతుంది. అంటే 14 మాసాలలో ఒక్కఎకరామీద 3 3½ వేల రూపాయలు పొందేఅవకాశం మున్నదనేకూడా వారి అనుభవం రుజువుచేస్తుంది. చిన్నరైతులకు ఇదివరప్రసాదమే గదా! ఈ పరిస్థితుల్లో ఒక మధ్యతరగతి రైతు సుఖంగా జీవనం సాగించడానికి 5 ఎకరాలకంటే ఎక్కువ భూమిఎందుకు?

రైతాంగం ఎంత పరిశోధనాత్మక దృక్పథం కలిగివుండేదికూడా శ్రీ వెంకురెడ్డిగారి కృషి తెల్పుతుంది. ఐ. ఆర్. 8 లో వుండే లేది గింజలను ఏరి నారుపోసి, నాటువేసి వున్నారు. అదీ ఐ. ఆర్. 8 వలెనే ఫలితంఇవ్వవచ్చునని ఆశిస్తున్నారు. ఐ. ఆర్. 8 ఫలితమే ఇచ్చేట్లుంటే 3 నెలలా 20 రోజులకే; ఐ. ఆర్. 8 కంటే నెలరోజులముందే; పండే ఈ రకాన్ని వేసుకోవడం మంచిదికదా! వీరి అనుభవం ఏవిధంగా వుండబోతుందో తెలిసికొందాం.

శ్రీ సూరా వెంకురెడ్డిగారి వలెనే ఇతర రైతులుకూడా తమ అనుభవాలను వ్రాయగలిగితే రైతాంగానికి ఎంతో వుపయోగకరంగా వుండగలవు.

-మా కర్షక విలేఖరి.

వారం....వారం

(3 వ పేజీ కొరవ)

జీవైన సాధనం. ఏకభావ మాట్లాడినందువలన, వీరంతా పరాశకలావ మాట్లాడే వారంతా పరాకరకమైన మనుష్యులని భావించవలసిన పనిలేదు.

ఎక్కడి కక్కడికి అన్నీ ముఠాలే, గుంపులే. మనిషికీ, బుద్ధికీ, ఆలోచనకూ, రచనకూ విలువలేదు. మన గుంపు- అందులోనూ పైత్యంరేగినవారు- ఏమంటే, అదే ప్రమాణం.

నవ్యజీవనానికి ఇది విరుద్ధమైన విషయం. ఎంత శీఘ్రంగా మనం ఈ గుంపు- ఊబిలోనుంచి బయటపడితే అంతమంచిది.

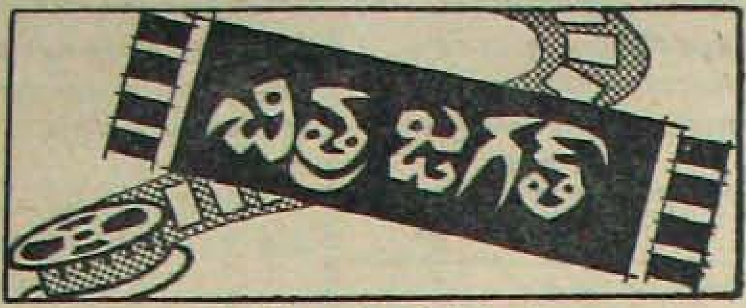

*** మా మద్రాసు సినీవిలేఖరి ***

★ విచిత్ర కుటుంబంలో చిత్రమైన పాత్రలు, ప్రవృత్తులు, సన్నివేశాలు
★ మరోప్రపంచంలో అక్కినేని అపరాధ పరిశోధకుడు!
★ సినీరంగం అదృష్టం- కరుణానిధి ముఖ్యమంత్రిత్వం
★ క్రొత్త ప్రయోగాలు చేసేవారికి, చిన్న బడ్జెట్ చిత్రాలవారికి అప్పులివ్వాలె!
★ నిర్మాణంలోని చిత్రానికి ఆహ్వానం- సత్యజిత్‌రే అదృష్టం
★ 'కాస్టింగ్‌బ్యూరో' పద్ధతి మంచిది!

అతను ఆకతాయి, కాదు పచ్చి రౌడీ. ఆదికాదు. అతనిచేత దెబ్బలుతిన్నవారు, లెంపకాయలు తిన్నవారు, దేహశుద్ధి చేయించుకున్నవారు. అతన్ని మంచి వాడంటారు. ధర్మమూర్తి అంటారు. అతనిపేరు కృష్ణ అంటారు. ప్రాణాలు ఉగ్గబట్టుకుని పారిపోతుంటే, అతను పిలిచి ఒళ్లుబాగుచేయించుకోడానికి డబ్బులిస్తాడు. డబ్బుకోసం దెబ్బలు తినదలిస్తేనేరి. ఆ కృష్ణను ఆగ్నల్లు చేస్తేనేరి తనకు డబ్బు.

అతగానికి ఒక చెల్లెలు. ఆ అమ్మడి పేరు మల్లిక. అతనికి మహామంచి అన్నయ్య, వదిన వున్నారు. అతనికో జోడీ వుంది. ఆ గుమ్మపేరు రాధ. గుమ్ముగా వుంటుంది. బాల్యంలోనే తండ్రిని పోగొట్టుకున్న దౌర్భాగ్యురాలు. ఆ అమ్మడు ఆడ రౌడీ. కృష్ణ మగవాళ్లనే చితకబాదిస్తే, ఈ రాధమ్మ ఆడ-మగ తేడాలేకుండా అందరినీ చితకతంతుంది. ఈ రాధాకృష్ణులకు జోడీకలిసింది. ఈడుకుదిరింది.

రాధమ్మ అక్క కమల. అక్క మొగుడు, అంటే పెద్దబావంటే భయం, చిన్నబావ అంటే వలపుకోరిన వల్లమాలిన మనసు, ప్రేమ. కృష్ణ-కృష్ణ, రాధ-విజయనిర్మల, అన్న-ఎన్. టి. ఆర్., వదిన - సావిత్రి; పోతే రాఘవ, నాగరాజు (శోభన్‌బాబు, నాగభూషణం) స్వంత అన్నదమ్ములు. రాఘవను ప్రేమ వాత్సల్యాలతో పెంచిన అన్న ఎన్. టి. ఆర్. నాగరాజుకు ధనం, అధికారం ప్రాణాలు. రాఘవ పై చదువుకు రష్యావెళ్ళి జారీ (షీలా)ం ప్రేమిస్తాడు. ఆమెకు తెలుగు వచ్చును. ప్రేమకు దేశం మతం అడ్డురావని అతని నమ్మిక. రాజశేఖరం (ఎ. టి. ఆర్.) ఆదరిస్తాడనే నమ్మకంతో ప్రేమను తెల్పుకుంటాడు. హైదరాబాదులో ఈ నవదంపతులకు మనఃస్వాగతం యిద్దారు. నాగరాజు, రాఘవ అనేలు అన్న. ఆ సందర్భంలో ఒక నృత్యం ఏర్పాటుచేశారు.

ఈ సన్నివేశాలు విచిత్రకుటుంబం అనే శ్రీ రాజ్ ఆర్ట్ ఫిమ్సువారి చిత్రంలోనివి.

ఎన్. టి. రామారావు, నాగభూషణం, శోభన్‌బాబు, కృష్ణ, రాజబాబు, ప్రభాకరరెడ్డి. సావిత్రి, విజయనిర్మల, షీలా, మీనాకుమారి, సంధ్యారాణి మొదలైన మేటి తారాగణం. దర్శకుడు కె. ఎస్. ప్రకాశరావు.

డిటెక్టివ్ అక్కినేని

శ్రీ అక్కినేని నాగేశ్వరరావు, డిటెక్టివ్ ఏమిటి, ఏం? కాకూడదా! చక్రవర్తి చిత్రవారి 'మరోప్రపంచం'లో నాగేశ్వరరావు అపరాధ పరిశోధకుడు! బి. ఎస్. థాపా కథను కె. విశ్వనాథ తెలుగు అనుసరించగా, ఆదుర్తి సుబ్బారావు స్క్రీన్‌ప్లే వ్రాస్తున్నారు. టైటిల్ సాంగ్ 'మహాప్రస్థానం' మహాకవి శ్రీశ్రీ వ్రాస్తున్నారు.

ఈ చిత్రంలో వేయిమంది పిల్లలు పాల్గొంటారు. కాలేజీల్లో చదివే ఏడుగురు అబ్బాయిలు, ఇద్దరు అమ్మాయిలు మరో ప్రపంచంలో మనల్ని కలుస్తారు. మేలో సెట్సుకు వెళ్ళే మరోప్రపంచం, అక్టోబరు 2 న గాంధీ జయంతినాడు విడుదల అవుతుంది.

రచన-నటన-రాజకీయం

రాజకీయనాయకులంతా రంగుపూసుకోని నటులే. నటులు రంగంమీద నటిస్తే, రాజకీయనాయకుల జీవితంలో అంటాబయటా నటిస్తారు. కానీ నటులు రాజకీయనాయకులు కావడం కష్టం. రాజకీయనాయకులు, పాలకులు అయినాక రచయితలు కావచ్చు. కానీ రచయిత అయినతర్వాత, రాజకీయ నాయకులు కావడం, అయినా అధికారాలలోకి రావడం కష్టం. అలాగే సినిమా రచయిత, నటుడు రాజకీయంగా అధికారాలు పొందడం మరీకష్టం. కరుణానిధి ముఖ్యమంత్రిగా అవ్వడంతో ఎన్నికైనప్పుడే కొత్త అధ్యాయం ప్రారంభమైంది. ఒక అర్టిస్టు, రచయిత, నటుడు, కళాకారుడు ముఖ్యమంత్రి కావడం. అప్పుడు కరుణానిధి కళారంగంలో, సాహిత్యరంగంలో అగ్రను మిడినవాడు. 45 చిత్రాలకు కథలు, మాటలు వ్రాశాడు. అనేక కథలు, నాటకాలు వ్రాశాడు. ఒక దినపత్రిక స్థాపించాడు. ముఖ్యమంత్రి అయి ప్రపంచ చరిత్రలోనే కొత్త అధ్యాయానికి దోహదం చేశాడు. ఇది 'సినీరంగం' అదృష్టం.

ఫిలిం ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్

అందరికీ తెలుసు ఫిలిం ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్ అనేసంస్థ వొకటి వున్నదని, అది సినిమాలవారికి అప్పులిస్తుందని. కాని ఎవరూ దానికోలికిపోరు. పోకపోగా ఏ మార్వాడీదగ్గరో, హో దీవ్యాపారివద్దో, మరో ధనికునివద్దనో పెద్దవడ్డీకి అప్పు తెస్తారు. ఈ ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్ అప్పు లివ్వాలంటే నిర్మాతకు రాష్ట్రప్రభుత్వం హామీ వుండాలట. అది సాధ్యమా? రాష్ట్రప్రభుత్వం ఈ హామీపొందడం అంటే మంత్రులు మనవాళ్లైవుండాలి. అంత పలుకుబడికలవారు అప్పుకోసం అంత దూరం వెళ్లనేవెళ్ళరు.

కొత్తప్రయోగాలు చేసేవారికి చిన్న బడ్జెట్ చిత్రాలు తీసేవారికి ఎఫ్. ఎఫ్. సి అప్పులివ్వాలి. నిర్మాతల పలుకుబడి చూడకూడదు. స్క్రిప్టు పరిశీలించి, అది యోగ్యమైనదైతే, అవసరమైనడబ్బు యివ్వాలి. అంత బడ్జెట్‌లో తీయాలని నిబంధన పెట్టవచ్చు. అచిత్రంపై లాభంలో ఇంతశాతమని నిర్మాతకు యివ్వాలి. అలా ఎన్ని విసూత్న ప్రయోగ చిత్రాలకైనా పెట్టుబడి పెట్టవచ్చు.

అదృష్టవంతుడు సత్యజిత్‌రాయ్

ప్రపంచంలో ఏ చిత్రదర్శకునికీ లేని గౌరవం సత్యజిత్ రాయ్‌కి వున్నది. ఆయన చిత్రాలకు అవధియంలేదు, "గోపీగినే బాఘాబినే" అనే రాయ్ కొత్తచిత్రం విడుదలకాకముందే బెర్లిన్‌లో జూన్‌లో జరిగే ఫిలిం ప్రదర్శనోత్సవాలకు పంపమని

—తరువాయి 10 వ పేజీలో

మిద్దెయిల్లు అమ్మబడును

నెల్లూరు ఉమేశ్‌హాలు ఎదురు వీధిలో వ్యస్తుతము ఆడిటర్లు ఎ. దశరథరామిరెడ్డి అండ్ కంపెనీవారు వుంటున్న మిద్దెయిల్లు అమ్మబడును.

వివరములకు:-
Advt. Box No. 169,
Zamin Ryot - NELLORE.

నెల్లూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో
E. P. No. 129 of 1967.
O. S. 337 of 61: Ongole D. M. C.
కె. వి. సుబ్బరావు —వాది—డి. హో.
సోమరయాజుల సుశీలమ్మ వగైరా
—ప్రతివాదులు—జె. డెట్టర్సు.

యీ నెంబరున షెడ్యూలు దాఖలా ఆస్తిం పై కోర్టువారి యెదుట 10-3-69 తేది పగలు 11 గంటలు మొదలు సాయంకాలం 5 గంటల వరకు బహిరంగముగా యాలము వేయబడును.

షెడ్యూలు:—

(1) నెల్లూరు తాలూకా, బ్రహ్మదేవి మజరా, లింగాయపాలెం గ్రామంలో 1-వ జె. డి తాలూకు, 2, 3 జె. డెట్టర్సు స్వాధీనంలో వుండు స్థిరాస్తి- సర్వే నె. 768 రు గ్రామనెత్తం య 0-60 ట్లు (0. 243 హె.) కాళీస్థలము ఇందులోని 2 బావులుసహా.
వాది క్రయం రూ. 400/- ల.
అమీనాక్రయం రూ. 600/- ల.

(2) డిటో గ్రామంలో నె. 764 రు, సర్వే నెం. 209 రు పట్టా య 1-70 ట్లు మెట్ట. ఇందులో వుత్తరప్రదేశములో పడమర ¼ భాగం నమిస్టిన య 0-42½ ట్లు (0. 170 హెక్టార్సు)
వాది క్రయం రూ. 420/- ల.
అమీనా క్రయం రూ. 650/- ల.

(3) డిటో గ్రామంలో నె. 754/B రు సర్వే నె. 196 రు పట్టా య 0-69 ట్లు మెట్టలో నమిస్టిన సగం య 0-34½ ట్లు (0. 137 హెక్టార్సు.)
వాది క్రయం రూ. 340/- ల.
అమీనా క్రయం రూ. 500/- ల.

(4) డిటో గ్రామంలో నెం. 781 రు, సర్వే నెం. 212 రు పట్టా య 1-90 ట్లు మెట్ట. దానిలో నమిస్టిన 1/3 వంతు య 0-63 ట్లు (0. 255 హెక్టార్సు)
వాది క్రయం రూ. 630/- ల.
అమీనా క్రయం రూ. 900/- ల.

(5) డిటో గ్రామంలో నెం. 781 రు సర్వే నె. 212 రు పట్టా య 1-26 ట్లులో ½ య 0-63 ట్లు (0. 255 హె.) మాగాణి.
వాదిక్రయం రూ. 630/- ల.
అమీనాక్రయం రూ. 1250/- ల.

(6) డిటో గ్రామంలో నెం. 797 రు సర్వే నెం. 195 రు పట్టా య 1-20 సెంట్లులో పశ్చిమదిశ య 0-60 సెంట్లు (0. 243 హెక్టార్సు.) మాగాణి.
వాదిక్రయం రూ. 600/- ల.
అమీనాక్రయం రూ. 1250/- ల.

(7) డిటో గ్రామంలో నెం. 721 రు సర్వే నె. 192 రు పట్టా య 2-24 సెంట్లు (0. 907 హె.) పొలంబోర్సు మెట్టచేను
వాదిక్రయం రూ. 500/- ల.
అమీనాక్రయం రూ. 1250/- ల.

— టి. ఆర్. పరమశివం,
డిక్రీహోల్డరు అడ్వకేటు.

పసిరికలు - - కామెర్లు
భయమవసరంలేదు
డాక్టరు పి. రామయ్యంగారు.

ప్రశ్నోత్తరావళి

పి. వి. రమణారెడ్డి — విరూరు
ప్ర: మనము సినిమాలో చూచు చంద్రునిలో మచ్చ కనుపించకపోవుటకు కారణం?
జ: సినిమా చంద్రుడు కనక! వాస్తవానికి మనచిత్రాలు అన్నింటా చిన్నంగా వుంటాయి గనక!

జె. విజయలక్ష్మి — కావలి
ప్ర: వరకట్నం గురించి రామారావుగారు కొత్తరకమైన ప్రచారం చేస్తున్నారు. తన ప్రయోగం ఫలించలేదని కాబోలు?
జ: వారు ప్రయోగం చేశారటనా? నాకు తెలియదే.

ఎన్. సుధాకరరావు — కావలి
ప్ర: బాగ్దాద్ గజదొంగ నిర్మాత ఎవరండీ?
జ: యోగానంద్... నిర్మాత, దర్శకుడు.

ప్రశ్నలు పంపవలసిన చిరునామా
★
Zamin Ryot - Cinema Correspondent,
12 B-Subba Reddy St.,
MADRAS-33.

యం. లక్ష్మీనారాయణశర్మ — నెల్లూరు
ప్ర: ఈ మధ్య హైదరాబాదులో ఎన్. టి. ఆర్. ఎస్టేట్‌పై విద్యార్థులు రాళ్ళు విసిరి అద్దాలు పగలగొట్టారని విన్నాను...
జ: అదీ విద్యార్థులకే అంటగడుతున్నారా! పాపం. అభిమాన సంఘాలు ఏర్పడ్డాయిగా!

శ్రీపతి గోపాలకృష్ణరావు
ప్ర: విజయలలితను సెన్సార్‌బోర్డు సభ్యురాలిని చేస్తే?
జ: సెన్సార్ అధికారికి చిత్రంచూచే శ్రమ తప్పుతుంది.

ఎస్. వి. ఎస్. — శివప్రసాద్
ప్ర: నాగేశ్వరరావు హీరోగానే ఎందుకు నటిస్తారు? విలన్‌గా ఎందుకు నటించరు?
జ: 'కథానాయకుడు' గనక... ప్రధాన పాత్ర కానపుడు నటించడం మానివేస్తానని అన్నాడు ఒకప్పుడు. ఎందుకు అనేది అర్థంలేనిప్రశ్న.

రంగా కృష్ణమూర్తి, — కావలి
ప్ర: ఒక నటునితోనై పైకివచ్చిన నిర్మాతలు వేరొక నటునితో సినిమాలు తీస్తున్నారు ఎంచేత?
జ: కథనుబట్టి, పాత్ర గుణగణాలనుబట్టి నటీనటుల్ని ఎన్నికచేసే సత్సంప్రదాయం మనకులేదు కానీ ఏవో రాజకీయాలు కారణం కావచ్చు.

సి. రామాంజనేయులుశెట్టి — వావిళ్ళ
ప్ర: సినిమాతారలు ఎవరికోసం కృషి చేస్తారు?
జ: స్వసుఖంకోసం, స్వలాభంకోసం, స్వప్రయోజనంకోసం, కీర్తి ప్రతిష్ఠలకోసం, డబ్బుకోసం.

ఎం. డి. ఖాదర్‌హుస్సేన్ — కావలి
ప్ర: కొన్నివేలమంది ప్రేక్షకులు చూస్తున్నా సన్మానానికివచ్చిన రామారావుగారు మా ప్రిన్సిపాల్‌గారి కాళ్లు పట్టుకున్నారు అసంతా గురుభక్తి!
జ: అలా చేస్తే గానీ, తనపై జనాలకి అభిమానం పెరగదని, చాలా సన్మాన వేదికలపైన చాలామంది అలాగే చేస్తారు అఫ్‌కోర్స్ సినిమావారు...

జయలక్ష్మి — కావలి
ప్ర: ఈమధ్య చిత్రాలలో సుకన్య కనిపించడం లేదు?
జ: దురదృష్టం. ఆ అమ్మాయి అందరికీ అందుబాటులో వుంటుంది గనక... అందరూ దూరంగా వుంచుకున్నారు. పాపం!

ఎస్. కె. అజీజ్‌బాష — బాపట్ల
ప్ర: అక్కినేనిగారు నటించిన జానపద చిత్రాలు ఏవైనా వందరోజులు ఆడాయా?
జ: సువర్ణసుందరి లాంటిచిత్రాలు ఎన్నిలేవు గనక.

యం. సిరాజ్ — కావలి
ప్ర: హరనాథ్ నటించిన చిత్రాలను స్త్రీలు ఎక్కువగా చూడరు... కారణమేమి? అని గర్షమ్మా!
జ: అతనిపై జరిగిన ప్రచారం!

నెల్లూరు సబ్ కోర్టులో
E. P. 15 of 68. O. S. 15 of 64.
కె. గురుమూర్తిశాస్త్రి —వాది.
పి. రామచంద్రారెడ్డి వగైరాలు
... —ప్రతివాదులు.

వేలము నోటీసు:- నెల్లూరు తాలూకా, కనుపర్తిపాడులో పట్టా నె 234 రు కోరు మాగాణి R. S. నె. 98/ఎ రు య 3-96 సెంట్లలో య 2-30 ట్లు పట్టా నె 245 రు కోరుమాగాణి సర్వే నెం. 457/2-బి రు, య 1-05 ట్లు. 17-3-69 తేది పై కోర్టు యెదుట యాలము వేయబడును.

—పి. ఆదినారాయణమూర్తి—ప్లీడరు.

జమీన్‌రైతు
సంవత్సరం చందా రు. 15-00.
6 మాసములకు రు. 8-00.
విడిప్రతి 0-30 పై.

ప్రకటన

యావన్మందికి తెలియజేయడమేమనగా:- మారెళ్ళగ్రామ సర్వే నెం. 500/1 రులో, య 10-00 సెంట్లు భూమి మా నాయనపేర 26-1-1915 తేదిన ఒంగోలు సబ్‌రిజిస్ట్రారు ఆఫీసులో విక్రయముకాబడియున్నది. ప్రస్తుతము పై నెంబరును గురించి కనిగిరి తాలూకాఫీసులో విచారణలో యుండియున్నది. కావున యితరులెవరైన నాకు తెలియకుండా విక్రయముగాని, ఆడమానములుగాని, దస్తావేజులుగాని వ్రాయించుకున్న చెల్లనేరవు అని తెలియజేయడమైనది.

యిట్లు,
బండారు రామయ్య.

అమలాపురం ప్రిన్సిపల్ డిస్ట్రిక్టు మునసబు కోర్టులో
E. P. 53 of 68. Sc. 808 of 64.
వంపిరెడ్డి స్వామినాయుడు —డి. హో.
పసుపులేటి నాంచారమ్మ—2-వ జె. డి.

ఈ నెంబరు డి. హో. కు రావలసిన డిక్రీబాకీ గాను షెడ్యూలు దాఖలా 2-వ జె. డి. తాలూకు స్థిరాస్తి 10-3-69 తేది పగలు 11 గంటలకు లగాయతు పై కోర్టువారి వలన యీలం వేయబడును. కావలసినవారు పాడుకోవచ్చును.

షెడ్యూలు:—

తూర్పు గోదావరిజిల్లా, అమలాపురం తాలూకా, అమలాపురం సబురిజిస్ట్రారులో చేరిన, గూడాల గ్రామం తాలూకు 2-వ జె. డి. తాలూకు తిరాయితీ మెరక రిబిజను సర్వే నె. 145/1 రుకు కొత్త నె. 218/1 రు పూరా య 0-39 ట్లలో య 0-19½ ట్లు (చ. మీ. 788 . 67)కు హద్దులు:- [తూ] సర్కారబోదె [ద] పొలిశెట్టి లింగన్న, వెంకటాపుగార్ల స్థలం [ప] పసుపులేటి పుల్లయ్య [ఉ] రాజవీధి. ఈ హద్దులమధ్య య 0-19½ సెంట్లు (చ. మీ. 788 . 67) భూమిన్ని, ఇందులో వున్న పెంకుటియిల్లు, తలుపులు, ద్వారబంధములు, కిటికీలు పైకప్పు, నానాఫలవృక్షములు సహా.

—కూచిమంచి వెంకటరత్నం,
డిక్రీహోల్డరు అడ్వకేటు.

గుంటూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో
Tenali Sub-court O. S. 76 of 61.
E. P. No. 411 of 1968.
గోగిరెడ్డి ముసిరెడ్డి —డిక్రీహోల్డరు.
అన్నపరెడ్డి సుబ్బారెడ్డి —జె. డెట్టరు.

ఈ నెంబరులో దిగువ షెడ్యూలు దాఖలా స్థిరాస్తిని గుంటూరు డి॥ ము॥ కోర్టువారు కోర్టులో 17-3-1969 తేదిన వేలము వేయుదురు. కాన కావలసినవారు పాటలలో పాల్గొని కొనుక్కొనవచ్చునని ఇందుమూలంగా తెలుపడమైనది.

షెడ్యూలు:—

గుంటూరు రి॥ డి॥ పెదపాలెం సబు డి॥లో చేరిన, నూతక్కిగ్రామ పంచాయతిలో చేరిన, నూతక్కి గ్రామంలో పట్టా 443, డి॥ నెం. 295 రు, య 9-08 ట్లు మెరక మళ్లు:- [తూ] మోటకాల్వ [ద] అన్నపరెడ్డి రామిరెడ్డిభూమి [ప] సర్కారు డొంక [ఉ] అన్నపరెడ్డి సాంబిరెడ్డిభూమి. తిరిగి [తూ] జాయింటు బావి స్థలం. తిరిగి [ఉ] డిటో యీ నాలుగు హద్దులమధ్య య 1-12 ట్లు సే: మెరకభూమి. ఈ నెంబరులో గల మోట బావి, డొంక హక్కులతో సహా.

సర్కారుపాట రూ. 3000/- లు.
—కె. బసివిరెడ్డి,
డిక్రీహోల్డరు అడ్వకేటు.

కవుల కన్నీరు

(4 వ పేజీ తరువాయి)

తాలిబాలు మోసే పెదవులతో-
ఉప్పొంగిన ఆవేదన హృదయంతో-
దీనంగా ఏడ్చారు అంధమాత!

రా!
మనిద్దరి చేతులతో
అమె కన్నీటిని తుడుద్దాం!
భుజం మీద చేయివేసి
స్నేహంగా నడుద్దాం!!

★ ★ ★

వెన్నపూస శివలింగారెడ్డి

ఇదేనా! ఇదేనా!
శతశరాల ఆంధ్రచరిత్రతో స్వర్ణజ్యోతిగా
వెలుగొందిన తెనుగుజాతి ఇదియేనా?

ఒకనాడు తమిళనాడులో లీనమైవున్న
ఆంధ్ర జాత్యున్నతికోరకై
సమరాలులేని సత్యాగ్రహాలు నడిపి
ఆంధ్రరాష్ట్ర అవతరణధ్యేయమే మదినిలిపి
అహోరాత్రులు అవిరామముగా
వ్రతములు నడిపి
తుదకు ప్రాణాలే పరిత్యజించి
స్వారాష్ట్రం సంపాదించి యిచ్చిన
అమరమూర్తులు శ్రీరాములు, ప్రకాశంల
ఆత్మల కిదియేనా ఆనందం?

అన్యాయముగా
అమానుషముగా
దారుణ మారణకాండలకు ఎరయై
ఆస్తులకు స్వస్థతలేక
ఆడువారి శీలముల రక్షలేక
రక్షణకు రక్షకులులేక
ప్రాణాలకు త్రుటియైనా విలువలేక
రక్తపు గడ్డలతోడ పయనమై
తెలంగాణను వీడి చనుదెంచిరే!
ఆంధ్రులు ఆంధ్రరాష్ట్రానికి
ఇది సహించ సాధ్యమౌనా?
ఇది భరించ ధర్మమౌనా?

★ ★ ★

కె. సుబ్బరామరెడ్డి

వహవ్వా! భారతదేశం-
ఎందుకో కనపడుతున్నది నదుద్దేశం?
భారతం- భాగవతం- రామాయణం
గ్రామాయణం- గీమాయణం
ఎన్నో పారాయణాలను వింటూ
ముక్కు మూసుకొని అడవుల్లో
కృశించి నశించే మూగజీవాల
ప్రాబల్యంతో తలెత్తిన యీ దేశం,
అలాగే దీక్షలై- పేలికలై
నశించాలని తలపోస్తున్నది కాబోలు.

ఆకాశంలో వున్న ప్రతికణువునూ
శోధించాలని ప్రయత్నిస్తూ దొక ప్రపంచం
చచ్చినవాళ్ల బ్రతికించడానికి
అంతులేని ప్రయోగాలను
చేస్తున్నది వేరొక ప్రపంచం
మానవత్వాన్ని మంటగలపాలని,
అణుబాంబులకు
ఆహ్వాన గీతంపాడే నీచవిజ్ఞానాన్ని
తుడిచి పెట్టడానికి మానవైక్యతను
కోరుతున్నది మందితనం
ధర్మాల ముసుగులో నిర్వీర్యమైన
మానవత్వంతో
హైందవత్వం చేసే పిచ్చిపనులకు
ప్రబంధం నవ్వదా?

జ్ఞానులంటే పిచ్చి పిచ్చి వూహలతో
కాలాన్ని వ్యర్థం చేసేవారా?
జీవరాశి మనుగడకు కృషిచేసే
శాస్త్రజ్ఞులు మహాత్ములుకారా?
భవిష్యత్తుకోసం, స్వార్థాన్ని
త్యజించిన విజ్ఞానదీక్షం
బిర నొరిగిందున్న మూఢత్వమును
అర్థం చేసికోనేదెలా?
విమలేని ఆకాశంలో స్వర్గాన్ని
చూపిన మహాయోగులు
భూమిపైన కనిపించే పదార్థాలను
చూడలేక పొయ్యారు.
నీ వలె నీ పొరుగువాణ్ణి ప్రేమించమనే
సామెత మనదా?
మహాత్మ, మా ప్రియా మహర్షికి
అవసరం లేకనేకదా
ఐక్యతకుదూరమై పరులకు
బానిసైంది భారతీయం.
భారతదేశాన్ని ప్రపంచమంతా
పొగడుతుం దంటారు.
ఎందుకీ ముఖస్తుతి- ఎవరి
నుద్ధరించడానికి?

ప్రపంచమంతా యేకం కావాలనే
నినాదాలు చెలరేగుతున్నది
ప్రపంచానికంతా ఒకేభావ-
ఒకేభావం అవసరమంటున్నారు.
కాని యిలా మనిషి-మనిషికీ మధ్య
స్పర్థలురేపుతూ
ప్రాంతీయ భావాల వహ్నితో
జన మస్తిష్కాలను కాల్చుతూ
ఇది రాజకీయం- ఇదే చరిత్ర
అంటున్నారు మనవారు.
ఇదేనా భారతదేశం-
ఇదేనా భూతలస్వర్గం?

నలుగురు పట్టి రమిస్తేకాని
భారత నారీత్వం పవిత్రంకాదా
పలువురు నశిస్తేకాని భారతధర్మపు
మాహాత్మ్యం తెలియదా?
ఊరూరా, వాడవాడా, విద్వేషాగ్నికి ఆజ్యం
పోస్తేకాని స్వాతంత్ర్యానికి సంపూర్ణత రాదా

ఓ- భారతదేశమా! రత్నగర్భా!
వేదమాతా! సమసిద్ధాంతదాతా!
అబ్బబ్బా! ఎన్ని కడగండ్లు-
అనాచారాలు! అత్యాచారాలు! వతుక్వాలు.
నువ్వు బాగుపడేదెపుడో! ఇతర
దేశాలతో సమానంగా వర్ధిల్లేదెపుడో!

★ ★ ★

ఆర్. వి. సుబ్బయ్య

తెలింగల మూర్ఖులు జగతి తెలుగువార
లని దలంపరే లోకులనంతమగను;
ఆంధ్ర, ముల్కీల వ్యత్యాస మడ్డుపెట్టి
పగలు సాధించుకొనచుంట భావ్యమగునె?

అలకుటాముల పాలితు లైరిగనుక,
అరటాదారుల గుణంబు అబ్బెనేమొ?
దుడుకు తనముకు తెల్లగు గడగిరకటు!
అన్న దమ్ముల మనుమాట నవదోసి.

సుంతయైనను కరుణతో బాసరైరి,
దీర్ఘకాలపు పగతుర తెలుగుబారి,
సోదరాంధ్రుల హింసించి సుఖపడంగ
సిద్ధపడ, హేతువెట్టిదో సిగ్గుచేటు.

ఎద్దియో మొక్కనెపమున వెడలజేయ,
తలపు కలిగిన మాత్రాన తులువలగుచు;
హింసలకు గురిజేయగా నెటులయొప్పె?
మానవత్వము గోల్పోయి మైత్రిమరచి.

కాందిశీకుల గాధలు కర్కశములు.
వినినకొలదిని గుండెలు ప్రీలుచుండె;
పరమ ద్రోహాలు రాక్షస భావులార!
ఇల తెలంగాణ వారలు హర్షపరులు.

కుర్రకుంకల నెగ్రదోలి కులమతిరి,
రౌడీమూకలు, గూండాలు రచ్చకెక్కి,
గూఢతనమున నాయకుల్ గూరుచుండి,
చిచ్చుపెట్టిరి రాష్ట్రమున్ దీదియ.
పలితమేమగునోయని దలపరైరి,
ప్రగతి నొందిన తిరుత్తె పలుకబోరు,
అఖిల ఆంధ్రప్రదేశమే అర్థమనరు,
కొరవుల దింతుటి తెలంగాణ ప్రజలు.

★ ★ ★

టి. వి. యస్. శాస్త్రి

ఏడిటి రాజీ సుముల
హెచ్చినకీరితి వాల్గుగోట్టలో
వి మహిమాన్వితుండో గణ
నీయ మహత్తర దుస్తతత్వమే
ప్రేమతరంపు హర్మ్యమున
వేగమె అరని చిచ్చుపెట్టెన
న్నా, మనలో సమంజసమే?
నాద్యతకూరనె దేశమంతటా?

పలికిన ఆంధ్రమేగద, ప్యారన్
మురిపించెడి వన్నెకిహాయల్
చెలువుగ ఆంధ్రవంశపు ది
శేష పరంపరలన్న వుల్కరిం
తలమొయి హాయిగొల్పెడి ది
ధానముతోడుత కట్టుబొట్టులన్
కలిసిన అన్నదమ్ములము గా
దొకో భేదమదేటి చెంచగరా?

నలుగురిలోన న్యూనతను,
నాద్యాటిహీనత, బుద్ధిలుప్తతల్
వెలికి వెలార్చి. దేశమున
కీర్తిని ద్రోలచునెట్టు బాలకుల్
తలి పరిపాలనమ్మిడుట,
తప్పనపప్పరె పెద్దలార, అం
ధ్రులకిది సంతసమ్మగునె,
దుర్దశగాదొకో, దక్కబిడ్డలు!

ఎక్కడి కోర్కెలయ్య ఇది
యెక్కడి తీరనిబాధలయ్య. మే
మెక్కడ నిల్చుటయ్య, పలు
తేలకో, వీకలు వారలన్న వా
రెక్కడ నిల్తురయ్య. గమ
నించిరి సర్వులు కుటిలయుక్తులన్
దిక్కని ఆంధ్రులయ్య, గుణ
శీలురు, వేగమె దక్కబిడ్డలు!

——

రైతులోకం

(4 వ పేజీ తరువాయి)

28 కిలోగ్రాముల బాస్వరము యివ్వవలెను. నీరు పెట్టినపుడు నత్రజనిని కొద్ది కొద్దిగావేసి మొత్తముమీద 74 కిలోగ్రాముల వరకు పంటకు సమకూర్చవలయును. నారును యిరువైపుల 55 సెంటిమీటర్ల ఎడముగల పాదులలో 4 మొక్కలు చొప్పున నాటవలెను.

కలుపు తీయుట యందు అశ్రద్ధ వీమాత్రము చూపరాదు. నీరుపెట్టిన తరువాత భూమి చెక్కకట్టి గట్టిపడును. గొప్పు త్రవ్వుటగాని, జూనియర్ హోతోగాని ఎడసేద్యముచేసిన భూమి గుల్లబారి మొక్కల పెరుగుదలకు దోహదమగును.

అవసరమునుబట్టి, నేలతీరునుబట్టి నీరు పెట్టవలయును. మిరపకు ఎక్కువ తేమగాని, నీరు ముంపుగాని పట్టుకొనేశక్తి లేదు.

సస్యరక్షణ

ముడత తెగులుకు 0.1 శాతము మెలాథియాన్ ద్రావకము, కాయను తొలుచు పురుగులకు 5 శాతముల కార్బరిల్ వాడవలసిన మందులు. బొమ్మ ఎండుట, కాయలు కుళ్లుట యీ తెగుళ్లకు పైటొలాన్ ఒక గ్రాము 10 గ్యాలన్ల నీళ్లలో కలిపి వాడవలయును. బూడిద తెగులుకు గంధకము పొడిరూపముగానీ ద్రవరూపముగానీ వాడవచ్చును.

పంట దిగుబడి

నాటిన 70-75 రోజులనుండి కాయలు కోతకు వచ్చును. మార్కెట్టు కొనుగోలు ననుసరించి వారము లేక పదిరోజులకొకసారి కాయలు కోయవచ్చును.

ఎకరము విస్తీర్ణము నుండి 8 వేల కిలోలవరకు దిగుబడి తీయవచ్చును. వేసవి కాలములో పచ్చిమిరపకు గిరాకీ హెచ్చుగానుండును. కాన యీ పంట రైతులకు ఎక్కువలాభము యిచ్చుననుటలో అతిశయోక్తి ఏమియులేదు.

సలహాలకు యితర వివరములకు ఈ క్రింది చిరునామాకు వ్రాయవచ్చు

చిరు ధాన్య ప్రతినిధులు,
లాం ఫారం పోస్టు, గుంటూరు-2.

——

చిత్రజగత్

(5 వ పేజీ తరువాయి)

ఆహ్వానం వచ్చింది. ఉత్సవ నిర్వాహకుడు డాక్టర్ ఎ. బ్యార్ అదిత్య నిర్మాత అలిమ్‌రత్తకు లేఖ వ్రాశాడు “శ్రీ సత్యజిత్ రాయ్ అభిమానులు జర్మనీలో ఎక్కువగా వున్నారు. ముఖ్యంగా బెర్లిన్‌లో. ఈ భారతీయ దర్శకుని కొత్త కళాఖండం కోసం బెర్లిన్ వుత్సవాలు ఎదురు చూస్తున్నాయి, అంటూ వ్రాశాడు.

ఇలాంటి ఆహ్వానం, ఒక చిత్ర నిర్మాతకు, దర్శకునకూ అచిత్రం యింకా నిర్మాణంలో వుండగానే రావడం అపూర్వం.

నటీనట సమాఖ్య

మనకు లేనిది-ఇతరులకున్నది. మంచి పేరైనా గ్రహించాలని మహాత్ముడు అన్నారు. రష్యాలో ఒక చిత్రం తీయాలంటే, ముందు కథ, స్క్రిప్టు తయారుచేస్తారు. డైరెక్టరు, రచయిత కలిసి స్క్రిప్టును, మాస్ ఫిలింబోర్డువారు ముందు ఆమోదించాలి. ఆతర్వాత కథలోని పాత్రల తీరుతెన్నులబట్టి నటీనటులఎన్నిక జరుగుతుంది. ఎంత అనుభవం పేరు ప్రఖ్యాతులున్న నటుడుగాని, నటిగానీ, ఈ టెస్టుకు నిలబడవలసివుంటుంది. ఆ టెస్టుపోటీలో పాతవారిని మించిపోయే కొత్తవారు తలఎత్తుతారు. ఆ ఎన్నికలో లోతెరు కాలాన్ని సద్వినియోగం చేస్తారు.

ఈ పద్ధతిని 'కాస్టింగ్ బ్యూరో' అంటారు. మనదేశంలో అంత అదృష్టం లేదు. అసలు పాత నటీనటులకు టెస్టు అనేదేలేదు. కథ వ్రాసేముందే ఫలానా హీరోగనక - కథ ఆయనకు ప్రాధాన్యం వుండేరీతిని మారిపోతుంది. డైలాగులు సైతం ఆధోరణిలోనే నడుస్తాయి. పద్మనాభం-గీతాంజలికోసం ఒక రకం డైలాగులు. కొందరు నటులు కొన్నిరకాల నటన ముద్రాంకితులైపోతున్నారు. అందుకే మన హీరోలు, హీరోయిన్లు విలన్, కమెడియన్స్ వారుగానే వుంటారు. హీరో ఎప్పుడూ మంచివాడే. విలన్ చెడ్డవాడే. నిత్యజీవితాన్ని సినిమా ప్రతిబింబించదు. నటులముద్ర పాత్రలపైన, వారిముద్రలు కథలపైన పడి ఒకేమూసలో పోసిన కథలు చిత్రాలు తయారవుతున్నాయి.

——

పంచాంగం

వాస్తు ముహూర్తం

1969 ఫిబ్రవరి 26 తేది శిరో నక్షత్రం గృహారంభ, గృహప్రవేశ, దేవాలయారంభ, దేవతాప్రతిష్ఠ, వైవాహిక, సకల కార్యక్రమములు ఆచరించుటకు నిర్దుష్టము.

1969 ఫిబ్రవరి తిథులు

22 శని షష్ఠి రా. 8-51 గం. వ.
23 ఆది సప్తమి రా. 10-12 గం. వ.
24 సోమ అష్టమి రా. 11-51 గం. వ.
25 మంగళ నవమి రా. 1-42 గం. వ.
26 బుధ దశమి రా. 3-38 గం. వ.
27 గురు ఏకాదశి తె. 5-31 గం. వ.
28 శుక్ర ద్వాదశి - పూర్తి-

—నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి.

పల్లెలు

(5 వ పేజీ తరువాయి)

కోడూరుపాడు ఫిల్టర్ పాయింటు ప్రారంభోత్సవంరోజే, హరిజనవాడ విద్యుద్దీపాలకుకూడా కలెక్టరుగారు ప్రారంభోత్సవం చేశారట. ఫిల్టర్ పాయింటు వేయించడంలో, తదితర చర్యలు తీసుకోవడంలో బి. డి. ఓ. శ్రీ పిచ్చిరెడ్డిగారు చాల వుత్సాహాన్ని, ఆసక్తిని చూపారు.

ఎలుకలమీద యుద్ధం!

ఎలుకలమీద యుద్ధం అంటే ఈ వ్యవసాయశాఖవాళ్ళకు పిచ్చేమైనా పట్టిందా అనుకోవచ్చు మీరు. ఎలుకలవల్ల ఏటా మన ఆహార పదార్థాలకు జరుగుతున్న నష్టంచూస్తే, ఈ ఎలుకల నివారణ కార్యక్రమమనేది వ్యవసాయంలో ఒక ముఖ్యమైన అంగమని అంగీకరించక తప్పదు.

రాపూరు సమితి ఆధ్వర్యంలో, సమితి రాజా ఆదినారాయణరెడ్డిగారి స్వగ్రామమైన గుండవోలులో ఎలుకల నివారణ ప్రదర్శనానికి వ్యవసాయశాఖ డిప్యూటీ డైరెక్టరు శ్రీ ఎ. సుబ్బరాజుగారు 11 తేది ప్రారంభోత్సవం చేశారు. ఆదినారాయణ రెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహించారు. జిల్లా వ్యవసాయశాఖాధికారి శ్రీ ఎం. నరసింహారావుగారు మాట్లాడుతూ ఎలుకలవల్ల ఏటా 100 కోట్ల రూపాయలు విలువచేసే 24 లక్షల టన్నుల ఆహారధాన్యాలు నష్టమై పోతున్నాయని, అందువల్ల ఎలుకను "ఎనిమీ నెం. 7" అంటున్నామన్నారు. జిల్లాసస్యసంరక్షణాధికారి మాలకొండయ్యగారు వుపన్యసిస్తూ, ఎలుకల నివారణ చర్యలను వివరించారు. బి. డి. ఓ. శ్రీ ఎస్. నరసింహరావు, వ్యవసాయ విస్తరణాధికారి శ్రీ బి. కొండారెడ్డిగారలు ఈ కార్యక్రమానికి తగిన ఏర్పాట్లు చేశారు. సబ్జెక్ట్ మేటర్ స్పెషలిస్టు (అగ్రానమి) శ్రీ ఎ. గోపాలకృష్ణమూర్తి, స్పెషల్ డి.ఎ.ఓ. శ్రీ ఎ. రామచంద్రారెడ్డిగారలు ఈ కార్యక్రమానికి హాజరయ్యారు.

ఎలుకల సంహారానికి 'జింక్ ఫాస్ఫయిడ్' మందు పొట్లాలు వుచితంగా పంచబడి, ఎట్లా వుపయోగించవలసింది తెలియచేయబడింది. ఇది బాగనేవుంది. ఎలుకలవల్ల కలిగేనష్టం వ్యక్తిరైతులకూ నిత్యానుభవం కాబట్టి ప్రచారాలతో పనిలేదుకాని, రైతులకు ఈ మందు విస్తారంగా సరఫరా చేయగలిగితేనే ప్రయోజన మంటుంది.

సూళ్ళూరుపేట పంచాయతీ

నిధుల దుబారా, దుర్వినియోగం, ఆరోపణలపై సూళ్ళూరుపేట పంచాయతీలో అధ్యక్షుడు శ్రీ కాళంగి రాజగోపాల్ రెడ్డి పాలనను 28-9-68 నుండి ఒక సంవత్సరం పాటు రద్దుచేస్తూ, కలెక్టరుగారు వుత్తరువుజేసిన విషయం పాఠకులకు జ్ఞాపకం వుండివుంటుంది. ఇంకా ఐదు మాసాలుకూడా కాలేదు; పంచాయతీ పునరుద్ధరింప బడినట్లు, ఆ సందర్భంలో శ్రీ కాళంగి రాజగోపాల్‌ను మిత్రమండలివారు సన్మానించినట్లు వార్తవచ్చింది. ఆ రద్దు, ఈ పునరుద్ధరణ రెండూ మాకు ఆశ్చర్యాన్నే కల్గించాయి. పునరుద్ధరణ కారణాలు తెలుసుకొనే అవకాశం కలుగలేదు. అందువల్ల అభినందనసభ వార్తను మాత్రం వినిపిస్తాము.

15 తేది జరిగిన ఈ అభినందనసభకు శాసనసభ్యుడు శ్రీ పిట్ల వెంకటసుబ్బయ్య అధ్యక్షత వహించారు. పెక్కుమంది వ్యక్తులు, తైననంఘం వంటి సంస్థలు రాజగోపాల్‌గారిని, తదితర పంచాయతీ సభ్యులను మాలాలంకృతులను చేశారు. డాక్టరు మహాకాళి బలరామయ్య, పి. వి. రమణమూర్తిగారలు శ్రీ రాజగోపాల్ 1952 లో, 1964 లో అధ్యక్షుడైన తర్వాత చేసిన శాశ్వతమైన అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను సమీక్షించారు. శ్రీ రాజగోపాల్ ధన్యవాదముల చెపూ కలెక్టరు శ్రీ శంకరన్‌ను ధర్మప్రభువు అని శ్లాఘించారు. పంచాయతీ చేయని 'చట్టవ్యతిరేకమైన కార్యక్రమాలు' 90 చేసినప్పటికీ పంచాయతీలో ప్రజాపాలన రద్దు దురదృష్టకర సంఘటన అన్నారు. రాగల రెండు మాసాలలో శేషంగావున్న అభివృద్ధికార్యాలను పూర్తిచేయగలనని ప్రకటించారు.

ఇక అజరున సభాధ్యక్షుడు శ్రీ పిట్ల వెంకటసుబ్బయ్యగారు అన్నారు గదా: రాజగోపాల్ సేవకు సూళ్ళూరుపేట పౌరులు ఎంతో ఋణపడి వున్నారు. ఈ సారి ఎన్నికలలో వారు వద్దన్నా పట్టుబట్టివారినే మనం సర్పంచ్‌గా చేయాల.- అని సెలవిచ్చారు. అల్పాహారవిందు తర్వాత ఎవరిదారిన వారు పోయారు. —ఒ. వి.

కోటలో కలెక్టరు

కల్లూరు పంచాయతీ భవన ప్రవేశోత్సవానికి, అందలమాల కుటుంబ నియంత్రణ వుపకేంద్ర ప్రారంభోత్సవానికి కలెక్టరు శ్రీ శంకరన్ 16 తేది వచ్చినపుడు కరవు కరవు కరవు అనే శబ్దం ప్రతిధ్వనించిపోయింది. పంటలులేవు, త్రాగేనానికి నీళ్ళులేవు, పశువులకు గడ్డిలేదు, అన్నివిధాల సహాయపడకుంటే బ్రతుకు దుర్భర మవుతుంది-అని బి. వ. ఛేర్మన్ మొదలు, సమితి అధ్యక్షుడు మొదలు, సర్పంచ్‌ల వరకు అందరూ కలెక్టరును పూదర పెట్టి సంతపని చేసేశారు. "మీ పరిస్థితి నాకు తెలుసు. డబ్బులేక పనులు నిలిపేశాం. నిధుల కేటాయింపు జరగగానే కొత్తపనులు ప్రారంభిస్తాం. సమష్టి అభివృద్ధికి సామూహిక కృషి చేయండి" అని కలెక్టరుగారు వుద్బోధించారు!

కల్లూరు ప్రవేశోత్సవసభకు బి. వ. ఛేర్మన్ అధ్యక్షత వహించారు. పంచాయతీ అధ్యక్షుడు శ్రీ బి. వెంకట సుబ్బారెడ్డి శిస్తురెమిషను, బస్సు రూటు, ముట్టింకాక కాల్వలకై విజ్ఞప్తిచేశారు. శ్రీ నేదురుమల్లి బాలకృష్ణారెడ్డి, శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డిగారలు వుపన్యసించారు. ఈ పంచాయతీ భవనానికి రూ 4800 లు ఖర్చయిందట; అంతా పంచాయతీదేనట.

కొండూరు పంచాయతీలో చేరిన అందలమాల కుటుంబనియంత్రణ వుపకేంద్ర ప్రారంభోత్సవ కార్యక్రమానికి జనం దండిగా వచ్చారు. దయనీయమైన తూపిల్లిప్రాంత జీవస్థితిని గగ్గోలుగా చెప్పుకున్నారు. రిగ్గులు, పశుగ్రాసం తక్షణం సరఫరా చేయించవలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేసుకున్నారు. సర్పంచ్‌లు బి. వి. రమణారెడ్డి, దువ్వూరు సుబ్బరామరెడ్డి, పి సుందరరామరెడ్డిగారలు; పిబిబి సభ్యుడు శ్రీ బి. రామరాఘవరెడ్డి ప్రసంగించారు. భవనదాత శ్రీ కృష్ణారెడ్డి కుటుంబనియంత్రణ ఆవశ్యకతను వివరించారు. 24 తేది నుండి గూడూరులో జరిగే ట్యూబెక్టమీ శిబిరానికి స్త్రీలను అసంఖ్యాకంగా పంపవలసిందిగా డాక్టరు ఎజా. శేషమనాయుడు విజ్ఞప్తిచేశారు.

సమితి ఉపాధ్యక్షుడు శ్రీ ఎద్దల వేణుగోపాలరెడ్డి తిక్కవరం - బల్లవోలు ఫిర్కాల పరిస్థితులు వివరించారు. చిట్టమూరు అధ్యక్షుడు శ్రీ బి. మార్కండేయనాయుడు, అరవపాళెం ప్రెసిడెంటు శ్రీ ఎస్. దశరథరామరెడ్డిగారలు శాశ్వతమైన కరువుపనులు ప్రారంభించుటకు అనుమతించవలసిందిగా కలెక్టరుగారిని కోరారు. —ఒ. వి.

పూల జల్లులు – రాళ్ల దెబ్బలు

స్కూళ్ళ, అధ్యాపకులమీద పూలజల్లులు కురియడం రాళ్ళదెబ్బలు వినరడం కూడా జరుగుతుంటుంది. అసంఖ్యాకంగా వచ్చే ఈ వార్తలను ప్రకటించేట్లుంటే మీకు వేరే కాలక్షేపమే అవసరముండదు. పంచాయతీ రాజ్యంలోని పాఠశాలలు, అధ్యాపకులు అంటే అంతేమరి! మచ్చుకు ఒకటి రెండు వార్తలు—

సిద్దనకొండూరు హెడ్మాస్టరు శ్రీ జి. గురవయ్య గుప్తగారు వచ్చిన నాలుగు మాసాలకే బదిలీకాగా, గ్రామస్తులు అతనిని అల్పాహార విందుతో, అభినందన సభతో సాగనంపారు. గురవయ్యగారు ఈ నాలుగు మాసాలలోనే తమ అభిమానానికి అత్యంతంగా పాత్రులయ్యారు. ఇంతకుముందు వచ్చిన ముగ్గురు హెడ్మాస్టర్లు ఇంత ప్రజాభిమానన్న పొందలేదని గ్రామస్తులొకరు వ్రాస్తున్నారు. ఈయన ఇంకొక కథకూడా వ్రాస్తున్నారు. బిటగుంటలో అసిస్టెంటుగా వుండిన ఈ గురవయ్యగుప్తగారిని సిద్దనకొండూరు హెడ్మాస్టరుగావేసి, గురవయ్య క్రింద అసిస్టెంటుగా వుండినవారిని బిటగుంటలో హెడ్మాస్టరుగా చేసి, మళ్ళీ ఈ గురవయ్యను ఆ హెడ్మాస్టరు క్రింద అసిస్టెంటుగా వేసిందట బి. వ. బిటగుంట గ్రామస్తులే ఇది తమకు అవమానకరమని భావించి బి.వ. ను పట్టుకొని గురవయ్యను కావలికి బదిలీ చేయించారట. చూచారా, ఎంత అన్యాయమో అంటాడు అమాయకుడైన ఈ గ్రామస్తుడు!

ఉప్పలపాడు హెడ్మాస్టరుగారి ప్రవర్తన శృతిమించుతున్నదని పదిమంది వుపాధ్యాయుల సంతకాలతోవచ్చిన పత్రం చెప్తున్నది. నిజం ఎంతోకాని, ఈయన ప్రోత్సాహంతో ఒక టీచరుపై దౌర్జన్య ప్రయత్నం జరిగిందట. ఇంకో టీచర్ను, అందరి టీచర్ల సమక్షంలోనే, తానే కొట్టడం జరిగిందట. ఇది అక్షరాల నిజమని డిసెంబరులోనే వినబడింది. హెడ్మాస్టరుగారి ఈ పనకార్యానికి బహిరాకృతిగా దెబ్బలుతిన్న టీచర్ను మన బి. వ. వూస్తుచేసి ఇంటికి పంపివేసిందట. మేము ఈ హెడ్మాస్టరుక్రింద వ్రగ్గవలసిందేనా అంటారు ఆ వుపాధ్యాయులు.

ఛేర్మన్‌గారు ఇదేమిటో విచారించడం అవసరం. విచారించడమంటే జనమదుగులో వలెకాదు. తాముచెప్పిన పనిచేస్తే మంచివాడని వర్ణిపీకేటు అన్నడం, చెయ్యకుంటే నిరాధారమైన ఆరోపణలతో వారిమీద పగదీర్చుకోవడం జనమదుగులో కొందరికి అలవాటున్నట్లున్నది. ఇలాంటి స్వలాభపరుల మాటలువిని ఛేర్మన్‌గారు ఒకసారి పొరపాటుబడ్డారు. పొరపాటు వద్దాదని అనాడు గట్టిగా అనలేకపోయాంగాని, పూర్తిగా విచారించి నిజం తెలుసుకున్న తర్వాత ఈ నాడు అనక తప్పడం లేదు. అందువల్లే జనమదుగులోవలె ఇక్కడ పొరపాటుపడవద్దం ఛేర్మన్‌గారిని కోరుతున్నాము.

—

లోకవృత్తం

(3 వ పేజీ తరువాయి)

దెవరున్నారో, ఎక్కడున్నారో మనకు తెలియదు. అమెరికా, రష్యా, చైనాల విధానాలు తెలిసిన వారున్నారు. వీరిలో కొందరికి ఆ విధానాలపై అభిమానం వున్నదని వినికిడి. కేవలం దేశీయమైన శక్తులుకూడా వున్నవి. వాటిలో కొన్ని దేశాన్ని వెనక్కు నెట్టగలవు, కొన్ని ముందుకు నెట్టగలవు.

అందువలన, మనం జాగ్రత్తగా పరిస్థితిని పరిశీలించవలెను. పరిస్థితి ఏ విధంగా తయారవుతుందో గమనించి, అందుకనుకూలంగా మనం నడుచుకోవలెను. మన పట్ల స్నేహపూర్వకమైన శక్తులు అయూబ్‌ఖాన్ తర్వాత పాకిస్తాన్‌లో అధికారంలోకి రాగలవనే అలికిడి ఎక్కడాలేదు గనక, మన బలమే మనకు పాక్ స్నేహాన్ని తెచ్చిపెడుతుందనే సంగతిని విస్మరించక మనం ముందుకుపోవలెను.

ఆఖరి ఎన్నికల ఫలితాలను సమీక్షించి, మనం చేసుకోబోయే ఏ ఏర్పాటులైనా, ఈ సంగతిని శ్రద్ధతో గమనించవలెను.

• • •

అది మన పక్కలో బల్లెంగా తయారైన పాక్ విషయం. ఇక మనపై దండయాత్రగావించిన చైనా వారేమంటున్నారో చూదాం. నాటికి నేటికి దానికి విరోధులు (తన భావంలో) ముగ్గురు: రష్యా, ఇండియా, అమెరికాలు.

చైనా తయారుచేసిన కొత్త రాజ్యాంగ పీఠికలో రష్యానుగూర్చి యిట్లా వ్రాశారు: "సోవియట్ పోవిస్టు ద్రోహులు యితరదేశాల అభివృద్ధి నిరోధకులతో కలిసి వున్నారు; వీరితో పోరాడి సామ్రాజ్యవాదాన్ని నృతించడం మనందరి ఆశయం. అందులో ఇంపీరియలిజం, కాపిటలిజం, పీడనవుంటవు రష్యా మనకు శాశ్వతమైన ప్రధమ విరోధి."

రష్యామీద ఇంతకోపం ఎందుకంటారా? ఒకటి - చైనా, రష్యాలకు సరిహద్దులు సమానం. రెండు-చైనా భాగాలను రష్యా కోరుతున్నది. మూడు—చైనాలో కల్లోలాన్ని వుపయోగించుకుని మావోవిధానానికి రష్యా ఎన్నటైనా ఎసరు పెట్టగలదు.

చైనా ఆశయాలప్రకారం ఇంపీరియలిజం నిర్మూలం కావలసివుండగా, టిబెట్ లో - సింకియాంగ్‌లో అనగా ఇండియా, రష్యాల సరిహద్దులలో చైనా నడిపించేది సామ్రాజ్యవాదంకాదా? అని కొందరు వికటంగా విమర్శ చేస్తారనుకోండి. అది వేరే విషయం. నగం ఆసియా చైనా వేసిన ప్రపంచపటంలో చైనాలో చేరివుంటుంది. అది నవచైనా స్వప్నం, భవిష్యద్దర్శనం కాబోలు!

ఇక, ఇండియాపట్ల చైనా వైఖరి? పాకిస్తాన్ తన కనుకూలంగావుంటే, ఏమీ వరవాలేదు. కాగా, ఇండియా సమాధానానికి వస్తానంటే రానీ, తాను కాజేసిన భారతభూభాగం తనకుదక్కే వుంటుంది; కానాక్రమించిన భాగానికి కానొకరకమైన కంట్రోల్ హక్కును దలాయించడానికి ఇండియాచేత ఒప్పించుకుంటే మరీ మంచిది; లేకున్నా, సమయం కలిసివస్తుంది. కాగా, ఇండియావైపునుండిగదా శాంతిసంజ్ఞలు రావడం?

ఇక అమెరికాపట్ల? అమెరికా అనేది అన్నిరకాల కమ్యూనిష్టులకు ఒక బూచివంటిది. అది లేనిది వారి ప్రచారం, కార్యక్రమం సాగవు. తీరా రంగంలోకిదిగితే రష్యాగానీ, చైనాగానీ అమెరికాతో సమాధానపడడానికే సిద్ధపడక తప్పదు. ఇది వాస్తవపరిస్థితి. దానిని చైనా గుర్తించింది.

—

చంద్రిక కథ

(8 వ పేజీ తరువాయి)

ఆరో ప్రకరణం

గోపాలయ్యంగారికి తన్ను పెండ్లాడ యిష్టంలేదనే విషయం తెలియగానే విశాలాక్షి పంతులుగారిభార్యతో తనగోడు వెళ్ళబుచ్చుకొని వేరే మంచి సంబంధం చూచి పెండ్లి చేయవల్సిందిగా అతిదీనంగా ప్రాధేయపడింది.

పం. భార్య: నీవు మాతో ఇక్కడే 10-15 రోజులుండు. ఇంకొన్ని దినాలదాకా పంతులుగారు అయ్యంగారి పెండ్లిలో మునిగివుంటారు. నీ సంగతి పట్టించుకొనేందుకు అవకాశముండదు. ఆ పదిరోజుల తర్వాత మేము రాజమహేంద్రవరం వెళ్తాం. నీవు మాతోరా. ఎట్లయినా మంచి సంబంధాల్నే చూస్తాంలేమ్మా. తొందరపడితే పనవుతుందా? కొంతకాలం ఓర్పుగా ప్రయత్నం చెయ్యాలి.

విశాలాక్షి: మైలాపూర్‌లో మామామ కూతురుంది. ఆమెభర్త హైకోర్టులో వకీలు వుద్యోగం చేస్తున్నారు. పంతులుగారు అయ్యంగారి పెండ్లిపనులు చేస్తుంటే నేనిక్కడ వూరకే వుండేం చేస్తాను. ఈ పదిరోజులూ నేను మైలాపూర్‌లో వుండి వస్తాను. ఆ తర్వాత కలుసుకుంటాము.

తర్వాత యిద్దరూకల్సి పంతులుగారితో యీ విషయమే చెప్పారు. పంతులుగారు విశాలాక్షి కోర్కెను కాదనేందుకు నోరురాక మైలాపూరులో పదిరోజులుండి రావచ్చును, యింతలో అవసరం ఏర్పడితేమాత్రం మైలాపూరుకు జాబువ్రాసి విశాలాక్షిని పిలిపిస్తామని చెప్పారు.

పంతులు: మైలాపూర్‌లో మీ బంధువులెవరేమిటి?

విశా: మా మామకూతురు, లజ్ చర్చి రోడ్డో వుంది. భర్తపేరు సోమనాథయ్యరు. అయితే మా మామకూతురు, ఆమె భర్త, వారితల్లి అంతా సనాతన సంప్రదాయపరులు. నేను మళ్ళీ వివాహం చేసుకోవడం వాళ్ళకు సమ్మతం కాకపోవచ్చు. వివాహం పూర్తయ్యేదాకా నేను మళ్ళీ వివాహం చేసుకోబోతున్నట్లు వాళ్ళకు తెలియకపోవడమే వుచితం. అందువల్ల నేనున్నచోటికి మనిషినిగాని జాబుగాని నాకోసం దయచేసి పంపకండి. పలానా తేదికి ఇక్కడకు రావాలని యిప్పుడే చెప్పండి అనాటికి నేనే యిక్కడకు వస్తాను. ఇంతలో నన్ను మర్చిపోక నా విషయంలో తమరు కాస్తశ్రద్ధ వహించాల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

పంతులు: నిన్ను మర్చిపోవడమనే మాటే వుండదమ్మా. నీ పెండ్లి విషయం నా బుర్రలో మెదుల్తానే వుంటుంది. ఆ విషయమై దిగులుపడకు. జనవరి 25 తేది నేను రాజమహేంద్రవరం వెళ్తాను. నీవు జనవరి 18 న యిక్కడికిరా.

విశా: తామిక్కడ వున్నప్పుడే పాకమంచి సంబంధం చూడ్డం వుచితమనుకొంటాను. ఇది రాజధాని నగరం. ఇక్కడ లభించని మనువు దూరంగావుండే గోదావరితీరంలో లభిస్తుందా?

పంతులు: అదట్లాకాదమ్మా. నేనెక్కడున్నా— యిక్కడున్నా, రాజమహేంద్రవరంలోవున్నా ఒకటే. ఈ విషయంలో ఆత్యాసక్తితో పనిచేసే మిత్రులు చాలా వూళ్ళల్లో వున్నారు. వాళ్ళందరికీ జాబు వ్రాస్తాను. వాళ్ళు విషయాన్నాలోచించి ప్రయత్నించి నాకు కబురుపంపుతారు. పత్రికల్లోకూడా ప్రకటనచేస్తాను.

విశా: పత్రికల్లో ప్రకటించేప్పుడు దయచేసి నా పేరు వేయొద్దు.

పంతులు: అట్లనేనమ్మా. నీపేర్లేకుండా సాధారణంగానే వేస్తాను. ఈ అయ్యంగారి వివాహం ఇంకో వారంరోజుల్లో అయిపోతుంది. ఆ తర్వాత నీ పనికే ప్రాధాన్యమిచ్చి వేరేపనే పెట్టుకోను. ఎంతకష్టమైనా నీ ఆశయం నెరవేరుస్తాను. దిగులుపడొద్దు.

విశా: అట్లయితే నన్ను జనవరి 18 న రమ్మంటారు.

పంతులు: అంతెందుకు ఇంకా 7 8 రోజుల్లోనే అయ్యంగారు పెండ్లయిపోతుంది గనుక జనవరి 10 తేదే యిక్కడకు వచ్చెయ్యి.

పంతులుగారికి, వారిభార్యకు నమస్కారంచేసి, సెలవుతీసుకొని చంద్రికతోకల్సి విశాలాక్షి సోమనాథయ్యర్ ఇంటికి వెళ్ళింది. —(ఇంకావుంది.)

—

రాజ 'హంస' వరివిత్తనములు

అద్భుత వరి వంగడము

ఐ. ఆ. 8 తో సరితూగు పంట. జి. ఇ. బి. 24 కంటె సన్నమైన బియ్యం.

115–120 రోజుల పైరు (నారుమడి చల్లిన రోజునుండి) మార్చి ఆఖరు, ఏప్రిల్‌లో వేయుటకు చాల అనువైనది.

ధర: 75 Kgs. బస్తా ఒకటికి రూ. 150

వలయువారు ఈ క్రింది అడ్రసుకు వెంటనే మనియార్డరుద్వారాగాని డ్రాఫ్టుద్వారాగాని పంపవచ్చును.

Dr. A. S REDDY, Kamalanagar, Anantapur.

కవిత్రయ జయంతులు

(5 వ పేజీ కొరవ)

సభలు జరిపేందుకు అవకాశం వుంటుంది.

నెల్లూరులో ఏ ఒకటో జరుగుతున్న పత్రిక పెద్ద సాహిత్యసభ యిదేగనుక, స్థాయి తగ్గకుండా మంచి వక్తల్నిరాబింది ఆచంద్రార్కం పండుగా జరిపించవల్సి వుంటుంది గనుక యీ విలేఖరి యీ సూచన చేయకుండా వుండలేక పోతున్నాడు.

అంతేగాక సన్మానితులకు కేవలం స్వీయరచనా పఠనంతోనే పరిమితం చేయకుండా- ఏదైనా సారస్వత విషయంపై ప్రసంగం చేయించేవీలు కల్పించడం వుచితంగా వుంటుంది. మొన్న జరిగినసభలో వొక సన్మానగ్రహీతయైన శ్రీ తుమ్మల వారు మిగతావారి మాదిరిగా స్వీయ రచనా పఠనంతోనే సరిపెట్టుక వుండి వుంటే, తిక్కనగారి భాషా సామ్రాజ్యంపై అన్ని ఆలోచనామృతమైన అమూల్య విషయాలు వినేభాగ్యం మనకుండేదికాదుగదా.

ఇక అసలు కార్యక్రమాలకు వస్తాం. తాపీవారు వచ్చివుంటే ఎట్లుండేదేమోకానీ, యీ విలేఖరి దృష్టిలో అగ్రతాంబూలం తుమ్మల - శ్రీశ్రీ గారి ప్రసంగాలకివ్వి ఆ తర్వాతనే వుండేల-ఇద్దరి ప్రసంగాలకు యివ్వవల్సి వుంటుందిగనుక ఆ క్రమాను సారంగానే విషయపరిశీలన చేద్దాం.

16 తేది జరిగిన తిక్కన జయంతికి అధ్యక్షులు శ్రీశ్రీ. సన్మానగ్రహీత తుమ్మల సీతారామమూర్తి చౌదరిగారు. తుమ్మల గారికి గతంలో వొకసారి తిక్కన బహూకృతి యిచ్చివున్నా వారి యిటీవలి కావ్యం 'గాంధీ చరిత్ర'ను పురస్కరించుకుని రామరెడ్డిగారు వారిని ఎన్నిక చేయడం జరిగింది, యీ గాంధీ శతజయంత్యుత్సవాల సందర్భంగా.

తుమ్మలగారి ప్రసంగం మొదట్లోనూ, ఆఖర్లోనూ యిమ 'బోరింగ్'గా వుండినా, మధ్యలోమాత్రం పతాకస్థాయి నందుకుని 'తిక్కన తెలుగు పదప్రయోగ వైచిత్రి' గూర్చి ప్రసంగించినంత పర్యంతం వారి వుపన్యాసం అపాతమధురంగా ఆలోచనా ప్రేరకంగా వుండింది.

తుమ్మలవారు తిక్కన ప్రయోగించిన తెలుగుప్రయోగాలను చిన్నచిన్నవాటినే పట్టుకుని చర్చించుకుంటూ వొక పెద్ద 'భాషా సామ్రాజ్యం'లోకి నడిపించారు.

'మందివని చేయుట'- అనకుండా తిక్కన 'మందివనిసేత'- అంటాడు చిత్రంగా. 'మరల పంపుసేయుట నీతి'- అన్నారొకచోట తిక్కనగారు; యిక్కడ 'పంపు'కు అర్థం ఆజ్ఞ (ఇంగ్లీషు పంపుకు వేరే అర్థమున్నదనుకోండి); యిక్కడ ఆ పంపుకు 'సేయు' అనే క్రియావాచకం కల్పి చిత్రమైన verb (క్రియారూపం) సృష్టిస్తారు తిక్కన- అన్నారు తుమ్మలగారు.

నేను పడిన కష్టములు - అనకుండా నా పడినకష్టములు, తన మును బడ్డపన్నములు - అనికూడా తిక్కన ప్రయోగించారు. దేశకాలములు- అని నన్నయ్యగారు ప్రయోగిస్తే, తిక్కనగారు నేలపొద్దులు- అని తెలుగుపదాలతో సమానం కల్పిస్తారు. అట్లనే భూనభోంతరాళముల మధ్య అని నన్నయ్యగారంటే, తిక్కన నేలయు నింగియు తాళములుగా చేసి-అంటారు.

సాధారణంగా 'కీడు' అంటే కష్టం, ఆపద అనేఅర్థం తెల్సు మనకు. కానీ 'కీడు' అంటే తక్కువ, క్రింద, నీచము అనే అర్థముంది; అట్లనే 'మేలు' అంటే పైభాగము అనే అర్థంలోకూడా తిక్కన ప్రయోగిస్తారు. 'అలవేలుమంగమ్మ' అంటే అసలు పదంరూపం 'అలమేలు మంగమ్మ'; అట్లనే 'మేలదూలము' అనే పదాలుకూడా తెలుగువారి వాడుకలో వున్నాయి. అట్లనే రేపు అంటే ప్రాతఃకాలంకానీ, మాపు అంటే సాయంత్రమనే అర్థాలతో తిక్కన అనేకచోట్ల ప్రయోగించి వున్నారు. చిన్నయసూరి నీతి చంద్రికలో కూడా పై అర్థంతోనే- 'ఆ జంతువు నిన్న మాపో, నేటి రేపో అడవికి వచ్చివున్నది, అనేవాక్యం వున్నదన్నారు. తెలుగువాళ్లకు సంస్కృత పదాలకు అర్థం తెల్పినంతగా యిట్లాంటి తెలుగు మాటలకు అర్థం తెలియడంలేదన్నారు.

అట్లనే 'ఉవ్వ' అనే పదం తీసుకుంటే 'వుప్పి' అంటే పుడకపెట్టి అనే అర్థంలో తెలుగువారు వాడ్తారనీ, పండడంవల్ల పిర్చేది కాబట్టి అది వువ్వ అయిందనీ అన్నారు. అట్లనే 'నాట్లు' అయిపోయినది- అనే రైతుల ప్రయోగంమాదిరే కొన్ని జిల్లాలలో 'పూడ్పులు' అనే మాటకూడా వుందనీ, పూడుట-రాలుట, పూడునది- పూత అనే వ్యుత్పత్తి చెప్పుకోవచ్చునని అన్నారు. తిక్కనగారు 'ఎలమేని', 'ఎడమేఖ'- అంటే 'లేతశరీరం' అనే అర్థంలో ప్రయోగించి వున్నారనీ; యిట్లా మనం మర్చిపోయిన తెలుగు చాలావుందన్నారు. తెలుగుపదాలు యింతవిస్తృతంగా వుపయోగించినందువల్లే- నన్నయ్య అర్థమైనంత సులువుగా తిక్కన అర్థంకాడని అన్నారు.

కృష్ణుడు రాయబారం వెళ్ళేముందు ద్రౌపది-

"ఈ వెండ్రుకలువట్టి యీడ్చిన యాచేయి
తొలుతగా పోరిలో దున్న సేన
తను వింతలింతలు దునియలై చెదరిరూ
పరియున్నకని వుడు గారగాక..."

—అని అన్నవుడు చిన్నచిన్న ముక్కల వంటి తెలుగు పదాలవాడి, కైమా మాదిరిగా ఆ చెయ్యిని చితగగొట్టాలనే ద్రౌపది కోరినట్లుగా రసభావస్ఫురణను తిక్కనగారు సాధించారన్నారు.

అట్లనే మరొక కందపద్యంలో-

'మమ్మెరుగు దెదిరి నెరుగదు,
నెమ్మిమొనగు దర్థనెరి యెరుగుదువా
కృష్ణుల వద్ధతి నెరుగుదు,
పొమ్మెవ్వడ నేను నీకు బుద్ధులుసెప్ప-.'

ఈ పద్యంలో- మమ్మెరుగుదువు, ఎదిరి నెరుగుదువు, నెమ్మి ఎరుగుదువు, అర్థసిద్ధి నెరుగుదువు, వాక్యమ్ముల వద్ధతి ఎరుగుదువు, పొమ్ము, ఎవ్వడనేను నీకు బుద్ధులు సెప్పన్- ఒక్క కందపద్యంలో 7 వాక్యాలు. అన్నీ చిన్నచిన్న పదాలు. చూడండి ఎంతమితంగా, హితంగా, యుక్తియుక్తంగా తిక్కనగారి వాక్య నిర్మాణం కొనసాగిందో అన్నారు తుమ్మలవారు.

అట్లనే "హితమును ధర్మమున్ వలచి... చతురుడను గాను, ప్రాభవము చాలదు, నా దెస తప్పులేమి, వొండొకటి మామము".— అని నాలుగు చరణాల్లో ఆరు వాక్యాలు యిమిడ్చాడనీ, ఇంతటి తెలుగుపద ప్రయోగదక్షత కవిత్రయంలో తిక్కన వొక్కడికే సాధ్యమైందనీ, అందువల్లనే, 'తెలుగున మహాభారతం రచింతాను' అని చెప్పుకోగలిగాడనీ అన్నారు. ఇదీ స్థూలంగా తుమ్మలవారి ప్రసంగం.

ఇక శ్రీశ్రీ ప్రసంగం- శ్రీశ్రీ రాతగాడే కానీ, వాతగాడు గాదు. అయినా తిక్కనపై ఎంతో వుత్సాహంగానే మాట్లాడారు, వుదాత్తంగా లేకపోయినా. తిక్కన గూర్చి తాను చెప్పదల్చుకున్న పైనాలన్నీ చెప్పారు. ముందు ఎత్తుకోవడంలోనే తన కవిత్రయం వేరేఅన్నాడు. ఆదికాలంలో తిక్కన, మధ్యకాలంలో వేమన, ఆధునిక కాలంలో గురజాడ తనకు అభిమాన కవులన్నారు. ఈ ముగ్గురూకూడా వ్యవహారపులే కావడం విశేషమన్నారు. తిక్కన వ్యాస కవి గాబట్టి- భారతాన్ని 'ఆంధ్రావళి మోదముంబొరయగా' రచించా ననగలిగాడన్నారు.

నన్నయ్యగారు బ్రాహ్మణోత్కర్షతో 70% సంస్కృతం 25% తెలుగులో వ్రాయగలిగితే; తిక్కన 75% తెలుగుపదాలువాడి, మిగతా 25% మాత్రమే అవసరాన్నిబట్టి సంస్కృత పదాలు వాడారనీ చెప్పారు. తిక్కనది 'డ్రమటిక్ నెరేషన్' అన్నారు. ఎర్రన అతుకు కనపడకుండా ముందు నన్నయ శైలితో ప్రారంభించి కొంతదాకా కొనసాగించి, తర్వాత క్రమంగా తిక్కన శైలికి పరిణమించి వొకచిన్న 'ఇంజనీరింగ్ ఫీట్' (యీ పదంముందు 'ఉండేల'గారు వేరేసందర్భంలో వాడారు) చేశాడన్నారు.

అర్జునుడికి నన్నయ్య ఇంద్రనందనుడనీ, శ్వేతవాహనుడనీ, పంక్రందనందనుడనీ సంస్కృతసంబోధనలుచేస్తే-తిక్కన కవ్వడి, విన్వచ్చుడు, కర్రి—అనే తెలుగు పదాలు వాడాడన్నారు. 'పద్మవ్యూహం' అంటే తెలుగులో 'తమ్మి మొగ్గరం' అనగలిగాడు తిక్కన అన్నారు. తిక్కన వాడిన తెలుగుపదాలుచూస్తుంటే ఎటువంటి క్లిష్టమైన భావాన్నికూడా తెలుగుభాషలో చెప్పడానికి పదాలు లేకపోలేదనిపిస్తుందంటాడు శ్రీశ్రీ.

చాలాకాలంక్రితం స్వర్గీయ విశ్వేశ్వరయ్యగారుకాబోలు చెప్పిన ప్రకారంగా విశాఖపట్నం సముద్రంలో ఓడలువొచ్చేందుకు డ్రెడ్జరుతెప్పించి పూడికతీయిస్తుంటే- అది చూచిన రేవుకార్మిక పామరజనం 'డ్రెడ్జరు'ను తెలుగులో అందంగా 'తవ్వోడ' 'తవ్వోడా' అని పిలవడం ప్రారంభించారట- (తవ్వు + ఓడ = తవ్వోడ, తవ్వేవోడ) - అని వ్యుత్పత్తి చెప్పుకోవచ్చుననీ, డ్రెడ్జరుకు అంతకంటే మంచి తెలుగుపదం మనకు యీనాటికీ దొరకదనీ అన్నారు. ఇట్లాంటి అపురూపమైన ధోరణిలో తిక్కనగారు ఎన్నో తెలుగు ప్రయోగాలు కూర్చారని అన్నారు శ్రీశ్రీ.

ఇక నన్నయది పాటకు అనువైన Singing poetry, సంగీతమయమైన (lyrical) కవిత్వమైతే; తిక్కనది మాట్లాడే కవిత్వమనీ సంభాషణాత్మక శైలి (Dramatic conversational poetry) అనిచెపూ ఇద్దరి కవిత్వాల్లో నుండి పెక్కు వుదాహరణలు క్రుమ్మరించారు.

ఇక తిక్కనగారి కవిత్వంలో తనకు 'డయలిక్టికల్ థీరీ' కూడా కనపడుతుందన్నాడు. మార్క్సు తర్కభాషలో చెప్పినట్లుగా థీసిస్+యాంటీథీసిస్=సింథసిస్ లాగా అమెరికాగ్గ్రి దిలాన్‌థామస్ తన కవిత్వం గూర్చి తానే యిట్లా చెప్పాడన్నారు-మొదట తనకు ఏదోవొకభావం మెదిలితే, దానికి పూర్తి విరుద్ధమైన భావం సృష్టించి, ఆ రెండింటికీ యుద్ధం చేయించి, పోరాటంపెట్టి, తగవులాడించి అందులో నుండి కడకు వొక సమన్వయభావ సమగ్రంగా కవిత్వముల్లుతాననీ ఆయన అన్నాడనీ; అట్లనే తిక్కనగారి 'హరిహరనాథ' కల్పనలో తనకు యీ థోరణే గోచరిస్తుందనీ అంటూ యీ వుదాహరణలిచ్చాడు.

"శ్రీయున గౌరినాబరగు
చెల్వాను చిత్తము పల్లవింప భ
ద్రాయితమూర్తియై హరిహరం
బగు రూపముదాల్చి..."

అన్నవుడు హరిహర విశేషం చెప్పకుండా- 'చెల్వలకు' అనే బహువచనం ప్రయోగించకుండా, 'చెల్వకు' అంటూ చెప్పి తిక్కన ఒక Composite image ప్రసాదించాడనీ అన్నారు.

అట్లనే మరొకచోట-

"హరిహరనాథునకు మరు
త్పరివారకల్పితమనోజ్ఞచరణ శిరస్సుం
దరమూర్తికి..."

అంటాడు- అంటే విష్ణువుకు గంగ కాళ్ళవద్దవుంటే, శివుడికి శిరస్సుమీద వుంటుంది- ఈ విరుద్ధ భావాలను తీసుకుని వొకటిగా గుడించి 'చరణ శిరస్సుందరమూర్తి' అంటాడు తిక్కన. విహాక్లిష్టమైన, మనోజ్ఞమైన వూహ.

అట్లనే-

"త్రిభువన శకద్భృత పంజర
విభవమహితునకు సమస్తవిష్ణవ నీర్కో
కపుటంగవతి కథి-జగ
దభిన్నరూపునకు భావనాతీతునకున్."

అంటాడు ఇంకో పద్యంలో.

అక్కడకూడా రెండు విరుద్ధ కల్పనలున్నాయి-విష్ణుమూర్తేమో- "త్రిభువన శకద్భృతపంజర..." -అంటే, మూడు లోకాలనే చిలుకను పంజరంగా గలిగిన వాడు, అంటే మూడులోకాలను తనలో

— కొరవ 7 వ పేజీలో

MARUTHI TECHNICAL INSTITUTE
16/641 Sankara Agraharam, NELLORE.
OPENING DATE: 1-3-1969 at 2 P. M.
WORKING HOURS: 6 A. M. to 9 P. M.
Efficient Coaching—All New Type Writers
HURRY UP FOR ADMISSIONS
P. Maruthi Prasad
Principal.

దయచేసి రాండి
'ద్వారక'
మఫత్‌లాల్ గ్రూప్‌మిల్సు
DEALERS IN QUALITY FABRICS.
ట్రంకురోడ్డు—నెల్లూరు
⊕
మేనేజింగు పార్టనరు:
రాయవరపు శంకరయ్య
GOODS WILL BE SOLD AT SHOW ROOM PRICES.
మిల్లువారు నిర్ణయించిన ధరలకే విక్రయించబడును.

శ్రీరామ పాత్రధారి
శ్రీ రాధాకృష్ణయ్య - కాళయకాగొల్లు.

15 తేది శివరాత్రినాడు అన్నవాడలో శ్రీ మల్లికార్జున కామాక్షితాయి సన్నిధిలో కాళయకాగొల్లు సాయిబాబా నాట్యమండలివారు "శ్రీ రామాంజనేయ యుద్ధం" నాటకం ప్రదర్శించి భక్తులకు సత్కాలక్షేపాన్ని - రసికులకు హృదయానందాన్ని కల్గించారు. ఈ సందర్భంలో శ్రీరామ పాత్రధారి శ్రీ చీమల రాధాకృష్ణయ్యను ఎగ్జిక్యూటివ్ఆఫీసరు శ్రీ చంద్రహాస్ వేదికమీదకు ఆహ్వానించి, పుష్పమాలాలంకృతుని చేసి, రజితపాత్రను బహూకరించి శ్రీ రాధాకృష్ణయ్య నటనా ప్రతిభను కొనియాడి, ఇంతటి గొప్పనటుడు ఈ ప్రాంతములో వుండడం గర్వకారణ మన్నారు. నటుడు రాధాకృష్ణయ్యకు, ప్రదర్శనావకాశాన్ని కల్గించిన శ్రీ చంద్రహాస్‌కు మా అభినందనలు.

—భక్త ప్రేక్షకులు.

Edited, Printed and Published by N. Sree Ramamurthy at the Zamin Ryot Press, 170, Thipparajuvari Street Nellore (A. P.)